

บทที่ 11

การไตร่ตรองมากขึ้น เกี่ยวกับความเชื่อในตรีเอกานุภาพ

ในหนังสือเล่มก่อนของผมที่ชื่อ *พระเจ้าที่เที่ยงแท้เพียงองค์เดียว* พูดถึงเรื่องความเชื่อที่ว่าพระเจามีเพียงองค์เดียวตามพระคัมภีร์ และเนื้อหาส่วนใหญ่มีความแตกต่างกับความเชื่อในตรีเอกานุภาพ สิ่งที่ผมต้องพูดส่วนใหญ่เกี่ยวกับความเชื่อในตรีเอกานุภาพก็ได้พูดครอบคลุมอยู่ในหนังสือเล่มนั้นแล้วและในบทก่อน ๆ ของหนังสือเล่มนี้ โดยเฉพาะในบทที่เกี่ยวกับสี่เสาหลักของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ในบทนี้ผมจะไตร่ตรองอีกสองสามสิ่งเกี่ยวกับคำสอนของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ

คริสตจักรใช้เวลาอันยาวนานในการเปลี่ยนจากความเชื่อที่ว่าพระเจามีเพียงองค์เดียวที่แท้จริงไปเป็นความเชื่อที่ว่าพระเจามีหลายองค์ของคนนอกศาสนา?

บรรดานักวิชาการพูดถึง “การแยกทางกัน” ระหว่างคริสตจักรกับศาสนายิวว่าประมาณปี ค.ศ. 135 นั่นก็คือ ในช่วงเวลาที่บาร์คอบา¹ ล้มเหลวในการต่อต้านการปกครองของโรมัน เป็นการจลาจลที่น่าเศร้าที่ได้รับพระพรจากรับบือคอบา² ผู้มีชื่อเสียง แต่ “การแยกทางกัน” นี้โดยหลักแล้วเป็นวิธีที่เหมาะสมในทางประวัติศาสตร์ในการอ้างถึงการแยกคริสตจักรออกจากศาสนายิว ผลที่น่าเศร้าก็คือ ไม่นานหลังจากนั้น คริสตจักรก็ขาดการติดต่อกับรากเหง้าของชาวยิว โดยเฉพาะกับการยึดมั่นในความเชื่อที่ว่าพระเจามีเพียงองค์เดียวของชาวยิว

แต่ก่อนที่จะแยกทางกันนั้น ความเชื่อที่ว่าพระเจามีหลายองค์ของคนนอกศาสนาได้เริ่มมีอิทธิพลแล้วกับคำสอนของพระกิตติคุณในเกือบจะทันทีที่พระกิตติคุณตกลงบนดินของคนนอกศาสนา สัญญาณเริ่มต้นของกระบวนการนี้เห็นได้ในหนังสือกิจการ ในช่วงเริ่มต้นพันธกิจของเปาโลกับบาร์นาบัสในการประกาศข่าวประเสริฐนั้น พวกเขายึดมั่นในหลักการ “ประกาศกับพวกยิวก่อน” แต่เมื่อพวกยิวปฏิเสธคำสอนของพวกเขา พวกเขาจึงแจ้งกับพวกยิวว่าตั้งแต่นี้ไป พวกเขาจะหันไปประกาศข่าวประเสริฐกับคนต่างชาติ (13:46) แต่ในกิจการ 14:1 เราพบว่าพวกเขาก็ประกาศกับพวกยิวอีก คราวนี้ประกาศในธรรมศาลาในอีโคเนียม คำสั่งสอนของพวกเขาได้ทำให้เกิดการมุ่งปองร้ายจากทั้งพวกยิวและพวกต่างชาติจน

¹ Bar Kochba

² Rabbi Akiba

เปาโลกับบาร์นาบัสต้องหนีไปเมืองลิสตรา (14.5-6) ในเมืองลิสตราที่เองเปาโลได้รักษาชายคนหนึ่งที่เป็นง่อยมาตั้งแต่กำเนิด (ข้อ 10) การรักษาได้ดึงความสนใจของผู้คน แต่ไม่ใช่แบบที่เปาโลยินดี เพราะพวกเขาไม่ได้รู้หรือที่จะกราบไหว้บาร์นาบัสเป็นพระซุส และเปาโลเป็นพระเฮอร์เมส (ข้อ 12)

พระซุสไม่ใช่พระย่อยๆ ชาวกรีกบูชาให้เป็นบิดาแห่งเทพเจ้าทั้งหลาย ในขณะที่เชื่อกันว่าพระเฮอร์เมสมีฤทธิ์อำนาจในการรักษา³ จะเห็นได้ชัดว่าในสองคนนี้บาร์นาบัสดูแก่กว่า และอาจมีหนดคราเต็มคางจนทำให้เขาดูคล้ายกับพระซุสที่เห็นบนเหรียญหรือรูปปั้น ตรงกันข้ามกับพระเฮอร์เมสที่มักเป็นภาพที่ไม่มีหนดครา และนี่เข้ากับภาพลักษณ์ของเปาโลอย่างชัดเจน แม้แต่ปุโรหิตในวิหารของพระซุสก็เชื่อว่าบาร์นาบัสเป็นพระซุส จึงออกมาถวายเครื่องบูชาแก่เขา (ข้อ 13)!

ประเด็นก็คือว่า พวกต่างชาติในเมืองลิสตราซึ่งตั้งอยู่ทางใต้ของตุรกีในปัจจุบัน พวกเขาต่างเต็มใจอย่างยิ่งที่จะยกย่องบาร์นาบัสกับเปาโลและกราบไหว้พวกเขาเป็นเทพเจ้า ตอนนี้อย่างไรก็ตามเราเข้าใจได้ว่าทำไมพวกต่างชาติจึงยกพระเยซูขึ้นเป็นพระเจ้าได้ง่ายๆ ในประวัติศาสตร์ต่อมาและเชื่อในพระองค์ว่าเป็นพระเจ้า เหตุการณ์ในลิสตราที่เกิดขึ้นก่อนมีการประชุมของพวกอัครทูต (กิจการ 15) ในกรุงเยรูซาเล็มราวปี ค.ศ. 60 ประมาณ 30 ปีหลังจากพันธกิจของพระเยซูในโลกนี้ ดังนั้นจึงไม่แปลกใจที่เมื่อถึงปลายศตวรรษที่สอง พวกผู้นำของคริสตจักรตะวันตกก็ได้ประกาศว่าพระเยซูเป็นพระเจ้าแล้ว⁴

การยกพระเยซูขึ้นเป็นพระเจ้าอย่างเป็นทางการ ไม่ได้เกิดขึ้นจนกระทั่งศตวรรษที่สี่นั้นอาจเป็นเพราะพวกยิวยังคงมีอิทธิพลค่อนข้างมากอยู่เป็นเวลานานในคริสตจักรตามเมืองใหญ่ๆ เช่น กรุงโรม และยังคงเป็นปากเสียงที่หนักแน่นให้กับความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียว พวกเขาเป็นเสียงส่วนใหญ่ที่ค่อยๆ ลดลงและในเวลาต่อมากลายเป็นเสียงส่วนน้อยอยู่ในคริสตจักรต่างๆ แต่กระนั้นก็ไม่อาจมองข้ามพวกเขาได้ เมื่อมาถึงปลายศตวรรษที่สามหรือต้นศตวรรษที่สี่ ชาวยิวก็ไม่ได้เป็นปากเสียงให้กับความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียวในคริสตจักรตะวันตกอีกต่อไป ด้วยเหตุนี้ข้อเสนอมองอย่างอาจหาญของคริสเตียนที่เชื่อในพระเจ้าหลายองค์ของคนนอกศาสนาจึงปรากฏให้เห็นในหลักข้อเชื่อในเซีย⁵ ค.ศ. 325 และหลักข้อเชื่อไนซีน-คอนสแตนติโนโพลิแทน⁶ ค.ศ. 381 ในขณะที่ยืนหยัดกับความเชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียวพอเป็นพิธีและเป็นเพียงในนามนั้น ในความเป็นจริงแล้วหลักข้อเชื่อเหล่านี้กำลังประกาศคำบิดเบือนเกี่ยวกับความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียวในพระคัมภีร์

³ ดูบทความ “พระซุส” และ “พระเฮอร์เมส” ในวิกิพีเดียสำหรับการโต้ตอบอย่างเชี่ยวชาญเกี่ยวกับเทพเจ้ากรีกสององค์ที่มีชื่อเสียงนี้

⁴ ตัวอย่างของการยกพระเยซูขึ้นเป็นพระเจ้าช่วงแรกๆ ในศตวรรษที่สอง: “แต่กระนั้นก็ตาม พระองค์ทรงเป็นพระเจ้า โดยที่พระองค์ทรงเป็นผู้บังเกิดก่อน (บุตรหัวปีของ) สรรพสิ่งที่ทรงสร้าง” (จัสตินผู้พลีชีพ, ราว ค.ศ. 160); “พระเจ้าผู้ถูกปลงพระชนม์” (เมลิโต, ราว ค.ศ. 170); “พระองค์ทรงเป็นพระเจ้า เพราะชื่ออิมมานูเอลบ่งชี้สิ่งนี้” (ไอเรเนียส, ราว ค.ศ. 180) *พจนานุกรมเกี่ยวกับความเชื่อของคริสเตียนยุคแรก*, หน้า 94, 95, เดวิด ดับบลิว เบอรัคคอต ผู้รวบรวม

⁵ Nicene creed of 325

⁶ Niceno-Constantinopolitan creed of 381 คือหลักข้อเชื่อในเซียที่แก้ไขในปี ค.ศ. 381 (ผู้แปล)

การใช้ “พระเจ้าพระบุตร” ผิดสมัย

พระเยซูไม่ได้ถูกประกาศอย่างเป็นทางการว่าเท่าเทียมกับพระเจ้าพระบิดาจนกระทั่งการประชุมสภาสังคายนาแห่งไนเซียในปี ค.ศ. 325 ดังนั้นหลังจากการประชุมสภาสังคายนาแห่งไนเซียนี่เองที่พระเยซูจึงถูกพูดถึงอย่างเป็นทางการว่า “พระเจ้าพระบุตร” ซึ่งกลับกันกับ “พระบุตรของพระเจ้า” ในพระคัมภีร์ ฉะนั้นการใช้คำว่า “พระเจ้าพระบุตร” ในช่วงเวลาใดก่อนการประชุมสภาสังคายนาแห่งไนเซียก็จะผิดสมัย นอกจากนี้ พระวิญญาณบริสุทธิ์ก็ไม่ได้ถูกประกาศให้เท่าเทียมกันกับพระบิดาและพระบุตรจนอีกครึ่งศตวรรษต่อมาในปี ค.ศ. 381 โดยพวกบาทหลวงที่สภาสังคายนาแห่งคอนสแตนติโนเปิลครั้งที่หนึ่ง โดยมีจักรพรรดิโรมันอีกองค์ที่ชื่อธีโอโดเซียสที่ 1⁷ เป็นผู้เรียกประชุม ยิ่งกว่านั้นก็ยังออกข้อบังคับให้ศาสนาคริสต์ตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพเป็นเพียงศาสนาเดียวเท่านั้นของจักรวรรดิโรมัน เนื่องจากความเชื่อในตรีเอกานุภาพไม่ได้ถูกตั้งขึ้นตามหลักการและอย่างเป็นทางการจนกระทั่งปี ค.ศ. 381 การใช้คำ “ตรีเอกานุภาพ” กับพระคัมภีร์ใหม่จึงผิดสมัยเช่น เดียวกัน

การที่เราจะศึกษาเกี่ยวกับพระเยซูของพระคัมภีร์ใหม่นั้นหมายความว่าอะไร? ความพยายามใดๆที่จะทำการศึกษาเปรียบเทียบพระคริสต์ของพระคัมภีร์ใหม่กับพระคริสต์ของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ผู้ที่ไม่มีใครในช่วงสมัยพระคัมภีร์ใหม่เคยได้ยินมาก่อน ซึ่งได้มีขึ้นอย่างเป็นทางการในอีก 300 ปีต่อมานั้น จะเป็นการดำเนินการผิดสมัยที่ไม่สมเหตุผล อะไรคือรากฐานในการเปรียบเทียบพระคริสต์ของพระคัมภีร์ใหม่กับพระคริสต์ที่ถูกยกขึ้นเป็นพระเจ้าของคริสตจักรตะวันตกที่พูดภาษกรีกในราว 300 ปีต่อมา? เป็นไปได้อย่างไรหรือที่พระคริสต์ผู้ทรงถูกปั้นแต่งขึ้นหลายศตวรรษหลังจากพระคัมภีร์ใหม่นั้นจะถูกเปรียบเทียบอย่างเชื่อถือได้กับพระคริสต์ที่มหัศจรรย์และมีหนึ่งเดียวที่เปิดเผยให้เห็นในพระคัมภีร์ใหม่?

สิ่งที่เราซึ่งรวมทั้งตัวผมได้ทำเมื่อยังเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพอยู่นานหลายสิบปีก็คือ การค้นหาความเชื่อถือได้หรือการยืนยันบางอย่าง *ในพระคัมภีร์ใหม่* ให้กับพระคริสต์ของศตวรรษต่อมาของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ แต่ “หลักฐาน” ของพระคัมภีร์ใหม่ที่เราใช้เพื่อสนับสนุนพระคริสต์ตามแบบความเชื่อในตรีเอกานุภาพที่มาจากหลังนานมานั้น ได้พิสูจน์แล้วว่าเป็นหลักฐานที่ไม่เพียงพอและฟังไม่ขึ้นอย่างมากในทางการตีความที่ตอนนี้ผมรู้สึกว่าจะต้องประกาศต่อสาธารณชนตามจิตสำนึกผิดชอบว่า พระคริสต์ตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพเป็นพระคริสต์ที่ผิดไปจากพระคัมภีร์ บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพมักพูดซ้ำๆมาตลอด กับข้อพระคัมภีร์ไม่กี่ตอนมาสนับสนุน เช่น ยอห์น 1:1-18, ฟิลิปปี 2:6-11 และมีข้ออื่นอีกเล็กน้อยในพระคัมภีร์ใหม่ที่สามารถช่วยพวกเขาได้ยามคับขัน

แม้ว่านี่อาจเป็นเรื่องยากสำหรับพวกเราที่สนับสนุนความเชื่อในตรีเอกานุภาพอย่างกระตือรือร้นมาตลอดชีวิตส่วนใหญ่ของเรา แต่ถึงเวลาแล้วที่เราจะตระหนักว่าหลักคำสอนของความเชื่อในตรีเอกานุภาพนั้นผิด และซ้ำร้ายกว่านั้นที่หลักคำสอนนี้ยังได้ปกปิดพระเกียรติสิริของพระคริสต์ตามพระคัมภีร์ ในลักษณะที่อาจทำให้ความรอดของเราตกอยู่ในความเสี่ยง

⁷ Council of Constantinople; Theodosius I

ผลร้ายอีกประการหนึ่งของข้อเชื่อในตรีเอกานุภาพก็คือ มันได้กีดกัน ไม่ให้ความสำคัญ และกำจัดพระเจ้าที่เที่ยงแท้เพียงองค์เดียวของพระคัมภีร์ออกไปอย่างแท้จริง จนคริสเตียนส่วนใหญ่แทบไม่มีใครรู้ว่าพระยาห์เวห์เป็นใคร แต่ตรงกันข้ามกับคนยิวเมื่อพูดถึงพระเจ้าว่า *ฮาโดนาย* (Adonai)⁸ นั้น เขารู้ว่าเขากำลังหมายถึงพระยาห์เวห์ (YHWH) เขาอาจไม่แน่ใจกับการออกเสียงที่ถูกต้องของ YHWH แต่เขารู้ว่าพยัญชนะสี่ตัวนี้แทนชื่อของพระเจ้าที่เที่ยงแท้เพียงองค์เดียว แต่คริสเตียนคิดไม่ออกเลยว่าพระบิดาเป็นใคร เพราะตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพแล้ว พระเจ้าพระบิดาไม่ได้เป็นพระเจ้าเดียวและเพียงผู้เดียวเท่านั้น แต่เป็นหนึ่งในสามพระองค์ของพระเจ้าตรีเอกานุภาพ และเพราะฉะนั้นจึงมีอัตลักษณ์ที่คลุมเครือและไม่มีใครรู้จักโดยทั่วไป

ทำไมจึงเป็นพระเจ้าที่มีสามพระภาค?

การมีพระเจ้าที่มีสามพระภาคหมายความว่าอะไรหรือ? พระเจ้าที่เปิดเผยไว้ในพระคัมภีร์นั้น ทรงรอบรู้ทุกสิ่ง สถิตอยู่ทั่วไปในทุกที่ ทรงมีอำนาจทุกอย่าง และทรงดำรงนิรันดร์ แล้วบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพก็เข้ามาและประกาศว่ามีสามพระองค์ดังกล่าว ไมลี ที่จริงพวกเขาประกาศว่ามีสองพระองค์ แล้วต่อมาจึงมีสามพระองค์ สิ่งนี้เกิดขึ้นในช่วงต้นของประวัติศาสตร์คริสตจักรสืบเนื่อง จากอิทธิพลของความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ของชาวกรีกและชาวโรมันที่กราบไหว้เทพเจ้ามากมาย ตามหลักเกณฑ์ในการเชื่อพระเจ้าหลาย ๆ องค์ของพวกเขาแล้ว พระเยซูทรงมีคุณสมบัติอย่างเด่นชัดที่จะเป็นพระเจ้า ดังนั้นในการสังคายนาแห่งไนเซียในปี ค.ศ. 325 พวกเขาจึงได้ยกพระองค์ขึ้นเป็นพระเจ้าอย่างเป็นทางการ ก่อนจะถึงจุดนั้นคริสตจักรโดยรวมได้ดำเนินมาโดยมีพระเจ้าพระองค์เดียว แต่ตอนนี้พวกเขามีสองพระองค์ อีกสองสามทศวรรษต่อมา พวกเขา ก็ตระหนักว่าพวกเขาไม่ได้รวม “พระเจ้าพระวิญญาณ” เข้าไปด้วย ดังนั้นในการสังคายนาแห่งคอนสแตนติโนเปิล พวกเขาจึงได้รวมพระวิญญาณให้เป็นพระเจ้าพระองค์ที่สาม จึงสังเกตว่านี่เป็นการตัดสินใจของสภาสังคายนา! ดังนั้นเราจึงกำลังพูดถึงพระเจ้าที่ *มนุษย์สร้างขึ้นมา* ซึ่งไม่ใช่พระเจ้าในพระคัมภีร์

อะไรคือจุดประสงค์ของการยกผู้ที่ถูกเรียกว่า “พระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นมนุษย์” (1 ทิโมธี 2:5) ขึ้นเป็นพระเจ้า? ถ้าพระเจ้านั้นทรงมีอำนาจทุกอย่างอยู่แล้ว ทรงรอบรู้ทุกสิ่ง สถิตอยู่ทั่วไปในทุกที่ และทรงดำรงนิรันดร์แล้ว การมีสองพระองค์แบบนี้จะต่างกันอย่างไรหรือ นี่ยังไม่ต้องพูดถึงการมีสามพระองค์เลย? ถ้าองค์หนึ่งมีอำนาจทุกอย่าง พระเจ้าก็ทรงมีอำนาจทุกอย่างอยู่แล้ว ถ้าองค์หนึ่งมีความรอบรู้ทุกสิ่ง อีกสององค์ก็จะไม่รู้อะไรเกินจากที่พระองค์แรการู้อยู่แล้ว ถ้าองค์หนึ่งสถิตอยู่ทั่วไปในทุกที่ อีกสององค์ก็ไม่สามารถจะอยู่ในที่ที่องค์แรกไม่ได้ อยู่ ในส่วนของอำนาจทุกอย่างนั้น การที่จะมีหนึ่งหรือสองหรือสามพระองค์จะมีความแตกต่างอะไรหรือ? การเพิ่มทวีความมีอำนาจทุกอย่างด้วยความมีอำนาจทุกอย่างที่เท่า ๆ กันสามพระองค์ ก็เหมือนกับการเพิ่มทวีความไม่มีที่สิ้นสุดด้วยความไม่มีที่สิ้นสุดที่เท่า ๆ กันสามพระองค์

⁸ คำฮีบรูที่แปลว่า “องค์ผู้เป็นเจ้า” (ผู้แปล)

การที่คริสตจักรได้ดำเนินมาโดยไม่มีพระองค์ที่สองหรือพระองค์ที่สามอย่างเป็นทางการจนกระทั่งศตวรรษที่ 4 ทำให้เกิดสองสามคำถามขึ้นมาว่า ถ้าคริสตจักรได้ดำเนินมาโดยไม่มีสองพระองค์เพิ่มเข้ามาแล้วทำไมพวกเขาถึงได้เริ่มที่จะเพิ่มสองพระองค์เข้ามาด้วย? และถ้าคริสตจักรสามารถเพิ่มหนึ่งพระองค์ให้รวมอยู่ในพระเจ้าได้ตามต้องการโดยออกข้อกำหนด แล้วจะมีหลักการอะไรมาป้องกันไม่ให้เพิ่มพระองค์อื่นอีกในอนาคตหรือ? ผู้ที่เข้ามาในความคิดตอนนี้ก็คือพระแม่มารีย์ที่คนจำนวนมากในความเชื่อของนิกายโรมันคาทอลิกกราบไหว้บูชาและเป็นที่รู้จักในฐานะของผู้กลางที่เป็นหญิงเช่นเดียวกับที่พระคริสต์ทรงเป็นผู้กลาง⁹ จากการที่ผู้หญิงได้รับการยกสถานะมากขึ้นในสังคมสมัยใหม่นั้น การจะผลักดันให้ผู้หญิงรวมอยู่ในพระเจ้า จึงอาจไม่ไกลจากความจริง

หลักพื้นฐานทางศาสนศาสตร์ในการเพิ่มพระเจ้าที่เป็นหญิงนั้น อาจพบได้ในข้อสังเกตของเจมส์ ดี จี ดันน์ (NIGTC,¹⁰ โคลโลสี 1:16) ที่ “โซเฟีย” (Sophia, ปัญญา) เป็นหลักการที่เทียบเท่ากับ “โลกอส” (Logos, ถ้อยคำ) トラバเท่าที่สิ่งเหล่านี้เป็นวิธีการที่ทำให้จักรวาลเกิดขึ้น (เปรียบเทียบสุภษิต 8 และ *เดอ เครูบิม* ของไฟโล¹¹) ถ้า “โลกอส” สามารถถูกยกขึ้นเป็นพระเจ้าได้ และก็ได้ถูกยกขึ้นเป็นพระเจ้าจริง ๆ แล้วทำไมจะยก “โซเฟีย” ขึ้นเป็นพระเจ้าไม่ได้ล่ะ? “โซเฟีย” จะเป็นแก่นแท้ของพระเจ้าด้วยไม่ได้หรือ? ถ้าบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพไม่เห็นปัญหาในการมีพระเจ้าสององค์ และต่อมาก็มีพระเจ้าสามองค์ที่เรียกเป็น *พระองค์ต่าง ๆ* แล้วทำไมจะเป็นปัญหากับการมีสี่พระองค์ด้วย? อย่างไรก็ตาม ชาวคาทอลิกจำนวนมากก็กราบไหว้พระแม่มารีย์ไปเรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่สมัยโบราณมาแล้วที่ได้มีการสร้างคริสตจักรมากมายสำหรับเธอ ถ้าเธอเป็นจุดหมายของการกราบไหว้ที่แท้จริง ขั้นตอนต่อไปที่ “สมเหตุสมผล” ก็คือการยกเธอขึ้นเป็นพระเจ้า ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว ชาวคาทอลิกจำนวนมากได้ทำเช่นนั้นแม้ว่าหลักคำสอนอย่างเป็นทางการของคาทอลิกจะไม่ได้ไปไกลขนาดนั้น ดังนั้นความเชื่อในตรีเอกานุภาพจึงก้าวจากข้อผิดพลาดอย่างหนึ่งไปสู่ข้อผิดพลาดอย่างอื่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นั่นเป็นการขจัดพระยาห์เวห์พระเจ้าที่เที่ยงแท้เพียงองค์เดียวออกไป และแทนที่พระองค์ที่ละนิดด้วยพระเจ้าองค์อื่น ๆ ที่เรียกเป็น “พระองค์ต่าง ๆ”

ความเชื่อในตรีเอกานุภาพเป็นแบบที่ “เชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียว” ที่มีพระเจ้าเพียงองค์เดียวในสามส่วนที่เหมือนกัน แต่ถ้าส่วนที่หนึ่งและส่วนที่สามเท่ากันแล้ว ก็จะไม่มีความแตกต่างจริง ๆ ระหว่างทั้งสอง ยกเว้นชื่อและการทำหน้าที่ การมีส่วนหนึ่งก็คือการมีทั้งหมด การให้ชื่อแต่ละพระองค์แตกต่างกันก็ไม่ได้เปลี่ยนแปลงอะไรในความเป็นจริง บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพจะมีข้อได้เปรียบอะไรกับการมีพระเจ้าสามองค์ของพวกเขา หรือมีสามองค์ที่แต่ละพระองค์ก็เป็นพระเจ้าอย่างสมบูรณ์ มากกว่าการมีพระเจ้าที่เที่ยงแท้เพียงองค์เดียวตามพระคัมภีร์? จะไม่มีข้อได้เปรียบแต่อย่างใด! ที่แย่ไปกว่านั้น พวกเขาได้

⁹ หรือ “ผู้ไกลเกลี่ย”; ผู้ที่ไม่ใช่ชาวคาทอลิกส่วนใหญ่จะไม่รู้ถึงสถานะที่สูงของชื่อเรียก “ผู้กลางที่เป็นหญิง” ซึ่งวิกิพีเดียได้อธิบายไว้ดีมากในหัวข้อ “Mediatrix”: “ชื่อเรียกผู้กลางที่เป็นหญิงนี้ถูกใช้ในศาสนศาสตร์คริสเตียนส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระแม่มารีย์ของนิกายโรมันคาทอลิกเพื่ออ้างถึงบทบาทของพระแม่มารีย์ในการทูลวิงวอนในฐานะของคณกลางในการไถ่ที่นำไปสู่ความรอดโดยพระเยซูคริสต์บุตรของเธอ และที่พระองค์ประทานพระคุณผ่านทางเธอ” หัวข้อเดียวกันนี้กล่าวถึงคำกล่าวเรื่อง “ผู้กลางหญิงแห่งความเมตตา” โดยพระสันตะปาปาจอห์น ปอลที่สองว่า: “ด้วยเหตุนี้จึงมีคนกลางมาไกลเกลี่ย: มารีย์เป็นคนกลางระหว่างบุตรของเธอกับมวลมนุษย์ในความเป็นจริงตามความต้องการความจำเป็น และความทุกข์ยากของพวกเขา เธอเอาตัวเองมาอยู่ตรงกลาง กล่าวคือ เธอทำตัวเป็นผู้กลางที่ไม่ใช่ในฐานะของคนนอก แต่ในฐานะของเธอที่เป็นแม่”

¹⁰ James D.G. Dunn (The New International Greek Testament Commentary, Col.1:16)

¹¹ Philo's De Cherubim

บิดเบือนความจริงเกี่ยวกับพระเจ้าผู้ทรงพระสิริดังที่ได้เปิดเผยในพระคัมภีร์ สิ่งที่เราสอนเป็นเรื่องโกหกเกี่ยวกับพระเจ้าผู้ทรงพระชนม์อยู่ พระผู้สร้างทุกสิ่ง และพวกเขาจะต้องรับผิดชอบกับการบิดเบือนนี้ในวันพิพากษา

แต่สถานการณ์ยิ่งเลวร้ายขึ้นในแง่ของความรอดของมวลมนุษย์ ความเชื่อในตรีเอกานุภาพมีสามองค์อยู่ในพระเจ้าเดียว ที่เท่าเทียมกัน ดำรงอยู่ในรันดร์ด้วยกัน และเป็นอมตะ ถ้ายังงั้น “พระเจ้าพระบุตร” จะสิ้นพระชนม์เพื่อความผิดบาปของเราได้อย่างไรถ้าหากพระองค์ทรงเป็นอมตะ? ตามหลักคำสอนของตรีเอกานุภาพนั้น พระเจ้าพระบุตรได้เสด็จมาในร่างมนุษย์ของพระเยซูโดยการจุติลงมาเกิด แต่ตามคำสอนที่มีชัยในสภาสังคายนาแรก ๆ ของผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพนั้น วิญญาณมนุษย์ของพระเยซูคริสต์ได้ถูกแทนที่ด้วยวิญญาณของ “พระเจ้าพระบุตร” (แม้จะกล่าวกันว่าเป็น “มนุษย์”) ซึ่งส่งผลให้เชื่อกันว่าเป็นพระเจ้าแท้และมนุษย์แท้อยู่ในบุคคลเดียวกัน แต่มนุษย์แท้จะมีเพียงแค่ร่างกายมนุษย์โดยไม่มีวิญญาณมนุษย์แท้และไม่ขึ้นกับใครไม่ได้ เหตุผลของความเชื่อในตรีเอกานุภาพที่ปฏิเสธวิญญาณมนุษย์ที่ไม่ขึ้นกับใครในพระเยซูก็คือ ถ้ามีวิญญาณมนุษย์ด้วย ก็จะมีสองบุคคลอยู่ในพระเยซู ซึ่งเป็นความคิดที่แม้แต่บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพก็เห็นด้วยว่าฟังไม่ขึ้น (ยังเป็นที่ยอมรับด้วยว่าพระกายของพระเยซูเพียงอย่างเดียว หรือธรรมชาติมนุษย์ของพระองค์เพียงอย่างเดียว ไม่ได้ทำให้เป็นมนุษย์ ไม่เช่นนั้น การมีสองธรรมชาติของพระคริสต์ก็จะหมายถึงการมีสองบุคคลอยู่ในพระคริสต์) ด้วยเหตุนี้ความเชื่อในตรีเอกานุภาพจึงไม่ยอมให้ส่วนที่เป็นมนุษย์ของพระเยซูมีวิญญาณของมนุษย์ที่แท้จริง แต่ร่างกายมนุษย์ที่ไม่มีวิญญาณของมนุษย์ที่แท้จริงนั้น จะไม่สามารถลบล้างความผิดบาปของเราได้ ความผิดบาปของอาดัมและเอวาไม่ได้กระทำโดยทางร่างกายเป็นหลัก แต่กระทำโดยทางใจและความคิด

ในเมื่อพระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพไม่ใช่มนุษย์แท้แต่เป็น “พระเจ้าพระบุตร” ผู้เป็นพระเจ้าที่เป็นอมตะ แล้วพระองค์จะทรงสิ้นพระชนม์เพื่อความผิดบาปของมนุษย์ได้อย่างไร? ดังนั้นความเชื่อในตรีเอกานุภาพจึงปล่อยให้มนุษย์ปราศจากความรอด ปราศจากการยกโทษบาป ปราศจากความหวังในชีวิตนิรันดร์ นี่คือความจริงที่น่าเศร้าเกี่ยวกับความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ปัญหาที่เราเผชิญไม่ใช่แค่การถกเถียงในเรื่องหลักคำสอน แต่เป็นเรื่องของชีวิตนิรันดร์และความตายนิรันดร์

หากมีตรีเอกานุภาพใด ๆ ในพระคัมภีร์ใหม่ มันก็จะเป็นตรีเอกานุภาพที่ชั่วร้ายของพญานาค (ซาตาน) สัตว์ร้าย และผู้เผยพระวจนะเท็จ (วิวรณ์ 16:13; 20:10)¹² สิ่งที่อยู่ปากของตรีเอกานุภาพที่ชั่วร้ายก็คือวิญญาณโสโครกสามดวง (วิวรณ์ 16:13) ผู้สร้างตรีเอกานุภาพที่ชั่วร้ายของตนเอง ที่วิญญาณเหล่านี้ถูกอธิบายว่าเป็น “วิญญาณชั่ว” ที่มีฤทธิ์อำนาจในการทำหมายสำคัญต่าง ๆ ได้นำประทับใจ ฤทธิ์อำนาจของพวกมันมีมากจนสามารถโน้มน้าวผู้นำของโลกให้ต่อสู้กับพระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุดที่อารมาเกตโดน (วิวรณ์ 16:14,16)¹³ พวกมันได้รวมพลังและได้ร่วมมือกันทำสงครามกับพระยาห์เวห์พระเจ้าที่เที่ยง

¹² วิวรณ์ 16:13 “และข้าพเจ้าเห็นวิญญาณโสโครกสามดวง รูปร่างเหมือนงูพิษ ออกมาจากปากพญานาค จากปากสัตว์ร้าย และจากปากผู้เผยพระวจนะเท็จ”

¹³ วิวรณ์ 16:14,16 “เพราะว่าวิญญาณเหล่านี้เป็นผีที่ทำหมายสำคัญ พวกมันออกไปหากษัตริย์ทั้งหลายทั่วโลก เพื่อรวบรวมกษัตริย์เหล่านั้นไปทำสงคราม (ยังสถานที่หนึ่งซึ่งเรียกตามภาษาฮีบรูว่า อารมาเกตโดน) ในวันยิ่งใหญ่ของพระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด”

แต่เพียงองค์เดียว ความจริงที่ว่า มีเพียงตรีเอกานุภาพเดียวเท่านั้นในพระคัมภีร์คือตรีเอกานุภาพที่ชั่วร้ายนี้ เผยให้เห็นถึงความรุนแรงและระดับการหลอกลวงของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ

บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพมักจะค้นหาเศษเสี้ยวของหลักฐานใดก็ได้ให้กับความเป็นพระเจ้าของพระคริสต์ แต่สิ่งที่พวกเขาต้องการจริง ๆ ก็คือหนึ่งหรือโดยเฉพาะอย่างยิ่งสองคำกล่าวที่ไม่มีทางโต้แย้งได้ และไม่คลุมเครือจากพระคัมภีร์ เช่น “พระเยซูคริสต์ทรงเป็นพระเจ้าจากนิรันดร์กาลถึงนิรันดร์กาล” หรือ “พระเยซูทรงเป็นพระเจ้าที่เที่ยงแท้เพียงองค์เดียว” หรือ “พระเยซูทรงเป็น พระเจ้านิรันดร์ของอิสราเอล” หรือ “พระเยซูทรงเป็นพระเจ้าของอับราฮัม อิสอัค และยาโคบ” หรือ “พระเยซูคริสต์คือพระยาห์เวห์พระเจ้า” หรือ “เราบอกความจริงแก่ท่านว่า เราเป็นพระเจ้าพระองค์ที่สองในพระเจ้าตรีเอกภาพ” และนั่นก็คงจะทำให้หมดปัญหา แต่ข้อเท็จจริงที่แน่ชัดก็คือ ไม่มีคำกล่าวเช่นนั้นเกี่ยวกับพระเยซู แต่มีคำกล่าวเช่นนั้นเป็นร้อย ๆ เกี่ยวกับพระยาห์เวห์พระเจ้า (แน่นอนว่ายกเว้นคำกล่าวสุดท้ายที่เกี่ยวกับพระเจ้าตรีเอกภาพ) ทำไมเราจึงไม่เห็นข้อเท็จจริงนี้? หากข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไม่สำคัญ ถ้าอย่างนั้นก็ต้องมีสิ่งอื่นที่มีอิทธิพลต่อหลักคำสอนของตรีเอกานุภาพ อะไรหรือที่ทำให้เราปฏิเสธคำสอนที่ชัดเจนของพระคัมภีร์? บางทีมันอาจจะเป็นการบิดเบือนในฝ่ายวิญญาณ หรือความจงรักภักดีแบบหลบลึงหลบตากับคำสอนสืบทอดที่เราได้รับมาและที่เราเอ็นหยัด แม้ว่าจะทำให้พระเจ้าของเราเป็นโมฆะ (เปรียบเทียบมัทธิว 15:3,6, มาระโก 7:9,13)¹⁴

ข้อผิดพลาดของความเชื่อในตรีเอกานุภาพในเรื่องพระวิญญาณบริสุทธิ์

จากสิ่งที่บาทหลวงจอห์น แอล แมคเคนซี¹⁵ ผู้ที่เชื่อในตรีเอกานุภาพยอมรับเกี่ยวกับความเชื่อในตรีเอกานุภาพก็คือว่า คำศัพท์ที่ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพใช้กับพระเจ้าเป็นคำศัพท์ทางปรัชญากรีกมากกว่าคำศัพท์ในพระคัมภีร์ และคำศัพท์อย่างเช่น “แก่นแท้” และ “เนื้อแท้” ถูกนำมาใช้ “อย่างผิด ๆ” กับพระเจ้าโดยนักศาสนศาสตร์ยุคแรก ๆ จึงเป็นที่ชัดเจนว่า พระเจ้าของความเชื่อในตรีเอกานุภาพนั้นไม่ใช่พระเจ้าของพระคัมภีร์ เมื่อบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพพูดถึงพระเจ้า พวกเขาไม่ได้พูดถึงพระเจ้าที่เที่ยงแท้ องค์เดียวของพระคัมภีร์ แต่พูดถึงตรีเอกานุภาพของสามพระองค์ที่เท่าเทียมกัน ซึ่งไม่พบในพระคัมภีร์เดิมหรือพระคัมภีร์ใหม่ เว้นแต่จะบิดเบือนพระคัมภีร์บางข้อ

ตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพนั้น พระเจ้าพระบิดาทรงเป็นพระองค์แรกของตรีเอกานุภาพ แต่ในพระคัมภีร์แล้ว พระองค์ทรงเป็นพระเจ้าเดียวและเพียงองค์เดียวเท่านั้น ที่มีพระนามว่าพระยาห์เวห์ (ถูกแปลว่า Lord ในพระคัมภีร์ส่วนใหญ่) มีพระองค์เดียวเท่านั้นในตรีเอกานุภาพที่มีชื่อ คือพระองค์ที่สองซึ่งก็คือพระเยซูคริสต์ และยิ่งถูกเรียกว่า “พระเจ้าพระบุตร” อีกด้วย (คำกลับกันกับ “พระบุตรของพระเจ้า” ของพระคัมภีร์) ชื่อ “เยซู” ในภาษาฮีบรูหมายถึง “พระยาห์เวห์ทรงช่วยให้รอด” หรือ “พระยาห์เวห์ทรงเป็นความรอด” แต่พระยาห์เวห์ของพระคัมภีร์ไม่ได้มีความสำคัญในความเชื่อในตรีเอกานุภาพ! พระยาห์เวห์ทรงเป็นใครหรือ? มีบางคนไปไกลถึงขนาดพูดว่าพระเยซูคือพระยาห์เวห์ แต่นี่จะหมายความว่าพระ

¹⁴ มาระโก 7:13 “พวกท่านจึงทำให้พระวจนะของพระเจ้าเป็นโมฆะด้วยคำสอนจากบรรพบุรุษที่พวกท่านรับและสอนต่อ ๆ กันมา”

¹⁵ Father John L. McKenzie

เยซูทรงเป็นพระเจ้าเพื่อจะกันพระบิดาออกไป เพราะไม่มีพระเจ้าอื่นใด นอกจากพระยาห์เวห์ ดังที่มีกล่าวไว้ว่า “เราคือพระยาห์เวห์ ไม่มีใครอื่น นอกจากเราแล้ว ไม่มีพระเจ้าอื่นใด” (อิสยาห์ 45:5)

การบิดเบือนคำพูดของความเชื่อในตรีเอกานุภาพครอบคลุมถึงคำว่า “พระวิญญาณ” ตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพแล้ว พระวิญญาณบริสุทธิ์เป็นพระองค์ที่สาม แต่ในเมื่อ “พระเจ้าทรงเป็นพระวิญญาณ” (ยอห์น 4:24)¹⁶ แล้วมีความจำเป็นตรงไหนที่จะต้องตั้งพระองค์ที่สามที่เรียกว่า “พระเจ้าพระวิญญาณ” (ซึ่งเป็นอีกคำเรียกหนึ่งที่ไม่พบในพระคัมภีร์)? เปาโลไม่ได้คิดว่าพระวิญญาณของพระเจ้าเป็นอีกองค์บุคคลที่เป็นพระเจ้า แต่เป็นพระวิญญาณของพระเจ้าเอง

ใครเล่าจะหยั่งรู้ถึงความคิดของมนุษย์ นอกจากจิตวิญญาณของคนนั้นเอง? พระดำริของพระเจ้านั้นเช่นเดียวกัน ไม่มีใครหยั่งรู้ได้นอกจากพระวิญญาณของพระเจ้า (1 โครินธ์ 2:11 ฉบับ ESV)

เปาโลกำลังพูดว่า “พระวิญญาณของพระเจ้า” เกี่ยวข้องกับตัวของพระเจ้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญาณของมนุษย์เกี่ยวข้องกับตัวของมนุษย์ ข้อนี้ในพระคัมภีร์ฉบับภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ (ฉบับ ESV, NASB, NIV, NJB, HCSB) จะขึ้นต้นคำว่า “พระวิญญาณ” ด้วยอักษรตัวใหญ่ (“Spirit”) ในคำ “พระวิญญาณของพระเจ้า” (“Spirit of God”) เป็นการบ่งชี้ว่าพวกเขาใช้คำนี้เพื่อจะอ้างถึงพระวิญญาณบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นพระองค์ที่สามของตรีเอกานุภาพ ถ้าเป็นเช่นนั้น พระดำริของพระเจ้านั้นก็จะถูกซ่อนไว้จากอีกสองพระองค์ในตรีเอกานุภาพ คือพระเจ้าพระบิดาและพระเจ้าพระบุตร เพราะเปาโล กล่าวไว้อย่างเจาะจงว่า ไม่มีใครหยั่งรู้ถึงพระดำริของพระเจ้าได้นอกจากพระวิญญาณของพระเจ้า! แต่ปัญหานี้จะหมดไป เมื่อเราเข้าใจว่าพระวิญญาณบริสุทธิ์ก็คือพระวิญญาณของพระเจ้าเอง เหมือนที่วิญญาณมนุษย์ก็คือวิญญาณของมนุษย์เอง

เราต้องตระหนักว่า พระคัมภีร์ใช้คำว่า “วิญญาณ” (“spirit”) ในความหมายที่เกี่ยวข้องกันหลายอย่าง แต่เมื่ออธิบายเป็นคำเฉพาะแล้ว พระวิญญาณบริสุทธิ์ไม่ใช่พระองค์ที่สามที่เป็นคนละคนกับพระเจ้าพระบิดา แต่เป็นพระวิญญาณของพระบิดาเอง ดังที่เราจะเห็นในข้อพระคัมภีร์ตอนที่เหมือนกันต่อไปนี้ที่เน้นเป็นตัวหนา

...อย่ากังวลไปก่อนว่าจะพูดอะไรดี แต่จงพูดไปตามที่ประทานแก่ท่านในเวลานั้น เพราะว่าไม่ใช่ตัวท่านเองที่พูด แต่เป็น**พระวิญญาณบริสุทธิ์** (มาระโก 13:11 ฉบับ ESV)

...อย่ากังวลว่าท่านจะพูดอะไรหรือท่านจะพูดอย่างไร เพราะเมื่อถึงเวลานั้นสิ่งที่ท่านต้องพูด ก็จะประทานให้แก่ท่านในเวลานั้น เพราะว่าไม่ใช่ตัวท่านเองที่พูด แต่เป็น**พระวิญญาณของพระบิดาของท่าน**ที่ตรัสผ่านท่าน (มัทธิว 10:19-20 ฉบับ ESV)

¹⁶ ยอห์น 4:24 “พระเจ้าเป็นพระวิญญาณ และคนที่นมัสการพระองค์จะต้องนมัสการด้วยจิตวิญญาณและความจริง”

ความเกี่ยวข้องที่สำคัญระหว่างพระบิดาและพระวิญญาณยังปรากฏให้เห็นในข้อที่สำคัญจากยอห์น 15:26 ที่พระเยซูตรัสถึง “พระวิญญาณแห่งความจริงซึ่งมาจากพระบิดา” (หรือ “ออกมาจากพระบิดา” ฉบับ NIV)¹⁷ ในต้นฉบับภาษากรีกคำว่า “มาจาก” อยู่ในรูปไวยากรณ์กาลปัจจุบันที่ต่อเนื่อง เป็นความหมายที่ใกล้เคียงกันที่สื่อได้อย่างถูกต้องในพระคัมภีร์ยิวฉบับสมบูรณ์¹⁸ (“พระวิญญาณแห่งความจริงซึ่งยังคงออกมาจากพระบิดา”) ด้วยเหตุนี้พระบิดาจึงทรงเป็นแหล่งของพระวิญญาณที่ไม่ขาดสาย เหมือนที่น้ำพุเป็นแหล่งของน้ำที่ไม่ขาดสาย (เปรียบเทียบยอห์น 7:38-39 ซึ่งพูดถึงพระวิญญาณว่าเป็น “แม่น้ำที่มีน้ำที่ให้อชีวิต”)¹⁹ นั่นหมายความว่า พระวิญญาณไม่ได้ดำรงอยู่ด้วยตัวเองโดยแยกจากพระบิดา ผู้ทรงส่งพระวิญญาณออกมาอย่างไม่ขาดสาย พระเยซูไม่ได้ตรัสว่าพระวิญญาณออกมาจาก “พระเจ้า” แต่ออกมาจาก “พระบิดา” ดังนั้นการยืนยันของความเชื่อในตรีเอกานุภาพที่ว่า “พระเจ้าพระวิญญาณ” เป็นบุคคลผู้ดำรงอยู่ซึ่งแยกจากพระเจ้าพระบิดา จึงไม่ได้มีพื้นฐานมาจากพระคัมภีร์

พระคัมภีร์เดิมมักให้ภาพพระวิญญาณว่า เป็นฤทธิ์เดชของพระเจ้าที่กระทำการอยู่ เช่น เศคา รียาห์ 4:6 (“ไม่ใช่ด้วยกำลัง ไม่ใช่ด้วยฤทธานุภาพ แต่ด้วยวิญญาณของเรา พระยาห์เวห์จอมทัพรัสตั้งนี้แหละ”) และมีคาห์ 3:8 (“ข้าพเจ้าเต็มด้วยฤทธิ์เดช คือด้วยพระวิญญาณของพระยาห์เวห์”) ข้อเท็จจริงนี้ นักวิชาการของความเชื่อในตรีเอกานุภาพหลายคนต่างรู้จักดี²⁰ พระคัมภีร์ใหม่มักให้ภาพพระวิญญาณบริสุทธิ์ในแง่ที่เป็นฤทธิ์เดชของพระเจ้า²¹ พระเยซูเองก็ทรงกระทำการ “ด้วยฤทธิ์เดชของพระวิญญาณ” (ลูกา 4:14)²²

พระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพเป็น “พระเยซูอีกองค์หนึ่ง”

ความเชื่อในตรีเอกานุภาพบิดเบือนคำในพระคัมภีร์ (เช่น โดยการกลับคำ “พระบุตรของพระเจ้า” ที่ตรงตามพระคัมภีร์ มาเป็น “พระเจ้าพระบุตร” ที่ไม่ตรงตามพระคัมภีร์) และรับเอาคำจากปรัชญาและปรัชญาตามหลักเทววิทยา (เช่น “แก่นแท้เดียวกัน” จากหลักความเชื่อแบบนอสติค²³) นี่ไม่น่าแปลกใจที่คำสอนของความเชื่อในตรีเอกานุภาพจึงมี *วิญญาณที่ต่างจาก* คำสอนในพระคัมภีร์ และที่พระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพก็มี *วิญญาณที่ต่างจาก* พระเยซูของพระคัมภีร์ใหม่

การมี “วิญญาณที่ต่างกัน” เป็นสิ่งที่พระคัมภีร์ให้ความสำคัญอย่างยิ่ง และมันอาจเป็นสิ่งที่ดีหรือสิ่งที่เลวร้ายได้ เป็นสิ่งที่ดี ถ้าวิญญาณที่ต่างกัมนั้นแตกต่างจากวิถีของโลก และเป็นสิ่งที่เลวร้าย ถ้ามันแตกต่างจากวิถีของพระเจ้า ในแง่บวกของค่านั้น พระยาห์เวห์ตรัสว่า “แต่คาเลบผู้รับใช้ของเรา...มีวิญญาณที่แตก

¹⁷ ยอห์น 15:26 “เราจะส่งองค์ที่ปรึกษาจากพระบิดามาหาพวกท่าน คือพระวิญญาณแห่งความจริงซึ่งออกมาจากพระบิดา”

¹⁸ The Complete Jewish Bible

¹⁹ ยอห์น 7:38-39 “ผู้ใดก็ตามที่เชื่อในเรา สายธารซึ่งมีน้ำที่ให้อชีวิตจะไหลออกมาจากภายในผู้นั้น” (ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย)

²⁰ พจนานุกรมศาสนศาสตร์ฉบับอันวานเจลิคอลล (1984), หัวข้อ *พระวิญญาณบริสุทธิ์* กล่าวว่า “ในพระคัมภีร์เดิม พระวิญญาณขององค์ผู้เป็นเจ้านั้น (*ruach yhwah; LXX, to pneuma kyriou*) โดยทั่วไปแล้วเป็นการแสดงถึงฤทธิ์อำนาจของพระเจ้า เป็นส่วนขยายของพระองค์เอง โดยที่พระองค์ทรงกระทำการที่ยิ่งใหญ่มากมายของพระองค์”

²¹ ลูกา 1:35; 4:14; กิจการ 1:8; 10:38; โรม 15:13, 19; 1 โครินธ์ 2:4; เอเฟซัส 3:16; 1 เธสะโลนิกา 1:5

²² ลูกา 4:14 “พระเยซูเสด็จกลับไปในวันกาลิลีด้วยฤทธิ์เดชแห่งพระวิญญาณ”

²³ Gnosticism คือความเชื่อที่ว่าความรู้เป็นทางไปสู่ความรอด (ผู้แปล)

ต่าง และได้ติดตามเราอย่างสุดใจ” (กันดารวิถี 14:24) ส่วนในแง่ลบเปาโลพูดถึง “วิญญาณที่ต่างกัน” ที่เกี่ยวข้องกับ “ข่าวประเสริฐที่ต่างกัน” และ “พระเยซูองค์หนึ่ง”

เพราะถ้าใครมาประกาศถึง**พระเยซูองค์หนึ่ง** ซึ่งไม่ใช่องค์ที่เราเคยประกาศนั้น หรือถ้าพวกท่านรับ**วิญญาณอื่นซึ่งแตกต่าง**จากที่ท่านเคยได้รับนั้น หรือถ้ารับ**ข่าวประเสริฐซึ่งแตกต่าง**จากที่ท่านเคยยอมรับ ท่านก็ช่างทนรับง่ายตายเสียจริงๆ (2 โครินธ์ 11:4 ฉบับ ESV)

เหตุใดชาวโครินธ์จึงหัวอ่อนมากที่จะยอมรับ “พระเยซูองค์หนึ่ง” ที่พวกเขาจะทนรับการหลอกลวงได้ “อย่างง่ายดาย” เช่นนั้น? ตรงนี้คำกรีกสำหรับคำว่า “องค์หนึ่ง” หมายถึง “ต่างจำพวกกัน” (BDAG, *allos*)

เราเห็นสถานการณ์ที่เลวร้ายกว่านั้นในคริสตจักรกาลาเทีย มันเลวร้ายเพราะสิ่งอันตรายที่ใกล้เข้ามาในหมู่ชาวโครินธ์นั้นได้กลายเป็นความจริงในหมู่ชาวกาลาเทีย (กาลาเทีย 1:6-9) พวกเขากำลังละทิ้งพระเจ้าและหันกลับไปหาข่าวประเสริฐอื่นที่ต่างกัน “ข้าพเจ้ารู้สึกประหลาดใจที่พวกท่านดวนละทิ้งพระองค์ผู้ซึ่งทรงเรียกท่านมาโดยพระคุณของพระคริสต์ และหันไปหาข่าวประเสริฐอื่นเสีย” (ข้อ 6) เห็นได้ชัดว่าสิ่งนี้ยังไม่ได้เกิดขึ้นในโครินธ์ แต่เกิดขึ้นเฉพาะในกาลาเทีย ด้วยเหตุนี้จึงมีคำว่า *ถ้า* สามครั้งใน 2 โครินธ์ 11:4 แต่เปาโลเล็งเห็นว่า ถ้าและเมื่อมีการประกาศพระคริสต์ที่ต่างกัน ในหมู่ชาวโครินธ์ พวกเขาก็จะยอมรับพระองค์อย่างง่ายดายเช่นเดียวกับที่ชาวกาลาเทียได้ยอมรับ นี่เป็นสิ่งที่อาจเกิดขึ้นกับคริสตจักรใดก็ได้เมื่อเวลาผ่านไป ความห่วงใยของเปาโลในเรื่องนี้เห็นได้จากคำว่า “กลัว” ในข้อ 3

2 โครินธ์ 11:2-3 ²เพราะข้าพเจ้ารู้สึกห่วงหาพันท่านอย่างที่เราเจ้าทรงห่วงหาพัน เพราะข้าพเจ้าได้ห่มท่านไว้กับสามัคคีเดียว เพื่อถวายท่านให้เป็นหญิงพรหมจารีบริสุทธิ์แด่พระคริสต์ ³แต่ข้าพเจ้ากลัวว่า ฐุนั้นได้ล่องลอยเอาด้วยอุบายของมันอย่างไร ความคิดของท่านก็จะถูกนำไปหลงไปจากการอุทิศตัวที่จริงใจและบริสุทธิ์ต่อพระคริสต์อย่างนั้น (ฉบับ ESV)

เปาโลมองชาวโครินธ์ว่าเป็นคริสตจักรที่ได้ห่มไว้กับพระคริสต์ ซึ่งใกล้จะหันเหไปจากพระองค์ นี่เป็นคำเตือนที่ไม่เพียงใช้กับคริสตจักรในโครินธ์เท่านั้น แต่ใช้กับคริสตจักรของพระเจ้าทุกแห่งด้วย เพราะได้ห่มกับพระคริสต์ด้วยเช่นกัน คริสตจักรในโครินธ์ก็เหมือนกับเจ็ดคริสตจักรในวิวรณ์ เป็นคริสตจักรที่เป็นตัวแทนในพระคัมภีร์ ในการเปรียบเทียบของเปาโลนั้น เขาถูกเปรียบกับคริสตจักร ซึ่งเป็นเจ้าสาวของพระคริสต์ และอาดัมถูกเปรียบกับพระเยซู ซึ่งเปาโลเรียกว่าอาดัมคนสุดท้ายในสองสามบทต่อมา (1 โครินธ์ 15:45)

คำกล่าวที่น่ากลัวของเปาโลเกี่ยวกับคริสตจักรในโครินธ์นั้น ในที่สุดก็เป็นจริงในคริสตจักรโดย รวมดังที่อาจเห็นได้ล่วงหน้าในคำกล่าวที่ว่า “ท่านก็ช่างทนรับง่ายตายเสียจริงๆ” นั้น ในที่สุดการหลอกลวงของงูก็เป็นจริงในหมู่ผู้เชื่อคนต่างชาติในคริสตจักร ความกลัวของเปาโลว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับเขาอาจเกิดขึ้นกับคริสตจักรโดยรวมด้วยนั้นเป็นตามการพยากรณ์ ผลสุดท้ายก็หนีไม่พ้นเพราะชาวโครินธ์ได้เอนเอียงที่จะทนรับพระคริสต์ที่ต่างกัน พระวิญญาณที่ต่างกัน และข่าวประเสริฐที่ต่างกัน หากนั่นเป็นจริงในสมัยของ

เปาโล แล้วจะยังไม่เป็นอย่างนั้นในศตวรรษต่อมาหรือ เมื่อบรรดาผู้เชื่อต่างชาติเริ่มมีจำนวนมากกว่าผู้เชื่อชาวยิว (ผู้เชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียวที่แท้จริง) ซึ่งลดจำนวนพวกเขาลงให้เหลือเป็นเพียงชนกลุ่มน้อย?

ทำไมชาวโครินธ์และชาวกาลาเทียจึงยอมรับพระคริสต์ที่ต่างกัน ชาวประเสริฐที่ต่างกัน และวิญญูณที่ต่างกัน (คือแตกต่างจากพระวิญญูณของพระยาห์เวห์) ได้ง่าย ๆ จากคนเหล่านั้นที่เปาโลได้เทศนาสั่งสอนพวกเขา มันไม่ใช่เพราะว่าพวกเขาได้ยอมให้ตัวเองถูก “งู” (ซาตาน) หลอกลวงด้วยอุบายและถูกนำไปให้ “หลงไป” (ข้อ 3) เหมือนกับเอวาหรือหรือ?

มันต้องมีบางสิ่งที่ทำให้พวกเขาเชื่อว่าพระเยซูที่ต่างองค์กันนี้ ดีกว่าพระเยซูที่เปาโลได้สั่งสอนพวกเขา เมื่อพิจารณาถึงภูมิหลังของผู้เชื่อชาวต่างชาติส่วนใหญ่แล้ว (ซึ่งในสมัยของเปาโลนั้น เป็นชนกลุ่มน้อยที่มีขนาดใหญ่พอควรในคริสตจักรต่าง ๆ ที่อยู่นอกปาเลสไตน์ เช่น คริสตจักรโครินธ์ในกรีซ และคริสตจักรกาลาเทียในเอเชีย) สิ่งนี้สามารถพิสูจน์ได้ง่ายกว่าที่คาดไว้ ส่วนชาวกาลาเทีย นั้น เปาโล “รู้สึกประหลาดใจ” ที่พวกเขากำลังละทิ้งพระเจ้าผู้ได้ทรงเรียกพวกเขาและหันไปหาชาวประเสริฐอื่น ชาวประเสริฐที่ต่างกันในสาระสำคัญ เช่นเดียวกับพระเยซูที่ต่างกัน เปาโลเห็นว่าชาว กาลาเทียได้หลงไปจากความเชื่อ และชาวโครินธ์ก็กำลังจะหลงไปจากความเชื่อในแบบเดียวกัน การหลงไปจากความเชื่อเป็นหมายสำคัญหลักของยุคสุดท้าย แต่มันเป็นความจริงที่เกิดขึ้นใน 30 ปีหลังจากพระเยซูทรงมีชีวิตอยู่ในโลก (เปรียบเทียบฮีบรู 6:4-6; 10:26-31)

มีหลายคนเทียบการละทิ้งพระเจ้าและการละทิ้งความเชื่อของคริสเตียนกับการมาเป็นผู้เชื่อว่าเป็นพระเจ้าหรือไม่เชื่อเรื่องพระเจ้า แต่ตรงนี้เราไม่ได้เห็นแบบนั้น ในกาลาเทีย 1:6 คำพูดว่า “ละทิ้งพระองค์ผู้ซึ่งทรงเรียกท่าน” หมายถึง “หันไปหาชาวประเสริฐที่ต่างกัน” และยอมรับ “พระเยซูอีกองค์หนึ่ง” (2 โครินธ์ 11:4) มันแสดงให้เห็นว่าผู้ที่ละทิ้งพระเจ้านั้นจะยังคงถือศาสนาและไม่ได้กลายเป็นผู้ไม่เชื่อในพระเจ้า

เราไม่รู้ข้อมูลเฉพาะถึงพระเยซูองค์ที่ต่างกันนี้ นอกเหนือจากที่พระองค์ทรงเป็นบุคคลสำคัญของพระกิตติคุณที่ต่างกัน เนื่องจากชาวกาลาเทียได้หันไปหาพระเยซูองค์อื่นนี้ พวกเขาก็คงพอจะรู้ว่าพระองค์เป็นอย่างไร เราอาจกล่าวแบบเดียวกันนี้กับกรณีของชาวโครินธ์ซึ่งเห็นว่าพระเยซูที่ต่างกันนี้น่าดึงดูดใจมากกว่าพระเยซูที่เปาโลได้สั่งสอนพวกเขา จากที่เข้าใจถึงปัญหาหลังเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมองย้อนกลับไปประวัติศาสตร์ของคริสตจักรแล้ว ในกรณีของชาวโครินธ์นี้เราสามารถคาดการณ์ได้ว่า พระเยซูองค์ที่ต่างกันที่ตรงกันข้ามกับพระเยซูในพระคัมภีร์ น่าจะเป็นพระเจ้า เพราะความเป็นพระเจ้าของหลาย ๆ องค์บุคคล เป็นสิ่งที่ดึงดูดความคิดที่ฝังหัวของคนต่างชาติอย่างมาก ถ้าพวกเขายังสามารถกราบไหว้บูชาบรรดาจักรพรรดิโรมันเป็นพระเจ้าได้ แล้วทำไมจะกราบไหว้บูชาพระเยซูเป็นพระเจ้าไม่ได้ล่ะ? อันที่จริงภายในหนึ่งร้อยปีหลังจากสมัยของเปาโล ก็ได้มีการประกาศอย่างใจกล้าในโลกของคนต่างชาติแล้วว่าพระเยซูเป็นพระเจ้า

การที่คน ๆ หนึ่งมีความเชื่อในพระเยซูที่ต่างกันก็หมายถึงการเปลี่ยนความจงรักภักดี การอุทิศตัว และความซื่อสัตย์ เปาโลประหลาดใจที่ชาวกาลาเทียกำลังจะ “ละทิ้ง” พระเจ้าผู้ได้ทรงเรียกพวกเขามาด้วย

พระคุณของพระคริสต์ (กาลาเทีย 1:6)²⁴ คำกรีกของ “ละทิ้ง” (*metatithēmi*) พจนานุกรมภาษากรีกฉบับ BDAG ระบุว่า “การเปลี่ยนใจในความจงรักภักดี, การเปลี่ยนใจของคน ๆ หนึ่ง, หันเหไป, ละทิ้ง”

เปาโลกล่าวว่าคริสตจักรจะถูกซาตานหลอกลวงเหมือนกับที่เท่ากับเอวา ให้หันเหไปจากการอุทิศตนอย่างเต็มที่และจริงใจต่อพระคริสต์ เพื่อให้เข้าใจการหลอกลวงนี้ เราต้องดูเนื้อหาของมัน ลักษณะที่ซาตานหรือ “งู” หลอกลวงเอวาคืออะไร? ในการตอบคำถามนี้ เราจะดูเรื่องราวของการทดลองในปฐมกาล นี่เป็นคำสั่งของพระยาห์เวห์ที่ตรัสสั่งอาดัม

แล้วพระยาห์เวห์พระเจ้าจึงตรัสสั่งมนุษย์นั้นว่า “เจ้าจะกินผลจากต้นไม้ในสวนนี้ก็ได้ตามใจชอบ แต่ผลของต้นไม้แห่งการรู้ถึงความดีและความชั่วนั้น ห้ามเจ้ากิน เพราะถ้าเจ้ากินผลของมันวันใด เจ้าจะต้องตายแน่” (ปฐมกาล 2:16-17)

ในบทต่อมาได้ระบุถึงสิ่งที่พระเจ้าได้ตรัสกับเอวาเกี่ยวกับผลของต้นไม้และคำตอบที่งูตอบเธอ

แล้วหญิงนั้นจึงพูดกับงูว่า “เราน่าจะกินผลของต้นไม้ในสวนนี้ได้ แต่พระเจ้าตรัสว่า ‘ห้ามเจ้ากินผลของต้นไม้ที่อยู่กลางสวนนั้นและห้ามแตะต้อง ไม่เช่นนั้นเจ้าจะตายแน่นอน’” แต่งูได้พูดกับหญิงนั้นว่า “เจ้าจะไม่ตายแน่นอน” (ปฐมกาล 3:2-4 ฉบับ ESV)

ซาตานกล่าวแย้งคำประกาศของพระเจ้าว่า “เจ้าจะต้องตายแน่นอน” ด้วยคำประกาศโต้กลับว่า “เจ้าจะไม่ตายแน่นอน” เป็นการบังคับให้เอวาเลือกระหว่างสองคำกล่าวที่ขัดกัน และเลือกระหว่างการเชื่อพระเจ้ากับการเชื่อซาตาน สุดท้ายเธอก็เลือกที่จะเชื่อซาตาน!

ยิ่งไปกว่านั้น การเลือกที่จะเชื่อซาตาน ก็เป็นการบอกเป็นนัย ๆ จากเอวาว่า พระเจ้ากำลังหวังสิ่งดี ๆ ที่ซาตานอยากจะทำให้เธอได้รับ “เพราะพระเจ้าทรงทราบ ว่า พวกเจ้ากินผลจากต้นไม้ในวันใด ตาของพวกเจ้าจะสว่างขึ้น แล้วพวกเจ้าจะเป็นเหมือนอย่างพระเจ้า คือรู้ถึงความดีและความชั่ว” (ปฐมกาล 3:5) งูได้สลับเปลี่ยนระหว่างร่างกายกับจิตวิญญาณ โดยรู้ว่าอาดัมและเอวาจะไม่ตายทางร่างกาย อย่างน้อยก็ไม่ได้ตายทันที

อะไรคือเหยื่อที่ซาตานใช้ล่อ? สิ่งนั้นคือ “เจ้าจะเป็นเหมือนพระเจ้า” แต่อาดัมและเอวาได้ถูกสร้างไว้แล้วตามพระฉายาของพระเจ้าไม่ใช่หรือ? ก็ใช่ แต่เอวาต้องการจะ “ยึดฉวย” สิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่า นั่นก็คือความเท่าเทียมกับพระเจ้า ในทางตรงกันข้าม มีการกล่าวถึงพระเยซูในฟิลิปปี 2:6 ที่พระองค์ไม่ได้ทรง “ยึดฉวย” ที่จะเท่าเทียมกับพระเจ้า เป็นคำที่ให้เห็นการกระทำที่ชัดเจนที่อาจใช้อธิบายการได้ผลไม่จากต้น ความเท่าเทียมกับพระเจ้านั้นเป็นมากกว่าการมี “รูปลักษณะของพระเจ้า” (พระเยซู) หรือการถูกสร้างตาม “รูปเหมือนของพระเจ้า”²⁵(อาดัม) อาดัมและเอวาอยากได้ปัญญา (“ต้นไม้แห่งการรู้ถึงความดีและ

²⁴ กาลาเทีย 1:6 “ข้าพเจ้ารู้สึกประหลาดใจที่พวกท่านด่วนละทิ้งพระองค์ผู้ซึ่งทรงเรียกท่านมาโดยพระคุณของพระคริสต์ และหันไปหาชาวประเสริฐอื่นเสีย”

²⁵ “form of God”, “image of God”

ความชั่ว”) ที่จะทำให้พวกเขา “เป็นเหมือนพระเจ้า” ในระดับที่ลึกซึ้ง ดังนั้นสิ่งล่อใจสำคัญของการทดลองก็คือ *การทำให้นุชนกลายเป็นพระเจ้า* และนี่ทำให้เราเห็นคร่าว ๆ ถึงลักษณะของ “พระเยซูอีกองค์หนึ่ง”

อาดัมไม่ได้ถูกหลอกลวงเหมือนกับเอวา (1 ทิโมธี 2:14)²⁶ นี่จะหมายความว่าอะไร ถ้าไม่ใช่ว่าอาดัม *จงใจ* จะยึดฉวยความเท่าเทียมกับพระเจ้าหรือ? สิ่งตรงกันข้ามกับการกระทำที่กบฏนี้ก็คือ ทำที่ของพระคริสต์ที่อธิบายไว้ในฟิลิปปี 2:6 (“ไม่ได้ทรงยึดฉวยที่จะเท่าเทียมกับพระเจ้า”) ซึ่งหมายความว่า เราจะไม่สามารถจะเข้าใจฟิลิปปี 2 ได้ถ้าเราแยกฟิลิปปี 2 ออกจากเหตุการณ์ในปฐมกาล 2 และ 3 แต่ไม่ว่าจะถูกหลอกลวงหรือไม่ก็ตาม อาดัมกับเอวาก็ได้ก้าวครั้งสำคัญสู่การยกตัวของพวกเขาเองเป็นพระเจ้าโดยการไม่เชื่อฟัง พระเจ้าเองตรัสว่า แท้จริงแล้วพวกเขาได้รู้ถึงความดีและความชั่ว (ปฐมกาล 3:22)²⁷

บาร์บัสอยู่ในการไต่สวนพระเยซู

เมื่อเปาโลบอกกับชาวกาลาเทียว่าพวกเขากำลังละทิ้งพระเจ้านั้น เปาโลไม่ได้หมายความว่าพวกเขาได้เลิกเชื่อในพระเจ้า แล้วกลายมาเป็นผู้เชื่อที่ไม่มีพระเจ้าหรือไม่เชื่อในพระเจ้า แต่พวกเขา กำลังติดตามพระเยซูที่ต่างกันและเชื่อข่าวประเสริฐที่ต่างกัน ในกรณีของชาวโครินธ์นั้น ข่าวประเสริฐนี้สั่งสอนโดย “อัครทูตปลอม” ที่พระเจ้าไม่ได้ทรงแต่งตั้ง (2 โครินธ์ 11:13) การละทิ้งความเชื่อไม่ได้เป็นการปฏิเสธความเชื่อและศาสนาเลยทีเดียว แต่มักจะเป็นการปฏิเสธพระเยซูในพระคัมภีร์

มีลักษณะบางอย่างที่คล้ายกันเกิดขึ้นในการไต่สวนพระเยซู ซึ่งปอนทือสปีลาตเจ้าเมืองโรมันไม่พบว่าพระเยซูมีความผิดอกฉกรรจ์ที่จะถูกลงโทษแต่อย่างใด และยังไม่สมควรกับการลงโทษด้วยการถูกตรึงบนกางเขน บาร์บัสนักโทษอกฉกรรจ์ก็อยู่ในการไต่สวนนี้ด้วย (มัทธิว 27:16) ผู้ชนถูกพวกผู้นำศาสนายุยงให้ตรึงพระเยซู แม้ว่ามันจะหมายถึงการปล่อยบาร์บัสไป

เป็นที่น่าสังเกตว่าบาร์บัสถูกเรียกว่า “เยซูบาร์บัส” ในมัทธิว 27:16, 17 ตามต้นฉบับโบราณที่ระบุไว้ในสารานุกรมพระคัมภีร์ ISBE²⁸ การระบุว่ามีการตัดลอกหรือตัดสำเนา คำ “เยซูบาร์บัส” ผิดพลาดนั้นไม่น่าเชื่อถือ มันเป็นไปได้มากกว่าที่คำว่า “เยซู” ได้ถูกขีดฆ่าออก

หลักฐานต้นฉบับเกี่ยวกับ “เยซูบาร์บัส” ในมัทธิว 27:16 นั้นมีน้ำหนักพอที่ชื่อนี้จะรวมอยู่ในพระคัมภีร์สมัยใหม่บางฉบับ เช่น NRSV (“เยซูบาร์บัส”), NET (“เยซูบาร์บัส”), CJB (“เยซูวา บาร์-อับบา”) และ NIV 2011²⁹ (“เยซูบาร์บัส” แต่ไม่ใช่ในฉบับ NIV 1984)

²⁶ 1 ทิโมธี 2:14 “และอาดัมไม่ได้ถูกล่อลวง แต่ผู้หญิงถูกล่อลวงและทำบาป”

²⁷ ปฐมกาล 3:22 แล้วพระยาห์เวห์พระเจ้าตรัสว่า “ดูสิ มนุษย์กลายเป็นเหมือนผู้หนึ่งในพวกเราแล้ว โดยที่รู้ความดีและความชั่ว”

²⁸ สารานุกรมพระคัมภีร์ ISBE (The International Standard Bible Encyclopedia), หัวข้อ “บาร์บัส” กล่าวว่า: “ออริเจน [นักวิจารณ์ตัวบทที่มีชื่อเสียงที่สุดของคริสตจักรยุคแรก ๆ] รู้และไม่ได้คัดค้านการอ่านมัทธิว 27:16,17 ที่มีชื่อ “เยซูบาร์บัส” เลย ...นอกจากนี้ก็ยังพบในฉบับคัดลายมือไม่กี่ฉบับและในฉบับภาษาอาราเมค และฉบับเฮรูซาเล็มภาษาซีเรียโบราณ”

²⁹ CJB (Complete Jewish Bible), NIV (New International Version), NET (New English Translation), NRSV (New Revised Standard Version) - ผู้แปล

เมื่อพระเยซูทรงถูกไต่สวนต่อหน้าปอนทือสปีลาตนั้น ชาวยิวได้เลือก “เยซูอื่น” แม้จะด้วยเหตุผลที่แตกต่างจากทางเลือกของคนต่างชาติที่เลือกพระเยซูอื่น ดูเหมือนว่าทุกคนไม่ว่าจะยิวหรือต่างชาติต่างก็ต้องการพระเยซูองค์อื่น มากกว่าองค์ที่พระยาห์เวห์พระเจ้าได้ทรงจัดเตรียมไว้ให้ การปฏิเสธพระเยซูเพื่อเห็นแก่บาร์บัสได้ถูกบันทึกไว้ในพระกิตติคุณทั้งสี่เล่ม ซึ่งแสดงถึงความสำคัญในฝ่ายวิญญาณของการปฏิเสธนี้ และถูกเปโตรเตือน (กิจการ 3:14)

แต่การเปรียบเทียบไม่ได้หยุดอยู่แค่นั้น คำว่า “บาร์บัส” มาจากภาษาอาราเมคว่า “บาร์-อับบา” ซึ่งหมายถึง “บุตรของบิดา” ในกรณีของ “บาร์บัส” ไม่ได้จำกัดว่า “บิดา” จะเป็นใคร (หัวข้อในสารานุกรมพระคัมภีร์ ISBE ที่กล่าวมาข้างต้นเสนอว่าเป็น “นาย หรือ ครู”) เป็นความคล้ายคลึงกันระหว่าง “บุตรของบิดา” กับพระเยซู “พระบุตรของพระเจ้า” ที่ไม่ผิดพลาด นี่เป็นเรื่องบังเอิญแท้ๆ หรือไม่? ไม่มีเรื่องบังเอิญในพระคำของพระเจ้า ในการไต่สวนพระเยซูซึ่งพวกยิวได้เลือก “บุตรของบิดา” อีกคนหนึ่งมากกว่าบุตรที่พระเจ้าทรงตั้งไว้ในวันนั้น พระยาห์เวห์พระเจ้าได้ทรงบอกไว้ล่วงหน้าว่า วันหนึ่งคริสตจักรจะเลือกพระเยซูองค์ที่ต่างจากที่พระองค์ได้ทรงเลือกให้เป็นพระคริสต์ของพระองค์ คือกษัตริย์ผู้เป็นพระผู้ช่วยให้รอดของโลกนี้

ปฏิบัติการของพระคริสต์ในจดหมายของยอห์น ปัจจัยเกี่ยวกับความเชื่อแบบนอสติก

ไม่ใช่แต่เฉพาะแต่ในจดหมายของเปาโลที่เราเห็นการอ้างอิงถึงศัตรูของคริสตจักร ที่ทำงานอยู่ภายในคริสตจักร เช่น ผู้ที่สอนพระเยซูอีกองค์หนึ่ง หรือชาวประเสริฐอื่น ยอห์นเองก็ต้องเผชิญหน้ากับพระคริสต์อีกองค์หนึ่งที่ทำหน้าที่เป็น “ปฏิบัติการของพระคริสต์” ซึ่งเป็นคำที่ยังรวมถึงผู้ที่ประกาศปฏิบัติการของพระคริสต์และชาวประเสริฐที่แตกต่างกัน (ทุกข้อมาจากฉบับ ESV)

1 ยอห์น 2:18 ลูกทั้งหลาย นี่เป็นวาระสุดท้าย และตามที่ท่านได้ยินมาว่า ปฏิบัติการของพระคริสต์กำลังจะมานั้น บัดนี้ปฏิบัติการของพระคริสต์จำนวนมากก็มาแล้ว เพราะฉะนั้นเราจึงรู้ว่านี่เป็นวาระสุดท้าย

1 ยอห์น 2:22 ใครเป็นคนโกหกหรือ ถ้าไม่ใช่คนที่ปฏิเสธว่าพระเยซูไม่ใช่พระคริสต์? นี่คือการปฏิบัติของพระคริสต์ คือผู้ที่ปฏิเสธพระบิดาและพระบุตร

1 ยอห์น 4:2-3 ท่านจะรู้จักพระวิญญาณของพระเจ้าโดยข้อนี้ คือทุกวิญญาณที่ยอมรับว่าพระเยซูคริสต์ได้ทรงกำเนิดเป็นมนุษย์ ก็มาจากพระเจ้า และทุกวิญญาณที่ไม่ยอมรับพระเยซู ก็ไม่ได้มาจากพระเจ้า นี่เป็นวิญญาณของปฏิบัติการของพระคริสต์ ซึ่งท่านได้ยินว่าจะมา และขณะนี้ก็อยู่ในโลกแล้ว

2 ยอห์น 1:7 เพราะมีผู้ล่องลางจำนวนมากได้เข้าไปในโลก คนเหล่านี้ไม่ยอมรับว่าพระเยซูคริสต์ทรงกำเนิดเป็นมนุษย์ คนเช่นนี้แหละเป็นผู้ล่องลางและเป็นปฏิบัติการของพระคริสต์

ยุคที่ผ่านมา นักวิชาการบางคนเชื่อว่า “ผู้ล่องลาง” เหล่านี้มาจากกลุ่มความเชื่อแบบนอสติกที่เป็นชาวยิวและไม่ใช่ชาวยิวที่เคยกระตือรือร้นมาก่อน ในระหว่างและหลังช่วงสมัยคริสตจักรของ อัครทูต ความเชื่อแบบนอสติก ซึ่งเป็นการคาดคะเนของความคิดทางปรัชญาตามหลักเทววิทยาที่ถูกขับเคลื่อนโดย

ปรัชญากรีก และสอนข่าวประเสริฐโดยอาศัย “ความรู้” (*gnōsis*) ที่เร้นลับนั้น ได้ตั้งใจให้มีผู้ติดตามอย่าง กว้างขวางและกลายเป็นภัยคุกคามต่อคริสตจักร

“อัครทูตพิเศษ” ที่โครินธ์ (2 โครินธ์ 11:5; 12:11)³⁰ กำลังทำทาสีทธิอำนาจของอัครทูตเปาโล และได้รับการสนับสนุนจากคนจำนวนมาก นักวิชาการเยอรมันชื่อวอลเตอร์ ชมิตทิลส์ เขียนเอาไว้ว่า “แทบไม่มีข้อสงสัยเลยว่าฝ่ายตรงข้ามที่เชื่อแบบนอสติกและ ‘พวกอัครทูตพิเศษ’ นั้นเหมือนกัน” (*หน้าที่ของอัครทูตในคริสตจักรยุคแรก ๆ, หน้า 178*)³¹ แต่บรรดานักวิชาการในปัจจุบันนี้ ไม่ค่อยมั่นใจเกี่ยวกับลักษณะที่แท้จริงของความเชื่อแบบนอสติกในช่วงสมัยคริสตจักรของอัครทูต

ผู้อธิบายพระคัมภีร์หลายคนกล่าวว่า ผู้ที่ปฏิเสธว่าพระเยซูคริสต์ได้ทรงกำเนิดเป็นมนุษย์ (1 ยอห์น 4:2-3) ก็คือ “พวกโดซีติสต์” นั่นคือบรรดาผู้ที่สอนว่าพระเยซูมีแต่รูปลักษณะของมนุษย์เท่านั้น แต่ไม่ได้เป็นมนุษย์ แต่คำว่า “โดซีติสต์” เป็นเพียงคำบอกลักษณะที่ไม่ได้ระบุชื่อหรือระบุกลุ่มเฉพาะใดๆ “พวกโดซีติสต์” ที่ถูกกล่าวถึงในสมัยของยอห์นนี่คือใครกันหรือ? เป็นพวกนอสติกหรือ? ยอห์นกำลังอธิบายถึงใครด้วยคำที่รุนแรงว่า “ผู้ล่อลวง” และ “ปฏิปักษ์ของพระคริสต์”?

แต่พระเยซูของหลักคำสอนในตรีเอกานุภาพได้ “กำเนิดเป็นมนุษย์” จริงๆ หรือ? หรือจะพูดอีกอย่างว่าพระองค์ทรงเป็นมนุษย์ที่แท้จริงหรือไม่? พระองค์จะเป็นมนุษย์ที่แท้จริงได้อย่างไร ถ้าพระองค์เป็น “พระเจ้าบุตร” ผู้ที่เท่าเทียมกับพระเจ้าพระบิดา? จะเป็นได้อย่างไรที่พระคริสต์ผู้ทรงดำรงอยู่ก่อน จะเป็นมนุษย์ที่แท้จริงได้? มันจะเป็นไปได้กับการมาจุติใหม่เท่านั้น ความแตกต่างที่แท้จริงเพียงอย่างเดียวระหว่างการดำรงอยู่ก่อนในการมาจุติใหม่ กับการดำรงอยู่ก่อนในความเชื่อในตรีเอกานุภาพก็คือ ความหวังและความประสงค์ ในกรณีของการมาจุติใหม่นั้น เราหวังจะเริ่มจากที่ต่ำกว่าไปสู่ที่สูงกว่าในการไต่เต้าของการดำรงอยู่ ในกรณีของความเชื่อในตรีเอกานุภาพนั้นความประสงค์ก็คือการเริ่มจากที่สูงกว่าไปสู่ที่ต่ำกว่าเพื่อจะเป็นคนรับใช้

ความเกี่ยวข้องต่อมาของความเชื่อแบบนอสติกกับความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ไม่เพียงแต่ขึ้นอยู่กับความจริงที่ว่า คำดั้งเดิมของความเชื่อแบบนอสติกว่า *homoousios* (แก่นแท้เดียวกัน) ได้กลายเป็นคำสำคัญยิ่งของการสังคายนาแห่งไนเซีย เหนือคำตัดค้ำของบาทหลวงบางส่วนเท่านั้น แต่ความเชื่อแบบนอสติกยังปฏิเสธว่าพระคริสต์ทรงเป็นมนุษย์ที่แท้จริงผู้ที่ได้มา “กำเนิดเป็นมนุษย์” ความเชื่อแบบนอสติกก็เหมือนกับความเชื่อที่เรียกว่าโดซีติซึม³² ที่สอนว่า พระกายของพระเยซูมีภาพลวงตาของการเป็นมนุษย์ แต่ไม่ใช่มนุษย์ ด้วยเหตุนี้ ความเชื่อแบบนอสติกจึงไม่ค่อยใช้กับการสอนเรื่องไม้กางเขน

แต่เปาโลกล่าวว่า “เราประกาศเรื่องพระคริสต์ทรงถูกตรึงที่กางเขนนั่น เป็นสิ่งที่พวกยิวสะอูด และพวกต่างชาติถือว่าเป็นเรื่องโง่” (1 โครินธ์ 1:23) แสดงให้เห็นว่าผู้ที่สั่งสอน “ข่าวประเสริฐที่ต่าง กัน” ไม่ได้สั่งสอนเรื่องกางเขน ซึ่งตรงกันข้ามกับคำสอนของเปาโลที่เน้นเกี่ยวกับกางเขนว่า “แต่ พระเจ้าไม่ทรง

³⁰ 2 โครินธ์ 11:5 “เพราะข้าพเจ้าคิดว่าข้าพเจ้าไม่ด้อยกว่าอัครทูตพิเศษเหล่านั้นแม้แต่น้อยเลย”

³¹ Walter Schmithals (*The Office of Apostle in the Early Church*, p.178)

³² Docetism คือความเชื่อว่าพระคริสต์ไม่ได้มีร่างกายของมนุษย์ แต่เป็นกายวิญญาณที่ทุกซ์ทรมาณและตายบนกางเขน (ผู้แปล)

โปรดให้ข้าพเจ้าอวดอะไร นอกจากเรื่องกางเขนของพระเยซูคริสต์องค์พระผู้เป็นเจ้าของเรา” (กาลาเทีย 6:14)

ความน่าดึงดูดของความเชื่อแบบนอสติกในคริสตจักรยุคแรกนั้นอยู่ที่ข้อเท็จจริงที่ว่า แม้ว่าโดยพื้นฐานแล้วคำสอนนั้นจะขัดแย้งกับคำสอนในพระคัมภีร์ใหม่ แต่ก็ใช้คำซึ่งมาจากคำศัพท์ของพระคัมภีร์ใหม่โดยตรง เช่น ความรู้ (*gnōsis*, 1 โครินธ์ 8:1,7), ปัญญา (*sophia*, 1 โครินธ์ 2:7), ความเต็มบริบูรณ์ (*plērōma*, เอเฟซัส 1:23), ปรัชญา (*philosophia*, โครินธ์ 2:8, ข้อที่ตามหัวข้อ *ปรัชญา* ในสารานุกรม ISBE แล้วระบุว่า “เป็นจุดเริ่มแรกของความเชื่อแบบนอสติกในคริสตจักรของคริสเตียน”; เปรียบเทียบ 1 ทิโมธี 1:4)

ข้อที่ข้อเสียไม่ดีของซีโมนคนเล่นคาถาอาคมมีความเกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์กับความเชื่อแบบนอสติก หนังสือสารานุกรมพระคัมภีร์เล่มหนึ่งกล่าวว่า “ชื่อของซีโมนคนเล่นคาถาอาคมมีปรากฏบ่อยครั้งในประวัติศาสตร์ยุคต้น ๆ ของความเชื่อแบบนอสติกของ ‘คริสเตียน’ และได้มีการถกเถียงกันมากกว่าผู้ติดตามคำสอนของซีโมนคนเล่นคาถาอาคม ซึ่งเป็นนิกายที่คงอยู่จนถึงศตวรรษที่ 3 นี้มีต้นกำเนิดมาจากคนเล่นคาถาอาคมในกิจการ 8 หรือไม”³³ ซีโมนคนเล่นคาถาอาคมผู้เข้าร่วมกับคริสตจักรของอัครทูตและยังได้รับบัพติศมาในคริสตจักรนั้น เป็นผู้ทำการอัครรรย หรือ “คนเล่นคาถาอาคม” ที่ถูกกล่าวถึงในข้อมูลนอกพระคัมภีร์สมัยต้น ๆ ความโด่งดังของเขาในสมัยของเขานั้นเห็นได้ในหนังสือกิจการ

มีคนหนึ่งชื่อซีโมนเคยเล่นคาถาอาคมในเมืองนั้นมาก่อน เขาทำให้ชาวสะมาเรียแปลกประหลาดใจ เขาอ้างตัวว่าเป็นผู้วิเศษ ¹⁰พวกเขาทุกคนตั้งแต่คนเล็กน้อยที่สุดไปจนถึงคนใหญ่โตที่สุดต่างสนใจฟังคนนั้น แล้วกล่าวว่า “คนนี่คือฤทธานุภาพที่ยิ่งใหญ่ของพระเจ้า” ¹¹และพวกเขาทั้งหลายสนใจฟังเขา เพราะเขาทำวิชายาคนให้ผู้คนแปลกประหลาดใจมานานแล้ว ¹²แต่เมื่อฟิลิปประกาศข่าวประเสริฐเรื่องแผ่นดินของพระเจ้าและพระนามของพระเยซูคริสต์แล้ว พวกเขาก็เชื่อและรับบัพติศมาทั้งชายและหญิง ¹³แม้ซีโมนเองก็เชื่อ และหลังรับบัพติศมาแล้วเขาก็อยู่กับฟิลิปต่อไป และเมื่อเขาเห็นการทำหมายสำคัญกับการอัครรรยอันยิ่งใหญ่เกิดขึ้น เขาก็ประหลาดใจไม่หยุด (กิจการ 8:9-13 ฉบับ NASB)

ในที่นี้ซีโมนถูกเรียกว่า “ฤทธานุภาพของพระเจ้า” (ข้อ 10) ซึ่งในลูกา 22:69³⁴ เป็นนามนัยของพระเจ้า นี้อาจเป็นเพราะหมายสำคัญและการอัครรรยที่ซีโมนทำโดยการ “เล่นคาถาอาคม” (ข้อ 9) และ “วิชายาคน” (ข้อ 11) โดยที่เขาถูกมองว่าเป็นการสำแดงของพระเจ้า นี่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์สามารถถูกยกขึ้นเป็นพระเจ้าหรือถูกมองว่าเป็นการปรากฏของพระเจ้าได้อย่างง่ายดายเพียงใด

³³ สารานุกรมพระคัมภีร์ของซอนเดอร์วาน, “ซีโมนคนเล่นคาถาอาคม” สำหรับซีโมนคนเล่นคาถาอาคมที่เชื่อแบบนอสติกผู้โด่งดังในคำสอนที่ตกทอดของคริสตจักรยุคแรกนั้นให้ดูหัวข้อ “ซีโมนคนเล่นคาถาอาคม” และ “หลักความเชื่อแบบนอสติกกับพระคัมภีร์ใหม่” ในวิกิพีเดีย

³⁴ ลูกา 22:69 “อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่นี้ไปบุตรมนุษย์จะนั่งด้านขวาของพระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพ”

พระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพแตกต่างจากพระเยซูในพระคัมภีร์

การประชุมสังคายนาแห่งไนเซีย ซึ่งเป็นชัยชนะสูงสุดของความเชื่อในพระเจ้าหลายองค์ของชาวต่างชาติ นั้น เป็นวิธีคิดที่แตกต่างจากหัวใจและลักษณะของพระคัมภีร์ใหม่อย่างสิ้นเชิง และมาถึงจุดสูงสุดในการยกพระคริสต์ขึ้นเป็นพระเจ้า สิ่งที่ตรงกันข้ามอย่างสิ้นเชิงก็คือ พระเยซูของพระคัมภีร์ใหม่ไม่แสวงหาความเท่าเทียมกับพระเจ้า แต่คนต่างชาติได้ประกาศอย่างมีชัยให้พระองค์เท่าเทียมกับพระเจ้า โดยค้านกับพระทัยของพระคริสต์ มันเป็นการค้านโดยตรงกับวิญญาณของพระเยซูของพระคัมภีร์ ผู้ไม่เคยอ้างความเท่าเทียมกับพระบิดาของพระองค์เลย แต่ได้ตรัสตรงกันข้ามว่า “พระบิดาทรงยิ่งใหญ่กว่าเรา” (ยอห์น 14:28)³⁵ นี่เป็นคำกล่าวที่ผมกระตือรือร้นจะอธิบายให้ดูสมเหตุสมผลเมื่อครั้งยังเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ ถึงแม้จะมีข้อความพระคัมภีร์ใหม่ตอนอื่น ๆ หลายตอนที่กล่าวถึงความจริงแบบเดียวกัน แต่เนื่องจากคริสเตียนชาวต่างชาติกระตือรือร้นที่จะทำให้พระเยซูเป็นศูนย์กลางของการนมัสการ พวกเขาจึงถูกขับเคลื่อนด้วยความร้อนรนของการไหว้รูปเคารพของพวกเขาที่จะยกย่อง “พระเยซูคริสต์ผู้ทรงเป็นมนุษย์” (1 ทิโมธี 2:5) ให้อยู่ในระดับของพระเจ้า

พระเยซูยังได้ปฏิเสธว่าตัวของพระองค์เองไม่ได้ประเสริฐแต่อย่างใดเมื่อตรัสว่า “ท่านเรียกเราว่าประเสริฐทำไม? ไม่มีใครประเสริฐ เว้นแต่เจ้าองค์เดียว” (มาระโก 10:18; ลูกา 18:19; เปรียบ เทียบมัทธิว 19:17) พระเยซูตรัสตรง ๆ กับเศเรฐฐีหนุ่มว่าคำว่า “ประเสริฐ” เป็นคุณสมบัติของพระเจ้าเท่านั้น และจะสามารถนำมาใช้กับคนอื่นได้ก็เฉพาะในความหมายที่แตกออกมาและมีข้อจำกัด จากสิ่งนี้เราจะเห็นว่าพระเยซูจะไม่ยอมรับคุณสมบัติที่เป็นของพระเจ้าอย่างชอบธรรมแต่เพียงผู้เดียว (“ไม่มีใครประเสริฐ เว้นแต่เจ้าองค์เดียว”)

บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพไม่สามารถจะปฏิเสธและไม่ปฏิเสธว่าพระเยซูทรงเป็นมนุษย์ แล้วปัญหาของพวกเขาคืออะไรหรือ? ปัญหาของพวกเขาก็คือพวกเขาต้องการจะบอกว่าพระเยซู “ไม่ได้เป็นแค่” มนุษย์ แต่เป็น “พระเจ้าพระบุตร” ซึ่งเป็นพระองค์ที่สองของพระเจ้าในตรีเอกานุภาพที่จุติลงมาในพระเยซู นั่นเป็นเพราะตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพแล้ว ผู้ทำงานตัวจริงที่อยู่ในพระเยซูก็คือ “พระเจ้าพระบุตร” (ซึ่งกลับกันกับ “พระบุตรของพระเจ้า”) ในขณะที่พระเยซูผู้ทรงเป็นมนุษย์เป็นเพียงธรรมชาติมนุษย์ที่พ่วงอยู่กับพระเจ้าพระบุตรทางการจุติลงมาเกิด นี่เป็นหนึ่งในหลายสาเหตุที่ทำให้เราเมื่อเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพอยู่นั้น จึงไม่ค่อยได้สนใจมากกับเรื่องที่ว่าพระเยซูทรงเป็นมนุษย์ ตามความคิดของเราแล้ว พระเจ้าพระบุตรที่ตัวจริงอยู่ในพระเยซูนั้น ทรงเป็นทุกสิ่งที่เราจำเป็นหรือต้องการให้พระเยซูเป็น

แต่เรามองข้ามสิ่งที่สำคัญยิ่งก็คือ พระเจ้าผู้ทรงสามารถตายได้นั้น ไม่ใช่พระเจ้าของพระคัมภีร์ เพราะพระยาห์เวห์พระเจ้าทรงเป็นอมตะและไม่สามารถตายได้ นี่หมายความว่าพระเจ้าของความเชื่อในตรีเอกานุภาพไม่สามารถจะเป็นพระยาห์เวห์ พระเจ้าของพระคัมภีร์ได้ พระเจ้าที่ตายและเป็นขึ้นมาอีก จะมีความคล้ายคลึงกับบรรดาเทพเจ้าที่ตายไปและเป็นขึ้นอีกตามความเชื่อของคนนอกศาสนาที่แพร่หลายในโลกของคริสตจักรยุคแรก ๆ

³⁵ ยอห์น 14:28 “ถ้าพวกท่านรักเรา ท่านก็จะชื่นชมยินดีที่เราไปหาพระบิดา เพราะพระบิดาทรงยิ่งใหญ่กว่าเรา”

สูตรต่างๆของข้อเชื่อในเอเชีย อย่างเช่น “พระเจ้าจากพระเจ้า ความสว่างจากความสว่าง” และการอธิบายอื่นๆที่เลิศลายนั้นเป็นแค่การสะท้อนตรงๆ ให้เห็นถึงปรัชญาและศาสนากรีก แนวคิดที่สำคัญยิ่งในความเชื่อแบบนอสตริกก็คือ การมีต้นกำเนิดของพระเป็นเจ้าต่างๆ ซึ่งตามปกติแล้วสิ่งที่เล็กน้อยกว่าจะมาจากสิ่งที่ยิ่งใหญ่กว่า นอกจากนั้นที่การประชุมแห่งในเซียก็มีข้อกำหนดว่าถ้าไม่เชื่อจะถูกแขวนสาป ที่พระเจ้าพระองค์ที่สองเกิดมาจากพระเจ้าพระองค์แรก เหมือนที่ความสว่างเกิดมาจากแหล่งของความสว่าง คำสอนนี้มาจากปรัชญากรีกโดยตรง

ถ้าหาก “พระเจ้าพระบุตร” ของความเชื่อในตรีเอกานุภาพมีความเกี่ยวข้องที่น่าเชื่อถือกับ “พระเจ้าพระบิดา” ภายในกรอบของความนิรันดรกาล เราก็ไม่อาจหลีกเลี่ยงข้อสรุปที่ว่าพระบุตรมีชีวิตมาจากพระบิดาไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง ไม่เช่นนั้นก็ไม่มีเหตุผลใดที่พระองค์จะถูกเรียกว่าพระบุตร ความยุ่งยากแท้จริงซึ่งผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพบางคนยอมรับ ได้นำไปสู่แนวคิดเกี่ยวกับ *การบังเกิดมาจากพระบิดาและดำรงอยู่ด้วยตั้งแต่นิรันดรกาล*³⁶ โดยที่พระบุตรเกิดมาจากพระบิดาตั้งแต่นิรันดรกาล เหมือนที่ความสว่างส่องออกมาจากดวงอาทิตย์อย่างต่อเนื่อง แต่แนวคิดทางปรัชญาไม่ได้แก้ปัญหายุ่งยากเพราะยังคงไม่ได้อธิบายการใช้คำว่า “บุตร” ข้อเท็จจริงยังคงมีอยู่ว่า การดำรงอยู่ของพระบุตรมาจากพระบิดาในทางใดทางหนึ่งที่มีนัยสำคัญ และสิ่งนี้เป็นความจริงถึงแม้ว่าเราจะเสนอความคิดเรื่องการบังเกิดมาจากพระบิดาและดำรงอยู่ด้วยตั้งแต่นิรันดรกาล ดังนั้นในความเข้าใจที่สำคัญนี้พระบุตรจึงไม่ได้เท่าเทียมกับพระบิดา

ตามจักรวาลวิทยาทางวิทยาศาสตร์แล้ว ในอนาคตอันยาวไกลนั้นดวงอาทิตย์จะสิ้นสลายและ จะไม่ส่องแสงเหมือนที่ส่องในขณะนี้ ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่ดวงอาทิตย์จะดำรงอยู่ในภาวะเอกเทศ³⁷โดยไม่ส่องแสง เมื่อพิจารณาถึงอายุขัยที่มีขีดจำกัดของดวงอาทิตย์แล้ว การเปรียบเทียบเกี่ยวกับดวงอาทิตย์นั้นไม่เพียงพอที่จะตั้งหลักคำสอนเกี่ยวกับ “การบังเกิดมาจากพระบิดาและดำรงอยู่ด้วยตั้งแต่นิรันดรกาล” หรือแนวคิดที่พระเยซูเป็น “ความสว่างจากความสว่าง” โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคแห่งความรู้ทางวิทยาศาสตร์นี้ อีกทั้งในยุคของคริสตจักรยุคแรกๆ (ในมุมมองของ 2 เปโตร 3:10 “ฟ้าสวรรค์จะถูกเผาจนมอดไหม้และสลายไป”)³⁸ พระเจ้าทรงเป็นความสว่างอย่างไม่มีข้อสงสัย แต่นั่นเป็นหลักในแง่ของความสามารถในคุณธรรมและการเห็นแจ้งทางวิญญาณ คุณลักษณะที่มีคุณธรรมของพระเจ้าไม่ใช่สิ่งที่สามารถจะนำมาเปรียบเทียบได้อย่างเหมาะสมกับแสงที่ส่องออกมาจากวัตถุที่กำลังเผาไหม้ เช่น ดวงอาทิตย์ แต่ท้ายที่สุดแล้ว สิ่งที่สำคัญจริงๆก็คือ หลักคำสอนเรื่อง*การบังเกิดมาจากพระบิดาและดำรงอยู่ด้วยตั้งแต่นิรันดรกาล*นั้น เป็นแนวคิดที่ไม่พบในพระคัมภีร์

³⁶ *eternal generation* คำสอนว่าพระบุตรบังเกิดมาจากพระบิดาตั้งแต่นิรันดรกาล ดังนั้นจึงดำรงอยู่นิรันดรด้วยกันกับพระบิดา

³⁷ สตีเฟน ฮอว์คิง, *ประวัติโดยย่อของกาลเวลา* (หน้า 66) และ *จักรวาลโดยย่อ* (หน้า 23), ฉบับรวมเล่ม, สำนักพิมพ์แบนตัม, นิวยอร์ก, 2010

³⁸ 2 เปโตร 3:10 “แต่วันขององค์พระผู้เป็นเจ้านั้น จะมาถึงเหมือนอย่างขโมย และในวันนั้น ฟ้าจะหายนับไปด้วยเสียงดังกึกก้อง และโลกธาตุจะสลายไปด้วยไฟ และแผ่นดินกับสิ่งสารพัดที่มีอยู่บนนั้นจะถูกเผาจนหมดสิ้น”

พระคริสต์ทรงอยู่ใต้อำนาจพระเจ้า

พระเยซูตรัสว่า “พระบิดาของเราผู้ประทานแก่นั้นให้แก่เรา ทรงเป็นใหญ่กว่าทุกสิ่ง” (ยอห์น 10:29) ตรงนี้พระองค์ตรัสเฉพาะเจาะจงว่า พระเจ้าพระบิดาทรง “เป็นใหญ่กว่าทุกสิ่ง” (เปรียบเทียบ “ใหญ่ยิ่งกว่าพระทั้งหลาย” สดุดี 95:3)³⁹ นี่จะหมายความว่าพระบิดาทรงยิ่งใหญ่กว่าพระเยซูเพราะคำว่า “ทุกสิ่ง” จะรวมถึงพระเยซูซึ่งเป็นคนละคนกันกับพระบิดาแม่ในความเชื่อในตรีเอกานุภาพ (เปรียบเทียบหลักข้อเชื่อออร์ทอดอกซ์) นี่ไม่ใช่คำกล่าวเดี่ยวๆ แต่มีการยืนยันจากคำกล่าวอื่น ๆ เช่น “พระบิดาทรงยิ่งใหญ่กว่าเรา” (ยอห์น 14:28) พระเจ้าทรงยิ่งใหญ่กว่าพระเยซูด้วยเหตุผลพื้นฐานที่ว่า พระเจ้าทรงยิ่งใหญ่กว่ามนุษย์

“บ่าวจะเป็นใหญ่กว่านายไม่ได้ ทั้งผู้ส่งข่าวจะเป็นใหญ่กว่าผู้ที่ส่งเขาไปก็ไม่ได้” (ยอห์น 13:16) เมื่อพูดถึงตัวพระองค์เองว่าเป็นบ่าวและผู้ส่งข่าวนั้น พระเยซูกำลังอธิบายว่าทรงทำงานเกี่ยวข้องกับพระบิดาอย่างไร เพราะพระองค์ตรัสถึงตัวพระองค์เองซ้ำ ๆ ว่าทรงเป็นบ่าว (*doulos*) ของพระบิดาของพระองค์ อีกทั้งยังเป็นผู้ที่พระบิดาทรงใช้มา⁴⁰ พระเยซูทรงใช้คำ “เป็นใหญ่กว่า” เพื่ออธิบายความเกี่ยวข้องทั้งสองกับพระบิดา

พระเยซูทรงหมายความว่าอย่างไรเมื่อตรัสว่า “พระบิดาทรงเป็นใหญ่กว่าเรา”? คำกล่าวนั้นไม่อาจเป็นจริงได้ในความเชื่อตรีเอกานุภาพที่ “พระเจ้าพระบุตร” จะทรงมีความเท่าเทียมกันทุกประการกับพระเจ้าพระบิดา คำกล่าวของพระเยซูและคำกล่าวที่คล้าย ๆ กัน เช่น “พระเจ้าทรงเป็นศิระของพระคริสต์” (1 โครินธ์ 11:3)⁴¹ ทำให้ผมลำบากใจขณะเมื่อยังเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ เพราะมันขัดแย้งโดยตรงกับหลักการสำคัญของความเชื่อในตรีเอกานุภาพนั่นก็คือ ความเท่าเทียมกันของพระบุตรกับพระบิดา แต่หลักคำสอนเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันเป็นความเท็จอย่างชัดเจนตามคำกล่าวที่ว่า “พระบิดาทรงยิ่งใหญ่กว่าเรา” พระเยซูทรงปฏิเสธที่จะยึดถือหรือยึดฉวยความเท่าเทียมกับพระเจ้า (ฟิลิปปี 2:6) แต่เราที่เป็นผู้เชื่อตรีเอกานุภาพได้หวนนึกฝ่ายวิญญาณในความมุ่งมั่นของเราที่จะแต่งตั้งพระเยซูให้เป็นพระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด⁴²

คำที่เอลีชูเตือนโยบว่า “พระเจ้ายิ่งใหญ่กว่ามนุษย์” (โยบ 33:12)⁴³ เห็นได้ชัดว่าเป็นเพียงคำซ้ำซาก แต่คำซ้ำซากนี้ดูจะเป็นวิธีเดียวที่สมเหตุสมผลที่จะให้เข้าใจคำกล่าวของพระเยซูว่า “พระบิดาทรงยิ่งใหญ่กว่าเรา” มันกลายเป็นการยืนยันว่าพระเยซูทรงเป็นมนุษย์ ไม่ใช่พระเจ้า คำโต้แย้งของผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพที่ว่าด้านความเป็นพระเจ้าของพระเยซูยิ่งใหญ่กว่าด้านความเป็นมนุษย์ของพระเยซูนั้นเป็นความเข้าใจ

³⁹ สดุดี 95:3 “เพราะพระยาห์เวห์ทรงเป็นพระเจ้าใหญ่ยิ่ง และทรงเป็นกษัตริย์ใหญ่ยิ่งเหนือพระทั้งหลาย”

⁴⁰ “Doulos” คือ “ทาส” หรือ “คนรับใช้” และคำประกาศว่า “ผู้ทรงใช้เรามา” มีปรากฏหลายครั้งในพระกิตติคุณยอห์น รวมถึง 10 ครั้งแค่ในบทที่ 6 ถึง 8 อย่างเดียว: 6:38, 39, 44; 7:16, 28, 33; 8:16, 18, 26, 29

⁴¹ 1 โครินธ์ 11:3 “แต่ขอให้ท่านตระหนักว่าพระคริสต์ทรงเป็นศิระของชายทุกคนและชายเป็นศิระของหญิง และพระเจ้าทรงเป็นศิระของพระคริสต์” (ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย)

⁴² เปรียบเทียบยอห์น 6:15 “ทรงทราบว่าเขาจะมาจับพระองค์ไปตั้งให้เป็นกษัตริย์ พระองค์ก็เสด็จขึ้นไปบนภูเขาอีกตามลำพัง”

⁴³ โยบ 33:12 “ดูเถิด ในเรื่องนี้ท่านผิด ข้าพเจ้าจะตอบท่าน พระเจ้าใหญ่ยิ่งกว่ามนุษย์”

ที่ไม่ถูกต้องเลย เพราะว่าการเปรียบเทียบนั้นไม่ใช่ระหว่าง “สองสภาวะ” ที่ถูกกล่าวถึงของพระเยซู แต่ระหว่างพระเยซูกับ “พระบิดา”!

คำกล่าวที่ว่า “พระบิดาทรงยิ่งใหญ่กว่าเรา” เป็นการปฏิเสธความเท่าเทียมกันของพระบุตรกับพระบิดาอย่างชัดเจน พระคัมภีร์ใหม่ยืนยันว่าพระเจ้าทรงเป็นศิระของพระคริสต์หลังจากการเป็นขึ้นมาจากความตายที่ “พระคริสต์ทรงเป็นศิระของชายทุกคน สามีเป็นศิระของภรรยา และพระเจ้าทรงเป็นศิระของพระคริสต์” (1 โครินธ์ 11:3 ฉบับ ESV) ซึ่งค้านกับการอ้างของความเชื่อในตรีเอกานุภาพว่าพระคริสต์เป็นพระเจ้าและเท่าเทียมกับพระบิดา ไม่มีการเอ่ยถึงความเท่าเทียมกันของสามพระองค์ในตรีเอกานุภาพแต่อย่างใด เปาโลกล่าวว่าพระคริสต์ทรงอยู่ใต้อำนาจของพระเจ้า (พระยาห์เวห์) เช่นเดียวกับที่บรรดาผู้เชื่ออยู่ใต้อำนาจของพระคริสต์ เปาโลไม่ได้กล่าวว่า ศิระของพระคริสต์ก็คือ “พระเจ้าพระบิดา” แต่กล่าวว่าศิระของพระคริสต์คือ “พระเจ้า”

การกล่าวว่าพระคริสต์ทรงอยู่ใต้อำนาจของพระเจ้านั้น เราไม่ได้ปฏิเสธอำนาจสูงสุดและอำนาจทั้งหมดของพระคริสต์ จริงๆแล้วพระองค์เองตรัสว่า “สิทธิอำนาจทั้งหมดในสวรรค์ก็ดี ในแผ่นดินโลกก็ดี ได้ทรงมอบไว้แก่เราแล้ว” (มัทธิว 28:18) แต่โปรดสังเกตคำเล็กๆแต่ทรงพลังว่า “มอบไว้” มีผู้ที่ให้อำนาจสูงสุดแก่พระองค์ตั้งแต่แรก ดังนั้นจึงมีข้อยกเว้นอย่างหนึ่งกับอำนาจสูงสุดของพระองค์และอยู่ในความจริงที่ว่า พระคริสต์ไม่มีอำนาจเหนือพระเจ้า

เพราะ “พระเจ้าทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้พระบาทของพระบุตร” แต่เมื่อพระคัมภีร์กล่าวว่าทรงให้ “ทุกสิ่ง” อยู่ใต้อำนาจนั้น ก็ชัดเจนอยู่แล้วว่า นี่ไม่ได้รวมพระเจ้าผู้ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจพระองค์ (1 โครินธ์ 15:27 ฉบับ NET)

บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพและบรรดาผู้ที่ไม่เชื่อในตรีเอกานุภาพต่างเห็นพ้องกับสิ่งที่เปาโลกำลังพูดตรงนี้ว่า อำนาจที่เหนือทุกสิ่งของพระคริสต์นั้นยกเว้นพระเจ้า เรื่องนี้ไม่ได้มีการโต้แย้งและยังทำให้ชัดเจนโดยการแปลข้อนี้ของฉบับ NIV ว่า “เป็นที่ชัดเจนว่า นี่ไม่รวมถึงพระเจ้าเอง ผู้ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ภายใต้พระคริสต์”

จากบริบทโดยตรงของข้อนี้ เรารู้ว่าเปาโลกำลังพูดถึงสองบุคคล นั่นคือ “พระเจ้าพระบิดา” (ข้อ 24) กับ “พระบุตร” (ข้อ 28) ดังนั้นจึงเป็นการเจาะจงถึงพระเจ้าพระบิดา ผู้ทรงให้ทุกสิ่ง (ยกเว้นพระเจ้าเอง) อยู่ภายใต้พระบาทของพระบุตร

เราสังเกตเห็นสามสิ่งจากข้อนี้ (15:27) ประการแรกคือ อำนาจของพระคริสต์ไม่ใช่อำนาจที่มีโดยกำเนิด แต่เป็นสิ่งที่ได้มอบให้กับพระองค์นั่นก็คือ พระเจ้าทรง “มอบไว้” แก่พระองค์ (มัทธิว 28:18) ประการที่สองก็คือ เปาโลใช้ภาษาที่แยกความแตกต่างของสองบุคคลอย่างชัดเจนว่า ผู้หนึ่งคือพระเจ้าและอีกผู้หนึ่งคือพระคริสต์ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าพระเจ้ากับพระคริสต์เป็นสองบุคคลที่ต่างกัน ประการที่สามก็คือ คำว่า “ทุกสิ่ง” ซึ่งปรากฏสองครั้งในข้อ 1 โครินธ์ 15:27 นี้ ช่วยในการอธิบายความหมายของคำว่า “ทั้งหมด” ในคำกล่าวที่ว่า “สิทธิอำนาจทั้งหมดในสวรรค์ก็ดี ในแผ่นดินโลกก็ดีทรงมอบไว้แก่เราแล้ว”

(มัทธิว 28:18) โดยมีข้อจำกัดว่า “อำนาจทั้งหมด” ที่ได้มอบไว้กับพระเยซูนั้นไม่ได้รวมถึงอำนาจเหนือพระเจ้า หรือจะพูดอีกอย่างว่า สิ่งที่บอกเป็นนัยในมัทธิว 28:18 ว่าพระคริสต์ทรงอยู่ใต้อำนาจของพระบิดา เนื่องจากคำว่า “มอบไว้” นั้นได้อธิบายไว้ชัดเจนใน 1 โครินธ์ 15:27 นอกจากนี้ก็ยังได้อธิบายไว้ชัดเจนในวิวรณ์ 2:28 โดยพระเยซูที่เป็นขึ้นจากความตายว่า “เหมือนอย่างที่เราได้รับอำนาจจากพระบิดาของเราแล้ว”

ในข้อถัดมา เปาโลก็พูดอีกว่าพระคริสต์จะอยู่ใต้อำนาจพระเจ้า

เมื่อทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจพระองค์แล้ว พระบุตรเองก็จะทรงอยู่ใต้อำนาจพระองค์ (พระเจ้า) ผู้ทรงให้ทุกสิ่งอยู่ใต้อำนาจพระองค์ เพื่อพระเจ้าจะทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง (1 โครินธ์ 15:28 ฉบับ ESV)

เปาโลไม่เพียงกล่าวว่า พระคริสต์ไม่มีอำนาจเหนือพระเจ้า (คำกล่าวที่อาจยอมให้มีความเท่าเทียมกันในทางทฤษฎี) แต่กล่าวอย่างหนักแน่นยิ่งขึ้นว่า พระคริสต์จะต้องอยู่ใต้อำนาจพระเจ้า ซึ่งเป็นการปฏิเสธอย่างชัดเจนถึงความเท่าเทียมกันของพระเยซูกับพระบิดาของพระองค์ตามที่เชื่อกันโดยทั่วไป

ในที่สุดข้อสรุปที่โดดเด่นอาจมาจากข้อ 24

แล้วเวลาอวสานก็มาถึง เมื่อพระองค์ทรงถวายอาณาจักรแด่พระเจ้าพระบิดา หลังจากที่ทรงทำลายเทพผู้ปกครองอาณาจักร เทพผู้ทรงอำนาจและเทพผู้ทรงเดชานุภาพทั้งปวง (1 โครินธ์ 15:24)

“เวลาอวสาน” ตรงนี้เป็นการอ้างอิงเกี่ยวกับยุคสุดท้ายถึงช่วงเวลาในอนาคต ในอนาคตเมื่อไรหรือ? บริบท (ข้อ 21-23) กล่าวไว้ชัดเจนว่า “เวลาอวสาน” (ข้อ 24) จะมาถึงก็เมื่อหลังจาก “การเป็นขึ้นจากความตาย” (ข้อ 21) เป็นเหตุการณ์ที่ป้อมิบัติซึ่งยังไม่เกิดขึ้นในสมัยของเรา แต่เมื่อเวลาอวสานมาถึง พระคริสต์จะทรงถวายอาณาจักรให้กับพระเจ้าและพระบิดาของพระองค์ (ข้อ 24) และตามด้วยการที่พระบุตรจะทรงอยู่ใต้อำนาจพระบิดา (ข้อ 27) ลำดับเหตุการณ์ก่อนหลังมีความสำคัญมากเพราะมันบอกเราว่า เวลาอวสานจะเริ่มเปิดฉากอย่างถาวร ที่การอยู่ใต้อำนาจของพระบุตรต่อพระบิดา (ข้อ 27) จะดำเนินต่อไปเป็นนิรันดร์! แม้แต่ *พระคัมภีร์ฉบับศึกษาของ ESV*⁴⁴ ที่มีความเชื่อในตรีเอกานุภาพอย่างมากก็ยอมรับว่า “ข้อนี้ (1 โครินธ์ 15:28) แสดงให้เห็นว่า การอยู่ใต้อำนาจของพระองค์ต่อพระบิดาจะยังคงดำเนินต่อไปเป็นนิรันดร์”

เฟรเดริก หลุยส์ โกดอท⁴⁵ นักศาสนศาสตร์ชาวสวิสและผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ ประณามบรรดาผู้ที่ใช้ “วิธีแยบยล” เพื่อหลบเลี่ยงคำสอนที่ชัดเจนของเปาโลเกี่ยวกับพระบุตรทรงอยู่ใต้อำนาจของพระบิดา ผู้อ่านบางคนอาจต้องการอ่านข้ามข้อความต่อไปนี้

⁴⁴ ESV Study Bible (English Standard Version)

⁴⁵ Frédéric Louis Godet

“ถ้าเช่นนั้นพระบุตรเองก็จะทรงอยู่ใต้อำนาจด้วย” เป็นต้น คำกล่าวนี้สามารถใช้ได้ตามที่กล่าวไว้เท่านั้น ความพยายามที่จะอธิบายคำกล่าวนี้มักจะไม่มื่ออะไร นอกจากจะมีวิธีแยกแยะในการอธิบายให้ดูสมเหตุสมผล ในวิธีทั้งหลายนี้ วิธีที่เหล่าบรรพบุรุษมักนำมาใช้นั้นจะจำกัดคำกล่าวถึงธรรมชาติมนุษย์ของพระคริสต์ (ยอห์น 5:26, 27, 30)⁴⁶ และการที่พระเจ้าทรงปกครองมนุษย์บนโลกโดยมีตัวแทนที่พระเจ้าทรงแต่งตั้ง (1 โครินธ์ 11:3 “พระเจ้าทรงเป็นศีรษะของพระคริสต์”) ในการจัดการกับเรื่องนี้ เราสามารถ “ให้คำแนะนำที่คลุมเครือด้วยถ้อยคำที่ปราศจากความรู้” ได้ง่ายๆ และซ่อนความไม่รู้อะไรเลยไว้ภายใต้ความรู้ที่คล้ายคลึงกัน แต่ทั้งหมดที่เราสามารถพูดใน “คำอธิบาย” ของการที่พระบุตรยอมให้ตัวเองอยู่ใต้อำนาจพระบิดานี้ เกี่ยวข้องกับคำพูดที่ตามมาว่า “เพื่อพระเจ้าจะทรงอยู่เหนือทุกสิ่ง” ทุกสิ่ง...จะอยู่ใต้อำนาจบัญชาของพระบุตร และพระบุตรจะอยู่ใต้อำนาจบัญชาของพระบิดา (*โครินธ์*, เล่ม 1, เกี่ยวกับ 1 โครินธ์ 15:28 จากภาษาฝรั่งเศส)

การเริ่มขึ้นของความเชื่อในตรีเอกานุภาพและความสับสนในคำว่า “Lord”

ในสมัยของพระคัมภีร์ใหม่นั้น ชาวยิวที่อาศัยอยู่ในปาเลสไตน์จะพูดภาษาอาราเมคเป็นส่วนใหญ่ รวมทั้งภาษาฮีบรู นอกจากนี้ยังมีชาวยิวที่พูดภาษากรีกเป็นส่วนใหญ่หรือพูดแต่เฉพาะภาษากรีก ชาวยิวเหล่านี้ที่พูดภาษากรีกถูกเรียกว่า “พวกกรีก” ในกิจการ 6:1; 9:29; 11:20⁴⁷ มีหลายคนในพวกเขาใช้พระคัมภีร์ฉบับเซปทัวจินต์ (ฉบับ LXX) ซึ่งเป็นการแปลพระคัมภีร์ภาษาฮีบรูมาเป็นภาษากรีก การอ้างอิงส่วนใหญ่จากพระคัมภีร์เดิมในพระคัมภีร์ใหม่เอามาจากฉบับ LXX ซึ่งเป็นพระคัมภีร์หลักของบรรดาผู้เชื่อที่พูดภาษากรีกในคริสตจักรยุคแรกๆ ผลของความก้าวหน้าในเรื่องนี้ควบคู่กับการระงับการใช้พระนามยี่ห้อของฉบับ LXX ทำให้พระนามของพระยาห์เวห์หายไปจากคริสตจักรในที่สุด

ดีที่ชาวยิวที่พูดภาษาอาราเมคและภาษาฮีบรู ซึ่งมีความคุ้นเคยกับพระคัมภีร์ฮีบรูรู้จักพระนามยี่ห้อ (YHWH) แต่ไม่เป็นเช่นนั้นกับบรรดาผู้เชื่อที่พูดภาษากรีก ถึงกระนั้นก็ยังไม่เป็นปัญหาร้ายแรง เพราะคริสตจักรยังคงยึดแน่นอยู่ในความเชื่อว่าพระเจ้ามีเพียงองค์เดียวตามพระคัมภีร์ แม้จะมีคำ “Lord” (“องค์ผู้เป็นเจ้า”) มาแทนที่คำ “Yahweh” (“ยาห์เวห์”) ในฉบับ LXX ผู้เชื่อชาวยิวส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะพูดภาษาอาราเมคหรือพูดภาษากรีกต่างก็รู้ว่า “องค์ผู้เป็นเจ้า” (Lord) ในพระคัมภีร์ใหม่นั้นบางครั้งจะหมายถึงพระยาห์เวห์ โดยเฉพาะในข้ออ้างอิงที่มาจากพระคัมภีร์เดิม อีกทั้งในบริบทอื่น ๆ อีกมากมาย พวกเขายังรู้ด้วยว่าพระเยซูทรงเป็น “องค์ผู้เป็นเจ้า” (Lord) ในความหมายที่ต่างกัน หลังจากที่พระองค์ได้ทรงถูกทำให้เป็นขึ้นมาจากความตายโดยฤทธานุภาพของพระเจ้า เปโตรประกาศในวันเพ็นเทคอสต์ว่า “ให้พงศ์พันธุ์อิสราเอลทั้งหมดทราบแน่นอนว่า พระเจ้าทรงแต่งตั้งพระเยซูที่ท่านทั้งหลายตรึงไว้บนกางเขนนั้น ให้เป็นทั้งองค์ผู้เป็นเจ้าและพระคริสต์” (กิจการ 2:36) เนื่องจากพระเจ้าทรงเป็นผู้ทำให้พระเยซูเป็นองค์ผู้เป็นเจ้า พระเยซูจึงทรงเป็นองค์ผู้เป็นเจ้าอย่างแท้จริง

⁴⁶ ยอห์น 5:27 “และทรงให้พระบุตรมีสิทธิอำนาจที่จะทำการพิพากษาเพราะพระองค์ทรงเป็นบุตรมนุษย์”

⁴⁷ กิจการ 9:29 “ประกาศออกพระนามขององค์พระผู้เป็นเจ้าด้วยใจกล้าหาญ ท่านพูดและโต้แย้งกับพวกยิวที่พูดกรีก แต่พวกนั้น พยายามหาทางฆ่าท่านเสีย”

ปัญหาที่ร้ายแรงเกิดขึ้นในช่วงกลางศตวรรษที่สอง เมื่อการยกพระเยซูขึ้นเป็นพระเจ้าเริ่มจะ ฝังราก ในคริสตจักรต่างชาติ ดังที่สะท้อนให้เห็นในคำกล่าวของเมลิตแห่งซาร์ดีส และไม่นานหลังจากนั้นก็ในคำ กล่าวของเทอร์ตุลเลียน⁴⁸ บุคคลที่รู้จักกันดีตั้งแต่ต้นศตวรรษที่ 3 เมื่อพระเยซูได้ทรงถูกยกขึ้นเป็นพระเจ้า แล้ว ผู้เชื่อที่เป็นคนต่างชาติบางคนก็เริ่มเชื่อในพระเจ้าสององค์ที่มีอำนาจเท่า ๆ กันหรือพระเจ้าเดียวในสอง บุคคล (ทวิเอกานุภาพ)⁴⁹ ความเชื่อทั้งสองนี้เหมือนกันอย่างแท้จริง สิ่งนี้สร้างความสับสนอย่างมากใน การใช้คำ “องค์ผู้เป็นเจ้า” (Lord) ซึ่งถูกนำมาใช้อย่างไม่เจาะจงกับพระยาห์เวห์และกับพระเยซูคริสต์ ผล กลับเป็นว่า ต่อมาบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพจะใช้คำเรียก “องค์ผู้เป็นเจ้า” (Lord) มาใช้กับพระเยซู เพื่อพิสูจน์ว่าพระองค์เป็นพระเจ้า! การขึ้นนำข้อสรุปนี้ บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพกำลังใช้ข้อผิดพลาด ของความเชื่อในตรีเอกานุภาพที่พวกเขาสร้างขึ้นแต่แรก ที่จะพิสูจน์ข้อผิดพลาดเดียวกันของความเชื่อใน ตรีเอกานุภาพ

คริสตจักรต่างชาติตัดชื่อ “พระยาห์เวห์” (Yahweh) ออก เพราะชื่อนี้ไม่เข้ากับสถานการณ์ของความ เชื่อในตรีเอกานุภาพ ตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพแล้ว พระเจ้าพระบิดาเป็นพระเจ้าหนึ่งในสาม พระองค์ ในขณะที่พระคัมภีร์บอกว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระยาห์เวห์ (อิสยาห์ 45:5)⁵⁰ การ ยกระดับพระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพขึ้นเป็นพระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด ก็ได้ตัดความ จำเป็นใด ๆ ในทางปฏิบัติที่จะต้องมีพระเจ้าอื่นที่ไม่ใช่พระเยซู ยิ่งกว่านั้น พระเยซูทรงมีชื่อ แต่พระเจ้าพระ บิดาและพระเจ้าพระวิญญาณไม่มีชื่อ พระเจ้าพระบิดาเป็นเพียงพระบิดาของพระเยซูคริสต์ และบทบาท ของพระองค์ถูกกำหนดโดยความสัมพันธ์ของพระองค์กับพระเจ้าพระบุตร และเนื่องจากการกล่าวถึง พระบุตรว่าทรงเท่าเทียมกับพระบิดาทุกประการ ฉะนั้นถ้าเรามีพระบุตรอยู่แล้ว เราจะต้องการพระบิดาไป ทำไม? เมื่อยังเป็นบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพอยู่นั้น เราให้ความเคารพพระบิดา แต่ไม่ได้ต้องการ พระองค์จริง ๆ เพราะพระเยซูทรงเป็นทุกสิ่งเพียงพอแล้ว ในพระคัมภีร์ภาษาอังกฤษฉบับต่าง ๆ นั้น จะ เห็นว่าชื่อของพระยาห์เวห์ได้หายไปอย่างสิ้นเชิง ยกเว้นบางฉบับ เช่น NJB และ HCSB⁵¹

เพราะความสับสนในการใช้ “องค์ผู้เป็นเจ้า” (Lord) ที่ปนกัน ในคริสตจักร จึงเป็นการดีที่สุดที่จะ กลับมาพูดถึงพระเจ้าว่าพระยาห์เวห์ แทนที่จะพูดแค่ว่าองค์ผู้เป็นเจ้า ไม่มีข้อห้ามในพระคัมภีร์ที่จะพูดถึง พระเจ้าที่เพียงแท่องค์เดียวว่าพระยาห์เวห์

การที่พระเยซูทรงมีพระบิดาก็เป็นการตัดโอกาสพระองค์ที่จะเป็นพระเจ้าแล้ว

พระคัมภีร์ใหม่พูดถึงพระยาห์เวห์ว่าเป็นองค์พระผู้เป็นเจ้า เป็นพระเจ้าและพระบิดาของผู้เชื่อ ทั้งหลาย ที่สำคัญคือพระยาห์เวห์ทรงเป็นทุกสิ่งนี้กับพระเยซู เช่น “เรากำลังจะขึ้นไปหาพระบิดาของเรา และพระบิดาของพวกท่าน ไปหาพระเจ้าของเราและพระเจ้าของพวกท่าน” (ยอห์น 20:17) ในพระคัมภีร์

⁴⁸ Melito of Sardis; Tertullian

⁴⁹ ditheism; binitarianism

⁵⁰ อิสยาห์ 45:5 “เราคือพระยาห์เวห์ ไม่มีใครอื่น นอกจากเราแล้ว ไม่มีพระเจ้าอื่นใด” (ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย)

⁵¹ New Jerusalem Bible and Holman Christian Standard Bible

ไม่ได้มีปัญหาในการกล่าวถึงพระยาห์เวห์โดยสามคำเรียกนี้ (องค์ผู้เป็นเจ้าของ, พระเจ้า, พระเจ้าพระบิดา) แม้แต่ในความสัมพันธ์กับพระเยซู

เปาโลก็พูดอย่างเดียวกันถึง “พระเจ้าและพระบิดาของพระเยซูคริสต์องค์ผู้เป็นเจ้าของเรา” (โรม 15:6; 2 โครินธ์ 1:3; 11:31; เอเฟซัส 1:3; เปรียบเทียบกับ 1 เปโตร 1:3)⁵² ถ้าพระเยซูทรงเป็นพระเจ้าจริง ๆ ฉะนั้นพระเจ้านั้นจะเป็นพระเจ้าของพระเจ้า

ข้อเท็จจริงที่ว่าพระเยซูทรงมีพระบิดา นี่ก็เป็นการตัดโอกาสพระองค์ที่จะเป็นพระเจ้าเสียแล้ว นั่นเป็นเพราะเปาโลกล่าวถึง “พระเจ้าองค์เดียวและเป็นพระบิดาของทุกคน” (เอเฟซัส 4:6)⁵³ พูดอีกอย่างก็คือ มีพระเจ้าเพียงองค์เดียวและพระเจ้าองค์นั้นก็คือพระบิดาของทุกคน เพราะฉะนั้นใครก็ตามที่ไม่ใช่พระบิดาของทุกคนก็ไม่ใช่พระเจ้า แต่พระเยซูไม่ใช่พระบิดาอย่างแน่นอน (ไม่ใช่พระบิดาแม้ในความเชื่อตรีเอกานุภาพ) จึงยิ่งไม่ต้องพูดถึงว่าจะเป็นพระบิดาของทุกคน เราไม่ได้เรียกประชากรของพระเจ้าว่า “บรรดาบุตรของพระเยซู” หรือ “ลูกของพระคริสต์” และพวกเขาก็ไม่ได้ร้องว่า “อับบา พระคริสต์!” ตรงกันข้ามกับ 1 ยอห์น 5:18⁵⁴ ที่กล่าวว่าเรา “เกิดจากพระเจ้า” และกล่าวว่าพระเยซูก็ทรง “บังเกิดจากพระเจ้า” ในประโยคเดียวกัน!

เมลิตแห่งซาร์ดีส ผู้บุกเบิกในยุคแรก ๆ ของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ

เพียงแค่วันหลังจากที่บาร์นาบัสกับเปาโลถูกรวบไว้เป็นพระเจ้าในแผ่นดินของคนต่างชาติ (กิจการ 14:12)⁵⁵ เมลิตแห่งซาร์ดีสก็อยู่ครึ่งทางของความเชื่อในตรีเอกานุภาพแล้ว เนื่องจากวัฒนธรรมของการเชื่อพระเจ้าหลายองค์ของคนนอกศาสนาที่เขาเติบโตขึ้น เมลิตจึงสามารถพูดถึง “พระเจ้าที่ถูกฆ่าตาย” ได้โดยไม่ได้ตระหนักแม้แต่บ่อยว่า การพูดถึงความตายของพระเจ้าเที่ยงแท้องค์เดียวนั้นคือการหมิ่นประมาท

เมลิตแห่งซาร์ดีส ไม่ได้เป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ แต่เป็นผู้เชื่อในทวิเอกานุภาพ (ผู้ที่เชื่อว่าพระเจ้าเป็นสองบุคคลในพระเจ้าเดียว) เพราะเขาไม่ได้มองว่าพระวิญญูณบริสุทธิเป็นพระองค์ที่สาม เมลิตยังสอนอีกด้วยว่าในพระเยซูมีสอง “ธรรมชาติ” คือมนุษย์และพระเจ้า สิ่งนี้ทำให้เมลิตเป็นหนึ่งในผู้บุกเบิกยุคต้น ๆ ของหลักข้อเชื่อในตรีเอกานุภาพที่มีขึ้นในศตวรรษที่ 4 และ 5

เมลิตมีชีวิตอยู่ประมาณกลางศตวรรษที่สองและเขาเสียชีวิตราว ๆ ปี ค.ศ. 190 เขาเป็นหัวหน้าบาทหลวงแห่งซาร์ดีสในภูมิภาคเอเชียที่พูดภาษากรีกซึ่งปัจจุบันอยู่ในตุรกี งานเขียนมากมายของเขาที่ส่วนใหญ่ได้สูญหายไปนั้น เป็นหลักฐานที่ชัดเจนว่าการยกพระเยซูขึ้นเป็นพระเจ้าได้เริ่มขึ้นแล้วในศตวรรษที่ 2 แท้จริงแล้วก็เพียงร้อยกว่าปีหลังจากการสิ้นพระชนม์ของพระคริสต์ และก่อนการสังคายนาแห่งนีสเซียในปี ค.ศ. 325 อย่างแน่นอน

⁵² 2 โครินธ์ 11:31 “พระเจ้าคือพระบิดาของพระเยซูองค์ผู้เป็นเจ้าของเรา ผู้ทรงสมควรแก่การสรรเสริญเป็นนิตย์”

⁵³ เอเฟซัส 4:6 “พระเจ้าองค์เดียวผู้เป็นพระบิดาของทุกคน ทรงมีอำนาจเหนือสรรพสิ่ง ทรงทำการผ่านสรรพสิ่งและทรงอยู่ในทุกคน”

⁵⁴ 1 ยอห์น 5:18 “เราว่าทุกคนที่เกิดจากพระเจ้าไม่ทำบาป แต่พระองค์ผู้ทรงบังเกิดจากพระเจ้าทรงคุ้มครองรักษาเขา”

⁵⁵ กิจการ 14:12 “เขาทั้งหลายจึงเรียกบาร์นาบัสว่า พระซุส และเรียกเปาโลว่า พระเฮอร์เมส”

สองข้อความที่ตัดตอนมาต่อไปนี้จากงานเขียนของเมลิโตซึ่งรวบรวมไว้ที่ <http://www.cogwriter.com/melito.htm> นำมาจาก *หนังสือชุดเกี่ยวกับบรรพชนก่อนการประชุมแห่งไนเซีย*⁵⁶ (เล่ม 8) ในข้อความที่ตัดตอนมาต่อไปนี้ เมลิโตสอนเรื่องความเป็นพระเจ้าของพระคริสต์ และว่าพระคริสต์ทรงเป็นพระเจ้าที่ถูกฆ่าตาย:

พระเจ้าผู้มาจากพระเจ้า พระบุตรผู้มาจากพระบิดา พระเยซูคริสต์ผู้เป็นกษัตริย์ที่ดำรงนิรันดร์... พระองค์ผู้ทรงทนทุกข์บนโลกได้ทนทุกข์อยู่บนต้นไม้ องค์ผู้เป็นเจ้าของทรงรับความน่าอดสูด้วยร่างกาย ที่เปลือยเปล่า พระเจ้าที่ถูกฆ่าตาย กษัตริย์ของอิสราเอลที่ถูกสังหาร! (การอภิปรายเรื่องกางเขน,⁵⁷ ข้อ IV, VI)

ในข้อความที่ตัดตอนถัดมา เมลิโตกล่าวว่าพระเยซูทรงเป็นพระเจ้าที่แท้จริง พระเยซูทรงเป็นพระเจ้าและเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ในเวลาเดียวกัน และความเป็นพระเจ้าของพระองค์นั้นซ่อนอยู่ในกายมนุษย์ของพระองค์

เพราะสิ่งที่กระทำโดยพระคริสต์หลังจากที่พระองค์ทรงรับบัพติศมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำอัศจรรย์ต่าง ๆ ของพระองค์ ได้ชี้ให้เห็นและให้ความมั่นใจกับโลกถึงความเป็นพระเจ้าที่ซ่อนอยู่ในเนื้อหาของพระองค์ เพราะในท่านองเดียวกัน การเป็นทั้งพระเจ้าและมนุษย์อย่างสมบูรณ์ในเวลาเดียวกันนั้น พระองค์ได้ทรงบังชี้แน่นอนถึงสองสถานะของพระองค์ นั่นคือความเป็นพระเจ้าของพระองค์ โดยการทำอัศจรรย์ต่าง ๆ ของพระองค์ในช่วงสามปีที่ผ่านไปหลังจากบัพติศมาของพระองค์ และความเป็นมนุษย์ของพระองค์ ในช่วงสามสิบปีไล่เลี่ยก่อนการรับบัพติศมาของพระองค์ เพราะด้วยฐานะที่ต่ำต้อยของพระองค์เกี่ยวกับกายเนื้อหนังนั้น พระองค์ทรงซ่อนร่องรอยการเป็นพระเจ้าของพระองค์ แม้ว่าพระองค์จะทรงเป็นพระเจ้าอย่างแท้จริงที่ดำรงอยู่ก่อนทุกยุคสมัย (*สถานะของพระคริสต์*, 760)

บ็อบ ธีล⁵⁸ ผู้รวบรวมข้อมูลข้างต้นกล่าวดังนี้ว่า:

เมลิโตไม่ได้เป็นผู้ที่เชื่อว่ามีพระเจ้าเพียงองค์เดียว เขาเห็นว่าพระเยซูทรงเป็นพระเจ้า (แม้ว่าจะเป็นพระเจ้าผู้ทรงซ่อนร่องรอยบางส่วนในความเป็นพระเจ้าของพระองค์) และเห็นว่าพระบิดาทรงเป็นพระเจ้า ซึ่งนี่เป็นมุมมองของผู้ที่เชื่อว่ามีพระเจ้าสององค์ เราควรสังเกตว่า เมลิโตไม่เคยกล่าวถึงพระวิญญาณบริสุทธิ์ว่าเป็นพระเจ้า ... เนื่องจากนักวิชาการที่เชื่อถือได้ทุกคนต่างยอมรับว่าผู้นำคริสเตียนยุคแรก ๆ ไม่ได้สนับสนุนความเชื่อในตรีเอกานุภาพสมัยใหม่ คือบรรดาผู้ที่สนใจ *ในความเชื่อซึ่งได้มอบให้กับธรรมิกชนทั้งหลายในที่สุดนั้น* จะไม่ยอมรับความคิดที่ว่า ความเชื่อที่แท้จริงได้ *ค่อย ๆ ถูกเปิดเผยออกมา* (คำตัวเอนเป็นของธีล)

ในคำบรรยายที่แปลจาก *หลักสูตรสำคัญ* ของบาร์ต แอร์แมน⁵⁹ กล่าวถึงเมลิโตแห่งซาร์ดีสและคำเทศนาวันอีสเตอร์ของเขา การยกพระคริสต์ขึ้นเป็นพระเจ้าได้รับการยอมรับอย่างเต็มที่ในคำสอนของเมลิโต ซึ่ง

⁵⁶ Ante-Nicene Fathers

⁵⁷ *The Discourse on the Cross*

⁵⁸ Bob Theil

⁵⁹ Bart Ehrman

แสดงให้เห็นว่าในช่วงกลางศตวรรษที่สอง พระเยซูที่ถูกยกขึ้นเป็นพระเจ้าได้กลายเป็นที่ยึดมั่นในคริสตจักรของคนต่างชาติ ดังนั้น “การแยกคนละทางกัน” ต้องเริ่มเร็วกว่าที่คาดคิดไว้

การยกพระเยซูขึ้นเป็นพระเจ้าและการต่อต้านชาวยิว

ผลตามมามากลัวของการยกพระเยซูขึ้นเป็นพระเจ้านั้นก็คือ ข้อหาการต่อต้านชาวยิวอย่างรุนแรงที่เมลิตแห่งซาร์ดีสได้กล่าวหาชาวยิวว่าฆ่าพระเจ้า นั่นไม่ใช่เรื่องยากเลยที่เราจะนึกภาพผลที่ตามมาของข้อกล่าวหานี้จากเมลิตและบรรพบุรุษคนอื่นๆ ของคริสตจักรยุคแรกๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเกลียดชังและความรุนแรงกับชาวยิวที่ต่อมามีการปลุกปั่นขึ้นในยุโรป การยกพระคริสต์ขึ้นเป็นพระเจ้าพร้อมๆ กับการเบียดเบียนอย่างสุดขีดไปจากความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียวของชาวยิว ได้กลายเป็นสถานการณ์ที่ส่งเสริมให้มีการต่อต้านชาวยิวอย่างกว้างขวาง แน่ใจว่าต้นตอของการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์อยู่ที่นี่เอง

บางคนตั้งข้อสังเกตว่า การต่อต้านชาวยิวในหมู่บรรพบุรุษของคริสตจักรยุคแรกๆ ได้ขยายตัวขึ้นอย่างเห็นได้ชัดตั้งแต่ศตวรรษที่ 4⁶⁰ นี่เป็นศตวรรษที่มีสภาสังคายนาแห่งไนเซียปี ค.ศ. 325 (ซึ่ง กำหนดความเชื่อในตรีเอกานุภาพ) และสภาสังคายนาแห่งคอนสแตนติโนเปิลปี ค.ศ. 381 (ซึ่ง กำหนดความเชื่อในตรีเอกานุภาพ เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่สิ่งเช่นนั้นได้เกิดขึ้น) ไม่ว่าจะจะมีเหตุผลอื่นใดที่ทำให้การต่อต้านชาวยิวเพิ่มขึ้นหรือไม่นั้น ก็ได้แต่เพียงคาดการณ์เท่านั้น แต่ไม่มีสิ่งอื่นที่สำคัญทางประวัติศาสตร์หรือทางศาสนาในศตวรรษที่ 4 ที่สามารถอธิบายได้อย่างมีเหตุผลในการลุกขึ้นมาต่อต้านชาวยิวอย่างเด่นชัด

ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพและบรรพบุรุษของคริสตจักรยุคแรกๆ บางคน ทั้งที่อยู่ก่อนการสังคายนาแห่งไนเซียและอยู่หลังการสังคายนาแห่งไนเซีย ได้กล่าวต่อต้านชาวยิวอย่างรุนแรงในงานเขียนและคำประกาศอย่างเปิดเผยของพวกเขา งานเขียนที่สำคัญเล่มหนึ่งเกี่ยวกับการต่อต้านชาวยิวจาก บรรพบุรุษของคริสตจักรยุคแรก ก็คือหนังสือของโรเบิร์ต มิเชล เรื่อง *ความเกลียดชังที่น่ากลัว: คริสต์ศาสนา, การต่อต้านชาวยิว, การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์*⁶¹ ข้อความบางส่วนต่อไปนี้ตัดตอนมาจากหนังสือที่เกี่ยวกับบรรพบุรุษของคริสตจักรบางคนผู้มีชื่อเสียงในยุคนั้น

... [กับบรรพบุรุษของคริสตจักรยุคแรกๆ ส่วนใหญ่แล้ว] ชาวยิวทุกคนต้องเป็นผู้รับผิดชอบตลอดไปกับการฆ่าพระเจ้า ดังนั้นชาวยิวจึงน่ารังเกียจและต้องรับการกระทำทุกอย่างที่อยู่ติดธรรมกับพวกเขา ตามความเห็นของออกัสตินแล้ว การไม่ถึงกับฆ่าก็เป็นเหตุผลอันควร และแม้แต่การฆ่าบางทีก็เป็นสิ่งที่ถูกต้องแล้ว (หน้า 2)

⁶⁰ หนังสือของเดวิด โรกีย์ เรื่อง *การต่อต้านชาวยิวตลอดยุคสมัย* (หน้า 57) และ *ความเกลียดชังที่น่ากลัว: คริสต์ศาสนา, การต่อต้านชาวยิว และการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์* ของโรเบิร์ต มิเชล (หน้า 19)

⁶¹ Robert Michel's *Holy Hatred: Christianity, Antisemitism, and the Holocaust*.

เจอโรม⁶²อ้างว่าชาวียิวทุกคนเป็นยูดาส และเป็นสัตว์ร้ายโดยธรรมชาติที่ทรยศองค์ผู้เป็นเจ้าของเพื่อเงิน จอห์น คริสซอสตอม⁶³เรียกชาวียิวว่าคนที่ฆ่าพระเจ้า [ฆาตกรฆ่าพระเจ้า] โดยไม่มีโอกาส “ลบลมทินบาป ยกโทษให้ หรือแก้ตัว” (หน้า 5)

เอฟราอิมแห่งซีเรีย⁶⁴นักศาสนศาสตร์ในศตวรรษที่สี่ เรียกชาวียิวว่าพวกสุนัขที่เข้าสู่หนัด; จอห์น คริสซอสตอมเรียกพวกเขาว่าพวกสัตว์ร้ายที่เข้าสู่หนัด... เทอร์툴เลียนแนะนำพระเจ้าทรงตั้งพระทัยให้การเข้าสู่หนัดเป็นการระบุว่าพวกยิว เพื่อที่พวกเขาจะกลับเข้าไปในกรุงเยรูซาเล็มไม่ได้อีก (หน้า 22)

ข้อสรุปในการต่อต้านชาวียิวของเทอร์툴เลียนก็เหมือนกับของพวกบรรพบุรุษส่วนใหญ่ ที่มักจะตั้งสะท้อนอารมณ์และโหดเหี้ยม ใน*เกมการแสดงในอัมจันทร์*⁶⁵ เขาเพ่งดูด้วยความพอใจและตอก ตีใจ โดยคิดในใจถึงวิธีที่พระเยซูจะทรงลงโทษชาวียิว (หน้า 26)

[เจอโรม] แย้งว่า พระเจ้าได้ประทานบัญญัติแก่พวกยิวเพื่อจงใจหลอกลวงพวกเขา และนำพวกเขาไปสู่ความพินาศ (หน้า 26)

วันอาทิตย์วันหนึ่ง แอมโบรส [หัวหน้าบาทหลวงแห่งมิลานของศตวรรษที่ 4 ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่ผู้ทรง คุนวุฒิ แรกเริ่มของคริสตจักรคาทอลิก] ได้เทศนาเกี่ยวกับคริสตจักรและธรรมศาลาที่มีจักรพรรดิธีโอโดเซียส⁶⁶เข้าร่วม พระองค์เพิ่งถูกเขาขับออกจากศาสนาไม่นานก่อนหน้านั้นและตอนนี้กลับใจและเปิดใจรับอิทธิพลของเขาอย่างมาก แอมโบรสได้โต้เถียงต่อหน้าจักรพรรดิถึงการกระทำของพระองค์ที่สนับสนุนข้อเรียกร้องของชาวียิว โดยอ้างว่าการเผาธรรมศาลาเป็นการกระทำที่ชอบธรรม และถ้ากฎหมายห้ามไม่ให้ทำ ก็แสดงว่ากฎหมายนั้นผิด เขาปฏิเสธการเข้าร่วมกับเขา โดยขู่ว่าจักรพรรดิและพระโอรสของพระองค์ว่าจะถูกขับออกจากศาสนาอีกครั้ง เว้นแต่พระองค์จะทรงยกเลิกบทลงโทษบาทหลวงที่ก่อความไม่สงบ ในที่สุด ธีโอโดเซียสก็สัญญาที่จะทำตามสิ่งที่แอมโบรสเรียกร้อง (p.33)

จอห์น คริสซอสตอม เป็นนักเทศน์ผู้มีอิทธิพลอย่างมาก ฮิตเลอร์แสดงความชื่นชมต่อความคิดที่ต่อต้านชาวียิวในเรื่องที่ “คริสเตียนแท้ทุกคนมีขีดความสามารถที่โดดเด่น” เขานับจอห์น คริสซอสตอมอยู่ในพวกนี้ (หน้า 35)

คริสซอสตอมต้องการให้ชาวียิวที่ไร้ประโยชน์เหล่านี้ถูกฆ่า สัตว์ที่ไม่ยอมแลกคันไถต้องถูกฆ่าฉันทใจ ชาวียิวผู้ไร้ประโยชน์ก็ “เกิดมาเพื่อถูกฆ่า” ฉะนั้น นี่เป็นเหตุที่พระคริสต์ตรัสว่า “ส่วนพวกศัตรูของเราที่ไม่ต้องการให้เราปกครองพวกเขานั้น จงพาเขามาที่นี่ แล้วฆ่าเสียต่อหน้าเรา” ด้วยเกรงว่าเราจะพลาดประเด็นเกี่ยวกับการฆ่าชาวียิวที่ “ไร้ประโยชน์” คริสซอสตอมจึงกล่าวซ้ำโดยเพิ่มข้ออ้างอิงลูคา 19:27 ที่เขากล่าวอ้างอิงอย่างเจาะจงถึงคำสั่งของพระเยซูที่จะต้องฆ่าชาวียิวเสีย ต่อมาคริสซอสตอมให้ความโหดร้ายเช่นนั้นเป็นสิ่งที่

⁶² Jerome

⁶³ John Chrysostom

⁶⁴ Ephraem of Syria

⁶⁵ De Spectaculis

⁶⁶ Ambrose; Theodosius

ถูกต้อง โดยโต้แย้งว่า “สิ่งที่ทำไปตามพระประสงค์ของพระเจ้าเป็นสิ่งที่ดีที่สุดของสิ่งทั้งปวง แม้ว่าจะดูเลวร้ายก็ตาม.. สมมติว่ามีใครฆ่าใครสักคนตามพระประสงค์ของ พระเจ้า การฆ่านั้นก็เป็นเรื่องที่ดีกว่าความรักความเมตตาใดๆ” (หน้า 35)

ควรสังเกตว่า โรเบิร์ต มิเชลผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ ไม่ได้เป็นปรปักษ์กับพระเยซูคริสต์ และที่จริงแล้วพูดถึงพระองค์ในแง่บวก โดยแสดงความชื่นชมอย่างมากกับคำสอนของพระองค์เรื่องกางเขน การปฏิเสธตนเอง และความรักต่อเพื่อนมนุษย์

... ศาสนศาสตร์เกี่ยวกับกางเขน⁶⁷ มีพื้นฐานมาจากคำตรัสของพระเยซูในพระกิตติคุณมัทธิว (16:24-25) ว่า “ถ้าใครต้องการจะติดตามเรา ให้คนนั้นปฏิเสธตนเอง รับกางเขนของตนแบกและตามเรามา เพราะว่าใครต้องการจะเอาชีวิตรอด คนนั้นจะเสียชีวิต แต่ใครยอมเสียชีวิตเพราะเห็นแก่เรา คนนั้นจะได้ชีวิตรอด” ในความเชื่อนี้เรียกร้องให้คริสเตียนซื่อสัตย์ที่จะปฏิบัติตามคำสอนในทางธรรมของพระเยซูเกี่ยวกับมนุษย์ทุกคน แม้จะเสี่ยงต่อชีวิตของพวกเขาเอง... ศาสนศาสตร์เกี่ยวกับกางเขนเน้นความทุกข์ยากร่วมกันในหมู่มนุษย์ทุกคน ทั้งคนต่างชาติและชาวยิว ตัวอย่างเช่น การวิเคราะห์ของพวกคริสเตียนที่ช่วยชาวยิวในช่วงการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ เผยให้เห็นแรงจูงใจมากมายที่แตกต่างกับพฤติกรรมของพวกเขา แต่แรงจูงใจส่วนใหญ่เหล่านี้มาจากแบบอย่างพฤติกรรมของมนุษย์ที่พบในหลักคุณธรรมของยูเดโอ-คริสเตียน⁶⁸ ของพระเยซูชานาชาเรธ

คำกล่าวต่อต้านชาวยิวของเหล่าบรรพบุรุษของคริสตจักรยุคแรก ๆ สามารถพบการจัดกระจายอยู่หลายที่ในหนังสือชุด *บรรพชนก่อนการประชุมข้อเชื่อแห่งไนเซีย*⁶⁹ (10 เล่ม) และบรรพชนช่วงการประชุมและหลังการประชุมข้อเชื่อแห่งไนเซีย⁷⁰ (28 เล่ม) มีสองสามคำกล่าวต่อต้านชาวยิวซึ่งส่วนใหญ่แสดงความเป็นปรปักษ์ทางศาสนศาสตร์ ได้ถูกรวมอยู่ใน *พจนานุกรมเกี่ยวกับความเชื่อของคริสเตียนยุคแรก* หน้า 375-378 ของ *เดวิด เบร์คอต*,⁷¹ นี่คือการกล่าวบางส่วนโดยบรรดาบรรพบุรุษของคริสตจักรยุคแรก (พร้อมด้วยเล่มและหมายเลขหน้าจากหนังสือชุดบรรพชนก่อนการประชุมข้อเชื่อแห่งไนเซีย)

ชาวยิวเคยอยู่ในพันธสัญญากับพระเจ้ามาก่อน แต่ภายหลังถูกทอดทิ้งเพราะความบาปของพวกเขา พวกเขาจึงเริ่มอยู่โดยปราศจากพระเจ้า *เทอร์ทูลเลียน* (c.197), 3.247

หมายสำคัญที่เธอ [อิสราเอล] ได้รับหนังสือหย่าร้าง [จากพระเจ้า] ก็คือ กรุงเยรูซาเล็มได้ถูกทำลายพร้อมกับเธอ สิ่งที่เราเรียกว่าสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ *ออริเจน*⁷² (c.245), 9.507

⁶⁷ theologia crucis

⁶⁸ Judeo-Christian คือคำนิยามที่เป็นของศาสนายูดาห์และต่อมาได้ปรับใช้ในศาสนาคริสต์ เป็นความเชื่อที่มีรากฐานมาจากพระคัมภีร์เดิมหรือพระคัมภีร์พันธสัญญาเดิม (ผู้แปล)

⁶⁹ *Ante-Nicene Fathers* (10 volumes)

⁷⁰ *Nicene and Post-Nicene Fathers* (28 volumes)

⁷¹ David Bercot's *Dictionary of Early Christian Beliefs*

⁷² *Origen*

ตั้งแต่การเสด็จมาของพระคริสต์ ก็ไม่ได้มีผู้เผยพระวจนะในท่ามกลางชาวยิว เพราะพระวิญญาณบริสุทธิ์ได้ละทิ้งพวกเขา *อוריเจน* (c.248) 4.614

บัดนี้ธรรมศาลาที่ชั่วร้ายก็ถูกพระเจ้าทอดทิ้ง พระองค์ได้ทรงปฏิเสธพระนิเวศของพระองค์เอง ดังที่พระองค์ตรัสว่า “เราได้ละทิ้งนิเวศของเราเสียแล้ว เราได้เหวี่ยงมรดกของเราทิ้ง” *ข้อปฏิบัติของอัครทูต*⁷³ (c.390), 7.451

การทดลองของพระเยซู

เมื่อพิจารณาถึงหัวข้อสำคัญของการทดลองแล้ว ความเชื่อในตรีเอกานุภาพจะลดให้หมดความหมายในกรณีของพระเยซู เพราะพระเยซูที่เชื่อกันโดยทั่วไปว่าเป็นพระเจ้านั้น จะไม่สามารถถูกทดลองให้ทำบาปได้เลย เพราะยากอบ 1:13 กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า “ความชั่วไม่สามารถจะล่อลวง พระเจ้าได้” ความเข้าใจของความเชื่อในตรีเอกานุภาพเกี่ยวกับการทดลองของพระเยซู จะขัดแย้งกับข้อเท็จจริงจากพระคัมภีร์ที่ว่า พระองค์ได้ทรงถูก “ทดลองใจเหมือนเราทุกอย่าง” (ฮีบรู 4:15)⁷⁴ การทำให้การถูกทดลองของพระเยซูหมดความหมาย แล้วยังเป็นเรื่องตลกนั้น ความเชื่อในตรีเอกานุภาพได้ทำให้เราตาบอดจนไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน

แต่พระคัมภีร์ใหม่ประกาศว่าพระเยซูทรงเป็นมนุษย์ มนุษย์ที่แท้จริงที่ถูกทดลองเหมือนเราทุกประการ เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว พระเยซูจะทรงเผชิญกับการทดลองทุกอย่างในชีวิตโดยไม่เคยล้มเหลวสักครั้งได้อย่างไร? คำตอบที่ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพตอบคำถามนี้มีผลในการลดความหมายของการทดลอง และการต่อสู้ที่สำคัญกับชีวิตของมนุษย์ให้หมดความหมาย เพราะถ้าพระเยซูทรงเป็นพระเจ้า พระองค์ก็ไม่สามารถถูกทดลองได้ จึงยิ่งไม่ต้องพูดถึงการยอมจำนนต่อบาป มันคงไม่น่าเชื่อที่จะบอกว่าพระเยซูทรงเห็นใจในการต่อสู้ทางคุณธรรมและทางจิตวิญญาณของเรา หรือทรงเห็นใจกับความพ่ายแพ้อันเจ็บปวดของเราในการต่อสู้เหล่านี้ ในเมื่อตัวพระองค์เองไม่มีวันจะล้มเหลวได้และไม่จำเป็นต้องต่อสู้ด้วยซ้ำ เพราะไม่มีการทดลองใดจะสามารถทำให้พระเจ้าพ่ายแพ้ได้ สิ่งนี้ทำให้ความเป็นมนุษย์ของพระเยซูไม่เกี่ยวข้องกับเรา

แม้จะมีคำคัดค้านของบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ พระเยซูของพวกเขาก็เป็นแค่ร่างมนุษย์ ที่พระองค์ที่สองของตรีเอกานุภาพเข้ามาแทนที่ พระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพไม่มีใจ ปรารถนาของมนุษย์ แต่แม้หากว่าพระองค์มี ก็จะเป็นการถูกครอบงำด้วยพระประสงค์ของ “พระเจ้าพระบุตร” ที่ใจปรารถนาของมนุษย์จะสามารถทำงานได้ภายในพระประสงค์ของพระเจ้าเท่านั้น ดังนั้น ถึงแม้ว่าพระเยซูจะทรงมีใจปรารถนาที่อิสระของมนุษย์ (ซึ่งอย่างไรก็ดีโดยทั่วไปแล้วจะถูกปฏิเสธในความเชื่อตรีเอกานุภาพ) มันก็ไม่ได้ต่างกันเลย เพราะมันเป็นไปไม่ได้ที่ในคน ๆ เดียวกันจะมีใจปรารถนาของมนุษย์ที่ทำงานอย่างอิสระจากพระประสงค์ของพระเจ้าพระองค์ที่สองในตรีเอกานุภาพ ในประวัติศาสตร์คริสตจักรนั้น

⁷³ *Apostolic Constitutions*

⁷⁴ ฮีบรู 4:15 “เพราะว่าเราไม่ได้มีมหาบุโรหิตที่ไม่สามารถจะเห็นใจในความอ่อนแอของเรา แต่ทรงเคยถูกทดลองใจเหมือนเราทุกอย่าง ถึงกระนั้นพระองค์ก็ยังปราศจากบาป”

ปัญหาทางศาสนศาสตร์เช่นนี้เกิดขึ้นจากการตั้งพระเยซูเป็นพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์ตามที่เชื่อกันทั่วไป และได้นำไปสู่ความขัดแย้งอย่างรุนแรง*ภายในความเชื่อ*ในตรีเอกานุภาพ โดยเฉพาะกับคำสอนของเนสโตเรียม⁷⁵เกี่ยวกับสองบุคคล คือมนุษย์และพระเจ้าในพระคริสต์

แต่การทดลอง ซึ่งเป็นการต่อสู้กับบาปที่หมายถึงชีวิตและความตายนี้ เป็นส่วนหนึ่งในชีวิต ประจำวันที่ผู้เชื่อจะหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อเราเอาชนะความบาปด้วยฤทธิ์อำนาจของพระวิญญาณของพระเจ้าที่สถิตภายใน เราก็ก้าวไปสู่ความสมบูรณ์แบบที่เราได้ถูกเรียกให้เป็น และพระเยซูทรงเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบก็เพราะทรงมีชัยชนะอย่างสมบูรณ์ต่อบาป

แต่ความจริงที่มีอานุภาพนี้เปลี่ยนเป็นความยุ่งเหยิงในความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ถ้าหากจะถามคริสเตียนว่า ทำไมพระเยซูจึงทรงสมบูรณ์แบบและปราศจากบาป คำตอบที่ได้รับเช่นเคยก็คือ “เพราะพระองค์ทรงเป็นพระเจ้า และพระเจ้าทรงสมบูรณ์แบบ⁷⁶” ไม่ว่าบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพจะพยายามจะเสริมแต่งความเป็นมนุษย์ของพระเยซูให้ดูเหมือนกับเรามากแค่ไหน ความจริงก็ยังคงมีอยู่ว่า ในหลักความเชื่อตรีเอกานุภาพนั้น พระเยซูที่เป็นมนุษย์นั้นจริง ๆ แล้วเป็นเพียงแค่วางกายมนุษย์ที่พระเจ้าพระบุตรมาสถิตอยู่ภายใน ถ้าถามว่าตามหลักการแล้ว พระเยซูผู้ปราศจากบาปนี้ จะสามารถทำบาปได้หรือไม่ในฐานะที่เป็นมนุษย์ บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพส่วนใหญ่จะตอบว่า “ไม่ได้” เพราะมันเป็นไปไม่ได้ที่พระเจ้าจะถูกทดลอง นี่จึงยังไม่ต้องพูดถึงเรื่องที่จะทำบาป อย่างไรก็ตาม พระเยซูก็ทรงสมบูรณ์แบบอยู่แล้วในทั้งสองสถานะของพระองค์เนื่องจากการรวมเป็นหนึ่งของความเป็นพระเจ้าและความเป็นมนุษย์ของพระองค์ ดังนั้นความพยายามใดๆที่จะทำลายความสมบูรณ์แบบของพระองค์โดยการทดลองพระองค์ให้ทำบาปก็จะเปล่าประโยชน์และไม่มีผล ซาตานจะต้องโง่เง่าๆ ถ้าจะพยายามมาทดลอง! นั่นคือเหตุผลที่เราพูดว่าความเชื่อในตรีเอกานุภาพเปลี่ยนเรื่องการทดลองให้เป็นเรื่องตลก

แต่พระเยซูที่แท้จริง คือพระเยซูตามพระคัมภีร์นั้นจะแตกต่างกันมาก เพราะพระองค์ได้ทรงต่อสู้กับความบาปจนถึงกับพระเสโทและน้ำพระเนตรไหล ซึ่งไม่จำเป็นจะต้องเป็นเช่นนี้เลยถ้าพระองค์ทรงเป็นพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์ตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพ

ในคำวิงวอนของพระเยซูตามพระคัมภีร์ต่อพระยาห์เวห์พระบิดาของพระองค์ว่า “พระเจ้าได้ทรงสถับในสิ่งที่พระองค์กลัว” (ฮีบรู 5:7, ฉบับ KJV) พระองค์กลัวอะไรหรือ? กลัวตัวตายหรือ? ไม่ใช่แน่นอน เพราะพระเยซูเป็นผู้ที่ตรัสว่า “อย่ากลัวผู้ที่ฆ่าได้แต่กาย แต่ไม่สามารถฆ่าจิตวิญญาณ แต่จงกลัวพระองค์ ผู้ทรงสามารถทำลายทั้งจิตวิญญาณและกายในนรกได้” (มัทธิว 10:28) สิ่งที่พระเยซูทรงกลัวไม่ใช่ความตาย แต่เป็นอันตรายถึงตายจากการยอมจำนนต่อบาปและทำให้งานในการไถ่มวลมนุษย์จากความบาปต้องล้มเหลว ผมเชื่อมั่นว่าไม่ว่าจะมีอะไรที่พระเยซูทรงกลัว มันก็ไม่ใช่เพื่อตัวพระองค์เอง เช่นเดียวกับ

⁷⁵ Nestorius

⁷⁶ หรือแปลว่า “ดีพร้อม” (ผู้แปล)

เปาโล (ผู้มีพระทัยของพระคริสต์ 1 โครินธ์ 2:16)⁷⁷ ก็เต็มใจที่จะถูกสาปแช่งเพื่อเห็นแก่พวกพี่น้องชาวฮิวของเข โดยแลกจิตวิญญาณของเขากับจิตวิญญาณของพวกเขาเหล่านั้น (โรม 9:3)⁷⁸

แต่ด้วยความหนักอึ้งในการไถ่บาปของมวลมนุษย์ที่เป็นความรับผิดชอบของพระองค์แต่เพียงผู้เดียวนั้น พระเยซูก็ยังจะสามารถจะล้มเหลวได้ในส่วนของพระองค์ ถึงแม้ว่าพระยาห์เวห์จะสถิตอยู่ในพระองค์ก็ตาม เราอาจไม่สามารถเข้าใจถึงความรับผิดชอบอันหนักหน่วงที่ขึ้นอยู่กับจิตวิญญาณของพระองค์ แต่เราก็ตระหนักดีถึงความเป็นไปได้อันน่าสะพรึงกลัวของความล้มเหลวทางคุณธรรม แม้แต่ในกรณีของผู้ที่มีพระวิญญาณของพระยาห์เวห์สถิตอยู่ภายใน ดังนั้นจึงสามารถใช้ฤทธิ์อำนาจของพระเจ้าเพื่อชดเชยเหนือความบาป เราจึงเห็นแวบหนึ่งของความน่าอัศจรรย์และความงดงามในชัยชนะของพระเยซูเหนือความบาป ด้วยการผ่านความทุกข์ยากจากการทดสอบและการทดลองหลายครั้งในช่วงหลายปี พระองค์จึงได้ทรงบรรลุถึงความสมบูรณ์แบบเพื่อเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แบบ

พระเยซูคืออาดัมคนสุดท้ายที่มีชัยชนะ ซึ่งตรงกันข้ามกับอาดัมคนแรก ชัยชนะของพระองค์เหนือความบาปทำให้มวลมนุษย์ได้รับการไถ่ ด้วยเหตุนี้พระเยซูผู้เป็นขึ้นจากความตายจึงได้มาเป็น “วิญญาณผู้ประทานชีวิต” (1 โครินธ์ 15:45)⁷⁹

สุดท้ายนี้เพื่อให้เห็นถึงความสับสนตามแบบฉบับของความเข้าใจตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพเกี่ยวกับการทดลองของพระเยซู ต่อไปนี้เป็นข้อความที่ตัดตอนมาเพื่อช่วยเปิดหูเปิดตา จากหนังสือ *ศาสนศาสตร์ระบบ: ความรู้เบื้องต้นในหลักคำสอนของพระคัมภีร์* โดยเวย์น กรูเด็ม⁸⁰ (ซึ่งมีชื่อเสียงว่าเป็นหนังสือศาสนศาสตร์ระบบที่ขายดีที่สุดในโลกทุกวันนี้)

ข้อความที่ตัดตอนนี้มาจากหนังสือศาสนศาสตร์ระบบของเวย์น กรูเด็ม, บทที่ 26, ท่อน A4:

เรายังต้องยืนยันด้วยพระคัมภีร์ว่า “เพราะว่าพระเจ้าจะถูกความชั่วล่อลวงไม่ได้” (ยากอบ 1:13) แต่คำถามนี้จะกลายเป็นเรื่องยาก คือถ้าหากพระเยซูทรงเป็นพระเจ้าอย่างสมบูรณ์และเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์...แล้วเราจะไม่ต้องยืนยันด้วยหรือว่า (ในบางแง่มุม) พระเยซูก็ “ถูกความชั่วล่อลวงไม่ได้” เช่นกัน?

... ณ จุดนี้ เรากำลังเจอกับภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกที่คล้ายกับหลาย ๆ ภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกอื่น ๆ เกี่ยวกับหลักคำสอนที่ดูเหมือนพระคัมภีร์จะสอนสิ่งที่หากไม่ขัดแย้งกันโดยตรง อย่างน้อยก็ยากมากที่จะรวมเข้าด้วยกันในความเข้าใจของเรา ตัวอย่างเช่น ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักคำสอนของตรีเอกานุภาพ เรายืนยันว่าพระเจ้าดำรงอยู่ในสามองค์บุคคล และแต่ละองค์บุคคลก็เป็นพระเจ้าอย่างสมบูรณ์ และมีพระเจ้าองค์เดียว ... พระคัมภีร์บอกเราว่า “พระเยซูทรงถูกทดลอง” และ “พระเยซูทรงเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์” และ “พระเยซูทรงเป็นพระเจ้าอย่างสมบูรณ์” และ “พระเจ้าไม่สามารถจะถูกทดลองได้”

...คำอธิบายต่อไปนี้เป็นลักษณะวิธีการเสนอแนะของการรวมคำสอนต่างๆในพระคัมภีร์มากกว่า และไม่ได้มีคำกล่าวที่ชัดเจนในพระคัมภีร์มาสนับสนุนโดยตรง ด้วยเหตุนี้จึงเหมาะสมที่เราจะกล่าวว่า (1) ถ้าสภาวะ

⁷⁷ 1 โครินธ์ 2:16 “ใครเล่ารู้พระทัยขององค์พระผู้เป็นเจ้า? เพื่อจะแนะนำสิ่งสอนพระองค์ได้” แต่เราก็มีพระทัยของพระคริสต์

⁷⁸ โรม 9:3 “พร้อมที่จะถูกสาป และถูกตัดขาดจากพระคริสต์เพราะเห็นแก่พี่น้องของข้าพเจ้า”

⁷⁹ 1 โครินธ์ 15:45 ดังที่เขียนไว้ว่า “มนุษย์คนแรกคืออาดัม จึงเป็นผู้มีชีวิต” แต่อาดัมสุดท้ายนั้นเป็นวิญญาณผู้ประทานชีวิต

⁸⁰ Wayne Grudem’s *Systematic Theology: An Introduction to Biblical Doctrine*

มนุษย์ของพระเยซูดำรงอยู่ด้วยตัวเองโดยไม่ขึ้นกับสภาวะพระเจ้าของพระองค์ มันก็จะเป็นสภาวะมนุษย์เหมือนที่พระเจ้าประทานแก่อาดัมและเอวา มันคงจะเป็นอิสระจากบาป แต่กระนั้นก็สามารถทำบาปได้ ดังนั้นหากสภาวะมนุษย์ของพระเยซูดำรงอยู่ด้วยตัวเอง ก็มีความเป็นไปได้ในทางนามธรรมหรือในทางทฤษฎีที่พระเยซูจะสามารถทำบาปได้เช่นเดียวกับสภาวะมนุษย์ของอาดัมและเอวาที่สามารถทำบาปได้ (2) แต่สภาวะมนุษย์ของพระเยซูไม่เคยดำรงอยู่โดยแยกจากการรวมเป็นหนึ่งกับสภาวะพระเจ้าของพระองค์ พระองค์ทรงดำรงอยู่ทั้งในฐานะพระเจ้าอย่างแท้จริงและมนุษย์อย่างแท้จริงตั้งแต่ช่วงการปฏิสนธิของพระองค์ ทั้งสภาวะมนุษย์และสภาวะพระเจ้าของพระองค์รวมกันเป็นบุคคลเดียว (3) แม้ว่าจะมีบางสิ่ง (เช่น หิว กระหาย หรืออ่อนแอ) ที่พระเยซูทรงประสบในสภาวะมนุษย์ของพระองค์เท่านั้น และไม่ได้ทรงประสบในสภาวะพระเจ้าของพระองค์ (ดูด้านล่าง) ถึงกระนั้น การกระทำบาปก็เป็นการกระทำด้านคุณธรรมที่เห็นได้ชัดว่าเกี่ยวข้องกับตัวบุคคลทั้งหมดของพระคริสต์ ดังนั้นถ้าพระองค์ได้ทรงทำบาป มันก็จะเกี่ยวข้องกับทั้งสภาวะมนุษย์และสภาวะพระเจ้าของพระองค์ (4) แต่ถ้าพระเยซูในฐานะบุคคล ๆ หนึ่งได้ทำบาป ซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งสภาวะมนุษย์และพระเจ้าของพระองค์ในบาป ดังนั้นพระเจ้าเองก็คงได้ทำบาป แล้วพระองค์ก็จะหยุดเป็นพระเจ้า แต่นั่นเป็นไปได้อย่างแน่นอน เพราะความบริสุทธิ์ที่ไม่สิ้นสุดของสภาวะของพระเจ้า (5) ดังนั้นหากเราจะถามว่า เป็นไปได้จริงไหมที่พระเยซูจะทรงทำบาป ดูเหมือนเราจะต้องสรุปว่ามันเป็นไปได้ การรวมกันเป็นหนึ่งของสภาวะมนุษย์และพระเจ้าของพระองค์ในคน ๆ เดียวนี้ได้กันไม่ให้เป็นไปได้

แต่คำถามยังคงมีอยู่ว่า “แล้วการทดลองของพระเยซูจะเป็นจริงได้อย่างไร?” ตัวอย่างของการทดลองให้เปลี่ยนก้อนหินเป็นขนมปังมีประโยชน์ในเรื่องนี้ พระเยซูทรงมีความสามารถในการทำอัศจรรย์นี้โดยอาศัยสภาวะพระเจ้าของพระองค์ แต่ถ้าพระองค์ทรงทำเช่นนั้น พระองค์ก็จะไม่เชื่อฟังกำลังของสภาวะมนุษย์ของพระองค์เพียงอย่างเดียวอีกต่อไป พระองค์จะทรงล้มเหลวในการทดสอบที่อาดัมก็ล้มเหลวเช่นกัน และพระองค์ก็คงจะไม่ได้ทำให้เราได้รับความรอด ดังนั้นพระเยซูจึงทรงปฏิเสธการพึ่งพาสภาวะพระเจ้าของพระองค์เพื่อให้การเชื่อฟังง่ายขึ้นสำหรับพระองค์ ในลักษณะเดียวกันก็ดูเหมือนเหมาะสมที่จะสรุปว่า พระเยซูทรงเผชิญทุกการทดลองให้ทำบาป ไม่ใช่ด้วยฤทธิ์อำนาจพระเจ้า แต่ด้วยกำลังของสภาวะมนุษย์ของพระองค์เพียงอย่างเดียว (แม้จะไม่ใช่ว่า “เพียงอย่างเดียว” เพราะในการใช้ความเชื่อที่มนุษย์ควรใช้นั้น พระเยซูทรงพึ่งพาพระเจ้าพระบิดาและพระวิญญาณบริสุทธิ์อย่างสมบูรณ์ทุกช่วงเวลา) กำลังทางคุณธรรมของสภาวะพระเจ้าของพระองค์มีอยู่ที่นั่น เพื่อเป็น “ปราการด้านหลัง” ที่จะป้องกันพระองค์จากการทำบาปในทุกกรณี (และด้วยเหตุนี้ เราจึงสามารถพูดได้ว่า มันเป็นไปได้ที่พระองค์จะทรงทำบาป) แต่พระองค์ไม่ได้ทรงพึ่งพากำลังของสภาวะพระเจ้าของพระองค์ เพื่อให้พระองค์เผชิญกับการทดลองต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น และการที่พระองค์ทรงปฏิเสธที่จะเปลี่ยนก้อนหินให้เป็นขนมปังในช่วงเริ่มต้นพันธกิจของพระองค์ ก็เป็นการบ่งบอกอย่างชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนี้ ...

แล้วเราจะพูดอย่างไรกับข้อเท็จจริงที่ว่า “พระเจ้าจะถูกความชั่วล่อลวงไม่ได้” (ยากอบ 1:13)? ดูเหมือนว่านี่เป็นหนึ่งในหลายสิ่งที่เราต้องยืนยันว่าเป็นจริงกับสภาวะพระเจ้าของพระเยซู แต่ไม่ใช่กับสภาวะมนุษย์ของพระองค์ สภาวะพระเจ้าของพระองค์ไม่สามารถถูกความชั่วล่อลวงได้ แต่สภาวะมนุษย์ของพระองค์สามารถถูกล่อลวงได้และได้ถูกล่อลวงอย่างชัดเจน ทั้งสองสภาวะนี้จะรวมกันเป็นบุคคลเดียวในการเผชิญกับการทดลองได้อย่างไร พระคัมภีร์ไม่ได้อธิบายกับเราอย่างชัดเจน

[จบข้อความตัดตอนจากศาสนศาสตร์ระบบของกรูเด็ม]

เราจะพูดอะไรได้อีก? ในการวิเคราะห์สุดท้ายนั้น ความพยายามของกรูเด็มในการแก้ปัญหาที่ตัวเองสร้างขึ้น ไม่ได้เป็นทางแก้ปัญหาเลยจริงๆ แต่เป็นเพียงการขยายคำอธิบายถึงธรรมชาติของปัญหาในตัวมันเอง หรือจะพูดว่า ยิ่งกรูเด็มพยายามแก้ปัญหามากเท่าใด เขาก็ยิ่งเปิดเผยธรรมชาติของปัญหาที่ไม่สามารถแก้ได้ ภาพตัวอย่างที่เขาใช้ เช่น พระเยซูที่เป็นมนุษย์ซึ่งต่อสู้ด้วยตัวพระองค์เอง ด้วยความช่วยเหลือบางส่วนจากพระเยซูที่เป็นพระเจ้าซึ่งทำหน้าที่เป็นปราการด้านหลังนั้น ยังคงแสดงให้เห็นว่าพระเยซูเป็นสองบุคคล คือมนุษย์และพระเจ้า แม้ว่ากรูเด็มจะใช้ภาษาของ “สองสภาวะ” มากกว่า “สองบุคคล”

พระบุตรไม่รู้เวลาการเสด็จกลับมาของพระองค์

แล้วเรื่องความรอบรู้ทุกสิ่งของพระเยซูที่เชื่อกันโดยทั่วไปล่ะ? ในฐานะที่เป็นพระเจ้าพระบุตรนั้น พระองค์ทรงทราบทุกสิ่งไหม? ได้มีการหยิบยกคำถามขึ้นจริงในกลุ่มศึกษาพระคัมภีร์ว่า พระเยซูจะทรงนั่งทำข้อสอบมหาวิทยาลัยอย่างไรในวิชาฟิสิกส์หรือเคมีโดยไม่ต้องศึกษา (ใช้สถานการณ์ปัจจุบัน) หรือพระเยซูผู้ทรงรอบรู้ทุกอย่างจะจำเป็นต้องเรียนรู้อะไรเลยหรือไม่ แล้วพระกุมารเยซูทรงรู้ภาษาสันสกฤต ภาษายูกริติก⁸¹ และภาษาจีนโบราณไหม? หรือทรงรู้ภาษาในอนาคต เช่น ภาษาอังกฤษไหม? เราต้องจำไว้ว่า ตามหลักความเชื่อในตรีเอกานุภาพแล้ว พระกุมารเยซูทรงเป็นพระเจ้าอย่างสมบูรณ์และเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ เว้น กรูเด็มกล่าวว่า “พระองค์ทรงดำรงอยู่ทั้งในฐานะพระเจ้าอย่างแท้จริงและมนุษย์อย่างแท้จริงตั้งแต่ช่วงการปฏิสนธิของพระองค์” (*ศาสนศาสตร์ระบบ*, 26A4) แต่ผู้รู้ทุกสิ่งจะเป็นมนุษย์อย่างแท้จริงได้อย่างไร ในเมื่อมันเป็นไปไม่ได้ที่มนุษย์คนใดจะรู้ทุกสิ่ง? พระเยซูเองทรงให้คำตอบที่ชัดเจนกับคำถามของเรา

“แต่เรื่องวันหรือเวลานั้นไม่มีใครรู้ แม้แต่บรรดาทูตสวรรค์หรือพระบุตร มีแต่พระบิดาเท่านั้นที่ทรงทราบ” (มัทธิว 24:36, ฉบับ NIV, และมาระโก 13:32)

พระบุตรไม่รู้เวลาการเสด็จมาของพระองค์เองด้วยซ้ำ! ถ้าพระเยซูเป็น “พระเจ้าพระบุตร” จริง ผู้ทรงเท่าเทียมกับพระบิดาทุกประการและดังนั้นจึงทรงรอบรู้ทุกสิ่ง ข้อนี้ก็จะไม่สามารถอธิบายได้

มีเพียงพระบิดาเท่านั้นที่รู้วันและเวลานั้น เพราะพระองค์ทรงเป็นผู้กำหนดการเสด็จมาของพระเยซู ข้อเท็จจริงนี้ไม่ได้เป็นเรื่องยากสำหรับผู้เข้าใจว่าพระเยซูทรงเป็นมนุษย์ที่แท้จริง แต่จะเป็นปัญหากับที่ยืนยันกันว่าพระเยซูทรงเป็นพระเจ้า หากมีเพียงรายละเอียดเดียวที่พระเยซูไม่รู้ ก็แสดงว่าพระองค์ก็ไม่ได้เป็นผู้รอบรู้และไม่ใช่พระเจ้า ข้อโต้แย้งของความเชื่อในตรีเอกานุภาพว่าเป็นการจัดการภายในพระเจ้าตรีเอกภาพในการส่งผ่านความรู้นั้นไม่สมเหตุสมผล และมันก็ไม่สมเหตุสมผลอีกด้วยที่จะกล่าวว่าภายในบุคคลเดียวกันนี้ สภาวะมนุษย์ของพระเยซูไม่ได้รอบรู้ทุกสิ่งที่สภาวะพระเจ้าของพระองค์ทรงรอบรู้!

⁸¹ เป็นภาษากลุ่มเซมิติก ที่เกี่ยวข้องกับภาษาฮีบรู (ผู้แปล)

คำอธิบายนี้เป็นเรื่องปกติในความเชื่อตรีเอกานุภาพ ยกตัวอย่างเช่น เวย์น กรูเด็มกล่าวในหนังสือ *ศาสนศาสตร์ระบบ*⁸² (ส่วน 26C3a) ว่า

ในด้านหนึ่ง ในส่วนสภาวะมนุษย์ของพระองค์ พระองค์ทรงมีความรู้ที่จำกัด (มาระโก 13:32; ลูคา 2:52)⁸³ ในอีกด้านหนึ่ง พระเยซูทรงรู้ทุกอย่างชัดเจน (ยอห์น 2:25; 16:30; 21:17)⁸⁴ เรื่องนี้จะเข้าใจได้ก็ต่อเมื่อ พระเยซูทรงเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และมีความรู้ที่จำกัดในส่วนสภาวะมนุษย์ของพระองค์ แต่ทรงรอบรู้เสมอในส่วนสภาวะพระเจ้าของพระองค์ และด้วยเหตุนี้พระองค์จึงทรงสามารถที่จะ “นึกถึง” ข้อมูลใดก็ตามได้ตลอดเวลาที่ต้องการสำหรับพันธกิจของพระองค์ ด้วยวิธีนี้เราจะสามารถเข้าใจคำตรัสของพระเยซูเกี่ยวกับเวลาที่พระองค์จะเสด็จกลับมาได้ว่า “แต่ไม่มีใครรู้เรื่องวันหรือเวลานั้นแม้แต่พวกทูตในฟ้าสวรรค์หรือพระบุตร มีแต่พระบิดาเท่านั้น” (มาระโก 13:32) การไม่รู้เวลาที่พระองค์จะเสด็จกลับมาเป็นความจริงกับสภาวะมนุษย์และจิตสำนึกของมนุษย์ของพระเยซูเท่านั้น เพราะในสภาวะพระเจ้าของพระองค์ พระองค์ทรงรอบรู้ทุกอย่างอย่างแน่นอนและทรงรู้เวลาที่พระองค์จะเสด็จกลับสู่โลกอย่างแน่นอน

ปัญหาร้ายแรงจากข้อพิสูจน์ของกรูเด็มก็คือ พระเยซูได้ตรัสอย่างเจาะจงว่า “มีเพียงพระบิดาเท่านั้น” ที่รู้ พระเยซูไม่ได้กำลังพูดถึงสภาวะพระเจ้าของพระองค์เองกับสภาวะมนุษย์ของพระองค์ คำประกาศของพระองค์ว่า พระองค์ไม่รู้ว่าวันหรือเวลานั้น ตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพแล้วจะเป็นจริงจากทั้งสองสภาวะของพระองค์ คือพระเจ้าและมนุษย์ เพราะ “มีเพียง” พระบิดาเท่านั้นที่ทรงรู้ คำว่า “มีเพียง” เป็นปัญหาสำหรับบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพด้วยเหตุผลอื่นคือ มันตัดโอกาสพระวิญญูณบริสุทธิ พระองค์ที่สามของพระเจ้าตรีเอกานุภาพว่าเป็นผู้ที่รู้วันและเวลานั้น

เราจึงเหลือความเป็นไปได้สองอย่าง คือพระเยซูไม่ได้เป็นพระเจ้า หรือพระเจ้าไม่ได้เป็นผู้ทรงรอบรู้ทุกสิ่ง! อย่างแรกนั้นถูกต้องตามพระคัมภีร์ แต่บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพไม่สามารถจะยอมรับได้ในขณะที่อย่างหลังเป็นการหมิ่นประมาท

ยิ่งกว่านั้น ในวิธีที่กรูเด็มแสดงให้เห็นภาพสองสภาวะของพระเยซู คือมนุษย์และพระเจ้านั้น ทั้งสองทำหน้าที่เป็นสองบุคคลที่แยกกันแม้แต่สองวิญญูณที่แยกกัน ภายในพระคริสต์องค์เดียว แม้ว่ากรูเด็มจะพูดถึงสองสภาวะ แต่คำที่ถูกต้องมากกว่าในการอธิบายของเขาถึงพระคริสต์ก็คือ “สององค์บุคคล” วิธีการที่บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพสลับไปมาได้อย่างคล่องแคล่วมาก ระหว่างสภาวะมนุษย์ของพระเยซู (ซึ่งสามารถถูกทดลองได้และไม่รู้ถึงเวลานั้น) กับสภาวะพระเจ้าของพระองค์ (ซึ่งไม่สามารถจะถูกทดลองได้และรู้ถึงเวลานั้น) จึงเป็นข้อพิสูจน์ที่ชัดเจนว่า พระเยซูไม่สามารถจะเป็นทั้งพระเจ้าและมนุษย์ในเวลาเดียวกันได้ แต่ในความเชื่อตรีเอกานุภาพแล้ว ทั้งสองสภาวะมีอยู่ร่วมกันในพระเยซูอย่างต่อเนื่องโดยไม่หยุดชะงัก

⁸² Wayne Grudem in *Systematic Theology*

⁸³ ลูคา 2: 52 “พระเยซูทรงเติบโตขึ้นทั้งในด้านสติปัญญาและด้านร่างกาย และทรงเป็นที่ชื่นชมทั้งของพระเจ้าและของคนทั้งหลาย”

⁸⁴ ยอห์น 2:25 “พระองค์ทรงรู้จักมนุษย์ทุกคน ไม่จำเป็นที่ใครจะเป็นพยานเรื่องมนุษย์ พระองค์เองทรงทราบว่าจะได้อยู่ในตัวมนุษย์”

ถ้าพระบิดาทรงรู้ถึงเวลานั้น แล้วทำไมพระบุตรจะไม่ควรรู้ด้วย? มันไม่ใช่แค่คำถามว่าทำไมโดยหน้าที่แล้วพระเยซูจึงไม่รู้ แต่มีคำถามว่าทำไมพระองค์จึงไม่ควรรู้ แต่ภาพในพระคัมภีร์ทำให้ทุกอย่างชัดเจน เหมือนอย่างที่พระบิดาทรงกำหนดเวลาที่พระเยซูจะบังเกิดมาในโลก “เมื่อถึงกำหนด” (กาลาเทีย 4:4) และตามพระสัญญาของพระเจ้า (ข้อ 23)⁸⁵ ดังนั้นการเสด็จกลับมาของพระเยซูจะเป็นช่วงเวลาที่พระบิดาทรงกำหนดตามพระประสงค์นิรันดร์ของพระองค์เอง ไม่ใช่ที่พระบุตรจะเสด็จมาในโลกเมื่อใดก็ได้ที่พระองค์ทรงเลือก

การร่วมคุณสมบัติของพระเจ้าและมนุษย์ในองค์พระเยซูคริสต์ เป็นความพยายามที่จะอธิบายพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์

เพื่อให้เข้าใจถึงความคิดของความเชื่อในตรีเอกานุภาพในการจุดสิงมาเกิดของพระองค์ที่สองซึ่งกลายเป็นพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์นั้น เราจำเป็นต้องอธิบายคร่าว ๆ ถึงความพยายามของผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพที่จะอธิบายว่าบุคคลที่เป็นทั้งพระเจ้าและมนุษย์ในเวลาเดียวกันนั้นจะสามารถทำหน้าที่ได้อย่างไร คำถามนี้ทำให้มีการโต้แย้งและถกเถียงกันอย่างมากระหว่างกัน แม้กระทั่งเกิดความรุนแรงในช่วง แรก ๆ ของคริสตจักร ประวัติศาสตร์ของความขัดแย้งนี้ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพิจารณาของเรา เราบอกได้เพียงว่าสุดท้ายแล้วฝ่ายหนึ่งได้เอาชนะอีกฝ่ายหนึ่ง แต่นำมาซึ่งความขัดแย้งค่อนข้างมาก⁸⁶

ตอนนี้เรากำลังตรวจสอบอย่างคร่าว ๆ เกี่ยวกับแนวคิดของ *การร่วมคุณสมบัติ*⁸⁷ ที่ผู้นำคริสตจักรยุคแรก ๆ บางคนเสนอไว้เกี่ยวกับ *communicatio idiomatum* ซึ่งเป็นคำละตินที่หมายถึง “การร่วมคุณสมบัติ” โดยที่ “คุณสมบัติ” หมายถึงลักษณะเฉพาะที่มีอยู่อย่างถาวรหรือเป็นธรรมชาติของบุคคล ๆ หนึ่ง⁸⁸ จี เอ็น ดี เคลลีกล่าวว่า *การร่วมคุณสมบัติ* เป็นวิธีการซึ่ง “คุณสมบัติและประสบการณ์ของมนุษย์และพระเจ้า ฯลฯ อาจถูกสลับเปลี่ยนอย่างเหมาะสม” (หลักคำสอนของคริสเตียนในยุคแรก, หน้า 143)

พระเจ้าและมนุษย์จะสัมพันธ์ต่อกันอย่างไรภายในพระเยซูคริสต์ผู้เป็นพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์? ทั้งสองจะแยกตัวตันทันอย่างไร หากทั้งสองมีความแตกต่างกันในแก่นแท้ หรือเนื้อแท้ หรือธรรมชาติ เนื่องจากฝ่ายหนึ่งเป็นพระเจ้าและอีกฝ่ายหนึ่งเป็นมนุษย์ที่ทั้งสองรวมกันเป็นบุคคลเดียว? แนวคิดนี้ได้เสนอไว้ว่าลักษณะพิเศษของสภาวะหนึ่งจะถูกถ่ายโอนหรือ “ส่งต่อ” ต่อกันกับอีกสภาวะในการรวมกันเป็นหนึ่งของทั้งสองฝ่ายนี้

⁸⁵ กาลาเทีย 4:4 “แต่เมื่อถึงกำหนด พระเจ้าได้ทรงส่งพระบุตรของพระองค์มาประสูติจากครรภ์ของผู้หญิง ถือกำเนิดภายใต้บาท บัญญัติ” (ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย)

⁸⁶ เรื่องราวของความขัดแย้งที่ยืดเยื้อนั้นดูได้ในหนังสือของฟิลิป เจนกิน ที่ชื่อ *สงครามเกี่ยวกับพระเยซูคริสต์: วิธีการที่สี่พระสังฆราช สามพระราชินีและสองจักรพรรดิตัดสินใจว่าคริสเตียนจะเชื่ออะไรในอีก 1,500 ปีข้างหน้า* ชื่อย่อยยาว ๆ ของหนังสือเล่มนี้ไม่ได้มุ่งหมายเพื่อจะเป็นเรื่องตลกหรือน่าขบขัน แต่เป็นเรื่องจริง; โดยผู้เขียนมีตำแหน่งเป็นศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยถึงสองแห่ง

⁸⁷ *Communicatio idiomatum* เป็นแนวคิดเกี่ยวกับการทำงานร่วมกันของพระเจ้าและมนุษย์ในองค์พระเยซูคริสต์ (ผู้แปล)

⁸⁸ นักศาสนศาสตร์บางคนนิยาม *การร่วมคุณสมบัติ* ว่า “การส่งต่อคุณสมบัติหรือภาคแสดงที่บอกคุณสมบัติ” (เช่น พจนานุกรมศาสนศาสตร์ฉบับเวสมินเตอร์, รวบรวมโดยจัสโต กอนซาเลส, หน้า 256) ซึ่งเทียบเท่ากับ “the communication of idioms”

เป็นเรื่องยากที่จะให้คำนิยามที่ชัดเจนของ *communicatio idiomatum* เพราะงานเขียนโบราณที่นำเสนอแนวคิดนี้แต่แรกนั้นให้คำอธิบายเพียงเล็กน้อยนอกเหนือจากคำกล่าวซึ่งมีเพียงว่า คุณสมบัติพระเจ้าของพระเจ้าพระบุตรได้สื่อสารกับพระเยซูที่เป็นมนุษย์ซึ่งพระองค์มาจุติอยู่ภายใน และในทิศทางที่กลับกันก็จากพระเยซูที่เป็นมนุษย์กับพระคริสต์ที่เป็นพระเจ้า หากมีใครขอให้เจาะจงถึงคุณสมบัติของการสื่อสาร คนนั้นจะสามารถพูดได้อย่างมากที่สุดว่า คุณสมบัติ (“idioms”) ของพระองค์ที่สองในตรีเอกานุภาพถูกโอนไปยังพระเยซูที่เป็นมนุษย์ ซึ่งรวมถึงคุณสมบัติ เช่น ฤทธานุภาพ พระปัญญา ความเที่ยงธรรมของพระเจ้า เป็นต้น

แต่หนึ่งในคุณสมบัติเกี่ยวกับแก่นแท้ของพระเจ้าที่ไม่สามารถจะถ่ายโอนกันได้ก็คือความเป็นอมตะ คุณสมบัตินี้จะต้องถูกถ่ายโอนไปยังพระเยซูผู้เป็นมนุษย์ เพราะเป็นไปได้ไหมที่จะร่วมเฉพาะคุณสมบัติบางอย่างของพระเจ้าและไม่ได้ร่วมคุณสมบัติอื่น ๆ? จากการร่วมคุณสมบัติที่รู้จักกันนั้น ไม่ได้มีข้อเสนอแนะว่าจะถ่ายโอนเฉพาะคุณสมบัติบางอย่างเท่านั้น ในขณะที่คุณสมบัติอื่น ๆ ไม่ได้ถูกถ่ายโอน ถ้าสิ่งนี้ยังเป็นไปได้แม้รวมตัวกันในบุคคลเดียว

เราเห็นปัญหาของความคิดเรื่องการร่วมคุณสมบัติชัดเจนมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น ถ้ามนุษย์ผู้หนึ่งที่พระเจ้าพระองค์ที่สองมาจุติอยู่ภายในจึงทำให้เป็นอมตะโดยการรวมกันเป็นหนึ่งนั้น ก็เห็นได้ชัดว่าผู้นั้นจะไม่สามารถตายเพื่อความผิดบาปของเราได้ ซึ่งในกรณีนี้ แผนการแห่งความรอดของพระเจ้าจะถูกล้มล้างไป ในความพยายามที่จะแก้ปัญหาคำขัดแย้งระหว่างความตายกับความเป็นอมตะที่ อยู่ในบุคคลเดียวกันนั้น บรรดาผู้นำคริสตจักรต่างชาติไปไกลจนถึงขนาดพูดว่า จะอย่างไรก็ตาม พระองค์ที่สองของตรีเอกานุภาพผู้ที่เป็นพระเจ้าอย่างสมบูรณ์ ได้ทรงสิ้นพระชนม์เพื่อความบาปของเรา มันกลับเป็นว่าสำหรับคริสเตียนเหล่านี้ พระเจ้าผู้ทรงอมตะไม่ได้เป็นอมตะเลย!

มีอีกตัวอย่างหนึ่งคือ ในเมื่อพระเจ้าผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุดทรงมีอำนาจทุกอย่าง แล้วจะไม่เป็นการหมิ่นประมาทหรือที่จะพูดถึงพระองค์ว่าทรงอ่อนแอ? ในทางกลับกัน ถ้าพระเจ้าพระบุตรทรงมีแก่นแท้เดียวกันกับพระเจ้าพระบิดา พระองค์ก็จะทรงมีอำนาจทุกอย่างด้วย และจะไม่สามารถพูดได้ว่าทรงอ่อนแอแต่อย่างใด ประเด็นนี้เป็นเรื่องง่าย ๆ คือถ้าพระเยซูทรงอ่อนแอ พระองค์ก็ไม่ใช่พระเจ้า ถ้าพระเยซูทรงเป็นผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด พระองค์ก็ไม่ใช่มนุษย์ ถ้าพระองค์ทรงตายได้ พระองค์ก็ไม่ใช่พระเจ้า ถ้าพระองค์ทรงเป็นอมตะ พระองค์ก็ไม่ใช่มนุษย์

ในหลักเหตุผลที่บิดเบือนของความเชื่อในตรีเอกานุภาพนั้น พระเจ้าพระบุตรทรงเป็นสองฝ่ายที่ตรงกันข้ามกันซึ่งไม่สามารถจะเป็นพร้อมกันได้จริง ๆ มารวมตัวกันเป็นสองชั่วในพระเยซู คือเป็นทั้งผู้ที่ต้องตายและผู้ที่ เป็นอมตะ เป็นทั้งมนุษย์และพระเจ้า และเพราะฉะนั้นจึงเป็นทั้งมนุษย์ที่ต้องตายและเป็นพระเจ้าผู้เป็นอมตะ ใครก็ตามที่สามารถเชื่อหลักคำสอนที่บิดเบือนและขัดแย้งกันนี้ ก็จะเชื่อข้อผิดพลาดใด ๆ ก็ได้ที่ตามมาได้ไม่ยาก นี่จะต้องใช้พลังในการโน้มน้าวอย่างแรงที่จะขจัดการหลอกลวงนี้ออกไปได้ ไม่ใช่แค่กับคนเพียงไม่กี่คนเท่านั้น แต่กับคนจำนวนมากตลอดประวัติศาสตร์ของคริสตจักร สิ่งนี้ทำให้คนสงสัยว่าการโน้มน้าวของการหลอกลวงนี้มาจากพลังบางอย่างที่เหนือธรรมชาติหรือไม่ เรานึกถึงคำกล่าวในวิวรณ์ว่า “คืองูตีดาบรพ ที่เขาเรียกกันว่ามารและซาตานผู้ล่อลวงมนุษย์ทั้งโลก” (วิวรณ์ 12:9)

ความหมายก็คือ ไม่มีใครที่ไม่ว่าจะฉลาดหรือมีการศึกษาขนาดไหน จะสามารถหลีกเลี่ยงหนีจากเงื้อมมือของการหลอกลวงทางจิตวิญญาณไปได้ ในอีกด้านหนึ่ง การมองเห็นในฝ่ายวิญญาณเกี่ยวข้องกับ “การมีตาใจสว่างขึ้น” โดยพระเจ้า (เอเฟซัส 1:18) ทำให้เรามองเห็นแสงแห่งการปลดปล่อยจากความจริงของพระองค์

พระองค์ที่สองของตรีเอกานุภาพ ตามที่เชื่อกันโดยทั่วไปว่าสิ้นพระชนม์บนกางเขนนั้นชัดเจนว่า ไม่สามารถจะเป็นพระเจ้าผู้ซึ่งตามคัมภีร์แล้วทรงเป็นอมตะอย่างแน่แท้ที่สุด เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว *ใครล่ะที่เป็นพระเจ้าองค์นี้ที่เรียกว่าพระองค์ที่สองของตรีเอกานุภาพ?* และใครเป็นผู้ที่บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพได้นมัสการมาตั้งแต่หลักความเชื่อของพวกเขากลายเป็นหลักคำสอนอย่างเป็นทางการของคริสตจักรในศตวรรษที่สี่? คำถามนี้น่ากลัวขึ้นกว่าเดิม

มีคริสเตียนไม่มากที่รู้เกี่ยวกับศาสนศาสตร์ที่น่ากลัวนี้ซึ่งสนับสนุนความเชื่อในตรีเอกานุภาพ มีแง่มุมอื่นๆของศาสนศาสตร์นี้ที่มีความสมเหตุสมผลน้อยมากหรือไม่มีเหตุผลเลย แต่ผมจะไม่พูดถึงในเวลานี้ นอกจากจะถามว่า ในการสับเปลี่ยนหรือการแลกเปลี่ยนภายในของคุณสมบัติเหล่านี้ มีคุณสมบัติใดของมนุษย์หรือที่จะสามารถถ่ายโอนจากมนุษย์และไปเพิ่มให้กับพระเจ้าได้? มนุษย์มีคุณสมบัติอะไรในแก่นแท้และสภาวะของเขาที่จะแลกเปลี่ยนกับแก่นแท้และสภาวะของพระเจ้าไหม? มีสิ่งใดที่จะสามารถเพิ่มให้กับพระเจ้าในทางใดทางหนึ่งได้หรือไม่? ตัวอย่างเช่น เป็นไปได้อย่างไรที่ความอ่อนแอของมนุษย์จะสามารถถ่ายโอนไปยังพระเจ้าผู้ทรงมีอำนาจทุกอย่าง โดยที่ความมีอำนาจทุกอย่างของพระองค์นั้นจะลบล้างความอ่อนแอได้ไม่ว่ากรณีใด ๆ? นี่คือตัวอย่างที่ผมหมายถึงลักษณะที่เหลวไหลของหลักคำสอนเกี่ยวกับการร่วมคุณสมบัติ

ความคิดเกี่ยวกับพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์เป็นเรื่องที่ไม่สามารถเข้าใจได้อย่างชัดเจนแม้กับบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพที่เสนอความคิดนี้ และพยายามจะอธิบายถึงความสัมพันธ์ของสองสภาวะของพระเยซูด้วยแนวความคิด เช่น *การเป็นพระเจ้าและเป็นมนุษย์รวมอยู่ในบุคคลเดียวกัน*⁸⁹ และการร่วมคุณสมบัติที่ทำให้ความขัดแย้งกันนั้นมีเหตุผล นี่คือสิ่งที่เราเมื่อเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพได้ใช้เวลาอย่างมากและใช้ความพยายามอย่างไรผล

แต่สภาวะของพระเยซูตามพระคัมภีร์นั้นมีความสมเหตุสมผลที่สุด พระองค์ทรงเป็นผู้ที่เรา คิดว่าสามารถเป็นเหมือนได้ และมองว่าเป็นตัวอย่างของชัยชนะของเราที่เป็นแรงบันดาลใจให้กับเรา แม้ว่าเราจะอ่อนแอ แต่พระเจ้าจะทรงเสริมกำลังภายในให้เราและให้กำลังเรามีชัยชนะอุปสรรคทั้งเส้นทางพระเยซูคริสต์ถึงแม้ว่าเราจะมี ความอ่อนแอมากมาย แต่เราจะไม่บรรลุถึงความสมบูรณ์แบบในชีวิตนี้เหมือนที่พระเยซูได้ทรงบรรลุ แม้แต่เปาโลอัครทูตคนสำคัญก็ยอมรับว่า “ไม่ใช่ข้าพเจ้าได้รับแล้ว หรือสมบูรณ์แบบแล้ว”⁹⁰... แต่ข้าพเจ้าบากบั่นมุ่งไปสู่หลักชัย เพื่อจะได้รับรางวัลคือการทรงเรียกจากพระเจ้าในพระเยซูคริสต์” (ฟิลิปปี 3:12,14)

⁸⁹ *hypostatic union*

⁹⁰ หรือ “ดีพร้อมแล้ว” (ผู้แปล)

จากทั้งหมดนี้ เราได้แต่เกรงขามในชัยชนะอันยิ่งใหญ่ของพระยาห์เวห์ในพระคริสต์ ผู้ทรงบรรลูลิขิตที่มนุษย์คนใดทำได้มาก่อนจนกระทั่งบัดนี้ ขณะที่บรรดาผู้เชื่อทุกคนได้รับสิทธิพิเศษในพระคริสต์โดยพระเมตตาของพระเจ้าในการมาเป็นบุตรชายและหญิงของพระเจ้านั้น มีเพียงพระเยซูเท่านั้นที่สามารถเรียกได้อย่างถูกต้องว่า “พระบุตรองค์เดียวของพระเจ้า”

ใจปรารถนาที่แตกต่างกันภายในตรีเอกานุภาพ

ในขณะที่ความรักที่ให้ตนเองของพระเยซูของพระคัมภีร์นั้นตรงไปตรงมา และเข้าใจได้ง่ายในแง่ของการกระทำด้วยความสมัครพระทัยตามพระทัยปรารถนาของพระองค์ แต่เราไม่สามารถพูดได้แบบเดียวกันกับพระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพได้ ตัวอย่างเช่น มันจะเป็นปัญหาถ้าหากเป็นพระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ผู้ที่ตรัสในสวนเกทเสมนีว่า “อย่าให้เป็นไปตามใจปรารถนาของข้าพระองค์ แต่ให้เป็นไปตามพระทัยของพระองค์” ใครเป็นคนพูดถ้อยคำนี้? เป็นพระเจ้าพระบุตรใหม่ที่กำลังพูดกับพระเจ้าพระบิดา? ถ้าเป็นเช่นนั้น สิ่งนี้จะทำให้เกิดปัญหาของใจปรารถนาที่แตกต่างกันภายในตรีเอกานุภาพ โดยที่พระองค์ที่สองทรงยอมอยู่ใต้พระประสงค์ของพระองค์แรกหลังจากมีการต่อสู้อย่างมาก ด้วยใจปรารถนาที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนภายในตรีเอกานุภาพนี้ เราจะยังสามารถพูดถึงสามพระองค์ว่ามีแก่นแท้เดียวกันได้อย่างไร ในเมื่อมีสามใจปรารถนาที่แตกต่างกันที่ไม่จำเป็นจะต้องสอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์ จนกว่าการต่อสู้ภายในจะรวมใจปรารถนาของทั้งสามพระองค์ให้เป็นหนึ่งเดียวเหมือนกรณีที่สวนเกทเสมนี? คำกล่าวที่ตรงกันข้ามว่า “อย่าให้เป็นไปตามใจปรารถนาของข้าพระองค์ แต่ให้เป็นไปตามพระทัยของพระองค์” จะเข้าใจได้ง่ายถ้ามันมาจากพระเยซูคริสต์ผู้ที่ไม่ใช่พระเจ้าซึ่งเป็นมนุษย์ที่พูดกับพระบิดาของพระองค์ผู้ส่งพระองค์มาทำให้ความรอดของมวลมนุษย์บรรลุผล

ปัญหาไม่ได้หยุดอยู่แค่นั้น เพราะตามความเชื่อในตรีเอกานุภาพแล้ว การเชื่อฟังของ “พระเจ้าพระบุตร” ต่อพระเจ้าพระบิดานั้นเป็นการเชื่อฟังภายในอย่างสมบูรณ์ต่อพระเจ้าที่มีแก่นแท้เดียวกัน และไม่สามารถอธิบายได้อย่างถูกต้องว่าเป็น “การเชื่อฟังพระเจ้า” การเชื่อฟังภายในนี้ไม่มีผลกับคำกล่าวที่สำคัญในโรม 5:18-19⁹¹ว่า สิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับความรอดของมนุษย์ก็คือการเชื่อฟังในความสัมพันธ์ของมนุษย์กับพระเจ้า มากกว่าจะเป็นความสัมพันธ์ภายในตรีเอกานุภาพ

ถ้าบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพกล่าวว่า ผู้ที่พูดในสวนเกทเสมนีคือพระเยซูที่เป็นมนุษย์ผู้ซึ่ง “พระเจ้าพระบุตร” มาจูด้อยู่ภายใน ผลที่ได้จะเป็นความร้ายแรงพอ ๆ กัน เพราะเมื่อพระเยซูตรัสว่า “ให้เป็นไปตามพระทัยของพระองค์” พระเยซูกำลังตรัสกับใครหรือ กับพระเจ้าพระบุตรหรือว่า พระเจ้าพระบิดา? ในทั้งสองกรณีจะมีใจปรารถนาสองอย่างที่แตกต่างกันอยู่ภายในพระเยซู คือใจปรารถนาของมนุษย์ที่กล่าวว่า “ให้เป็นไปตามพระทัยของพระองค์” และพระทัยปรารถนาของพระเจ้าแสดงให้เห็นถึงสภาวะพระเจ้าของพระเยซูที่ทำให้เกิดสถานการณ์ที่เป็นไปไม่ได้ของการมีสองใจปรารถนาอยู่ภายในพระเจ้าที่มา

⁹¹ โรม 5:18-19 “ฉะนั้นการลงโทษได้มาถึงทุกคนเพราะการละเมิดครั้งเดียวอย่างไร การกระทำอันชอบธรรมครั้งเดียว ก็นำความชอบธรรมและชีวิตมาถึงทุกคนอย่างนั้น เพราะว่าคนจำนวนมากเป็นคนบาป เพราะคนคนเดียวที่ไม่เชื่อฟังอย่างไร คนจำนวนมากก็เป็นคนชอบธรรม เพราะพระองค์ผู้เดียวที่ได้ทรงเชื่อฟังอย่างนั้น”

เป็นมนุษย์ และเนื่องจากว่าใจปรารถนาไม่สามารถดำรงอยู่เองได้โดยปราศจากตัวบุคคล นี่จะหมายความว่า พระเยซูไม่ได้เป็นบุคคลคนเดียว แต่เป็นสองบุคคล⁹²

นี่เป็นหนึ่งในปัญหาที่ยากจะรับมือ ที่บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพในยุคแรก ๆ เข้าไปพัวพัน และพยายามที่จะออกมา เพื่อหลีกเลี่ยงความคิดที่ยอมรับไม่ได้เกี่ยวกับการมีสองใจปรารถนาที่เป็น *อิสระ* (โดยที่ใจปรารถนาของมนุษย์ไม่อยู่ภายใต้พระทัยปรารถนาของพระเจ้า) และดังนั้นจึงมีสองบุคคลในพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์ ซึ่งจะสร้างพระเยซูที่เป็นผู้ปวยจิตเภท จึงได้กำหนดไว้ว่าเป็นพระเจ้าพระบุตรที่เป็นพระเจ้า แทนที่จะเป็นพระเยซูที่เป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการประกอบขึ้นเป็นพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์ ผู้ที่ใจปรารถนาของพระองค์มีอำนาจเหนือพระเยซูที่เกษมณี แต่สิ่งนี้ไม่ได้ แก้ไขภาวะที่กินไม่เข้าคายไม่ออก เพราะมันจะหมายความว่าสภาวะมนุษย์ของพระเยซูจะไม่มีใจปรารถนาที่จะทำการใด ๆ ซึ่งในกรณีนี้ พระองค์ (หรือสภาวะมนุษย์ของพระองค์) จะไม่ใช่มนุษย์ที่สมบูรณ์เพราะมนุษย์ทุกคนมีใจปรารถนาของมนุษย์ที่เป็นอิสระ (บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพกล่าวว่า พระเยซูคริสต์ทรงเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ ซึ่งเป็นการยืนยันที่กำหนดให้พระองค์มีร่างกายของมนุษย์ มีวิญญาณของมนุษย์ และมีใจปรารถนาของมนุษย์ที่เป็นอิสระ) สิ่งนี้แสดงให้เห็นสิ่งที่เราได้พูดมาตลอดว่า พระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพไม่ใช่มนุษย์ อย่างที่เรารู้ว่ามนุษย์เป็นอย่างไร สิ่งนี้ทำให้เราย้อนกลับไปข้อสังเกตของเราว่า การเชื่อฟังของ “พระเจ้าพระบุตร” ต่อพระเจ้าพระบิดานั้นเป็นการเชื่อฟังภายในตรีเอกานุภาพ และไม่มีผลกับเรื่องสำคัญยิ่งของความรอดของมนุษย์ที่กล่าวไว้ในโรม 5:18-19 ว่าขึ้นอยู่กับ การเชื่อฟังของมนุษย์ต่อพระเจ้า

ตามศาสนศาสตร์แบบอเล็กซานเดรียที่มีชัยชนะเหนือศาสนศาสตร์แบบอันติโอคีน⁹³ ในคริสต์จักรยุคแรก ๆ นั้น ไม่มีการแยกภายในพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์ ระหว่างพระเจ้าที่เป็นพระเจ้าพระบุตรกับพระเยซูที่เป็นมนุษย์⁹⁴ แต่ในความเชื่อตรีเอกานุภาพนั้น เป็นพระเจ้าพระบุตรที่เป็นบุคคลจริงในพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์ ในขณะที่มนุษย์ไม่ได้แสดงให้เห็นถึงใจปรารถนาของพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์ ดังที่ผู้เชื่อในตรีเอกา

⁹² สภาสังคายนาแห่งคอนสแตนติโนเปิลครั้งที่ 3 (680-681) กล่าวว่าพระเยซูทรงมีสองใจปรารถนาของพระเจ้าและของมนุษย์ และประณามความเชื่อว่าพระเจ้านั้นมีเพียงองค์เดียว หลักคำสอนของใจปรารถนาเดียวในพระคริสต์ (สารานุกรมประวัติศาสตร์ของคริสตจักรฉบับนิยม, หน้า 129, สภาสังคายนาของนิกายคริสเตียนทั้งหมด) เรื่องราวเชิงลึกของสภานี้ดูได้ในบทที่ 7 หัวข้อพระเจ้าที่แท้จริงและมนุษย์ที่แท้จริง: เรื่องราวของพระคริสต์และสภาสังคายนาทั้งเจ็ดของนิกายคริสเตียนทั้งหมด แต่จากหลักความเชื่ออย่างเป็นทางการ (ดูหลักความเชื่อ สภาสังคายนา และข้อโต้แย้งต่าง ๆ: เอกสารแสดงภาพประกอบประวัติศาสตร์ของคริสตจักร, ค.ศ. 337-461) เป็นเรื่องยากที่จะเห็นว่า ใจปรารถนาของมนุษย์ของพระเยซูสามารถทำงานอย่างมีอิสระโดยไม่ขึ้นกับพระทัยปรารถนาของพระเจ้าได้อย่างไร ความยุ่งยากของหลักคำสอนเรื่องใจปรารถนาสองอย่างในพระคริสต์ (dyothelitism) ก็คือ มันบ่งบอกถึงสองบุคคลในพระคริสต์ หรือไม่ก็เป็นผู้ปวยจิตเภทหนึ่งคนในพระคริสต์ นี่อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่ค่อยมีการกล่าวถึงหลักคำสอนเรื่องใจปรารถนาสองอย่างในพระคริสต์ในปัจจุบัน นอกหนังสือประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสภาสังคายนาต่าง ๆ

⁹³ Alexandrian theology; Antiochene theology

⁹⁴ หลักคำสอนตามแบบยูทีเคสแห่งคอนสแตนติโนเปิลและความเชื่อตามแบบเนสโตเรียม ที่ถูกประณามในสภาสังคายนาแห่งแคลซีดอน (451) ซึ่งสอนเกี่ยวกับพระคริสต์องค์เดียวในสองธรรมชาติที่รวมเป็นหนึ่งเป็นบุคคลเดียวหรือการดำรงอยู่ร่วมกัน แต่ยังคง “ไม่มีความสับสน ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ไม่มีการแตกแยก ไม่มีการแยกจากกัน” (พจนานุกรมศาสนศาสตร์ฉบับอิวานเจลลอล, หัวข้อ การศึกษาเกี่ยวกับพระคริสต์, หน้า 225)

นุภาพที่รื้อนรคนหนึ่งกล่าวไว้ว่า “พระองค์ทรงมีรูปร่างหน้าตาและเนื้อหนังมังสาของมนุษย์คนหนึ่ง แต่ทรงมีลักษณะเฉพาะ มีฤทธานุภาพ และมีสภาวะของพระเจ้า”⁹⁵

ความเชื่อในตรีเอกานุภาพต้องเผชิญกับภาวะกลืนไม่เข้าคายไม่ออกซึ่งแก้ไม่ตกอีกครั้ง ดังนั้นจึงเผยให้เห็นความเท็จของหลักคำสอน เพราะความเท็จทุกอย่างจะมีความขัดแย้งในตัวเองที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งกลายเป็นสิ่งที่จะทำให้ลายตนเองเมื่อถูกตรวจสอบและถูกตีแผ่

สิ่งที่น่าเศร้าก็คือคริสเตียนส่วนใหญ่ไม่รู้ว่พระเจ้าของพระเจ้าผู้เป็นพระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์นั้น เป็นผู้ที่มีมนุษย์สร้างขึ้นจากส่วนเสี้ยวของพระคัมภีร์ใหม่ โดยสร้างบุคคลหนึ่งให้เป็นพระเจ้า โดยที่ไม่ได้มีอยู่ในพระคัมภีร์นั่นก็คือ พระเจ้าพระบุตร ซึ่งที่จริงคือ “พระบุตรของพระเจ้า” ที่กลับตาลปัตรกันอย่างแรงหรือไปผิดทาง กล่าวโดยสรุปก็คือ บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพได้สร้างรูปเคารพทางศาสนศาสตร์ที่พวกเขากราบนมัสการและต้องการให้คนอื่น ๆ ทำในแบบเดียวกัน

ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพที่รักทั้งหลาย ถ้าพระเจ้าคริสต์เป็นพระเจ้าตามที่พวกคุณบอกว่าพระองค์ทรงเป็น ก็แสดงว่าพวกคุณและผมยังคงอยู่ในความบาปของเรา โดยที่ไม่มีความหวังในความรอด เพราะลักษณะที่สำคัญยิ่งของพระเจ้าก็คือทรงเป็นอมตะ ซึ่งหมายความว่าพระองค์จะไม่สามารถตายเพื่อความผิดบาปของเราได้ แต่ถ้าพระเจ้าสามารถตายได้ พระองค์ก็จะไม่ใช่พระเจ้า แต่พระองค์ ก็ไม่สามารถเป็นมนุษย์ที่แท้จริงได้เพราะคุณบอกว่าพระองค์ก็เป็นพระเจ้าด้วย ในกรณีเช่นนี้ ความตายของพระเจ้าไม่สามารถจะลบล้างความบาปของคุณหรือของผมได้

เหตุใดจึงมีคนจำนวนน้อยที่รอด?

หลังจากที่ได้สอนพระคัมภีร์มาหลายสิบปี อยู่มาวันหนึ่งผมรู้สึกตกใจเมื่อตระหนักว่าทั้งผมหรือผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพคนไหน ๆ ก็ไม่สามารถจะอ้างอิงพระคัมภีร์สักข้อจากพระคัมภีร์ใหม่หรือพระคัมภีร์โดยรวม ที่เป็นคำเรียกสำคัญของพระเจ้าของพระเจ้าผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพว่า “พระเจ้าพระบุตร” ไม่พบเลยสักข้อ! เช่นเดียวกับอีกคำเรียกสำคัญของพระเจ้าของพระเจ้าผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพว่า พระองค์ที่สองของตรีเอกานุภาพ การที่ไม่พบคำเรียกนี้ในพระคัมภีร์ก็คาดหมายได้ว่า เป็นเพราะคำว่า “ตรีเอกานุภาพ” เองก็ไม่ได้มีอยู่ในพระคัมภีร์ สรุปก็คือ ในทุกหน้าของพระคัมภีร์นั้น เราไม่สามารถจะแสดงให้เห็นการมีอยู่จริงของ “พระเจ้าพระบุตร” ได้ แต่สิ่งที่น่าประหลาดใจก็คือ เราสามารถที่จะพูด ที่จะเทศนา ที่จะสอน ที่จะคิด และเขียนหนังสือได้หลาย ๆ เล่มถึงบุคคลที่เราไม่สามารถแสดงให้เห็นได้จริงว่ามีอยู่ในพระคัมภีร์หน้าต่าง ๆ!

สิ่งนี้เกิดขึ้นได้อย่างไรหรือ? ผมสงสัยเกี่ยวกับเรื่องนี้เมื่อผมมองย้อนกลับไปในงานเทศนา งานสอน และงานเขียนหนังสือมายาวนาน กล่าวกันว่ากว่าจะเข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ได้ชัดเจน ก็หลังจากที่เหตุการณ์ได้เกิดขึ้นไปแล้ว และการเข้าใจถึงปัญหาในอดีตจากกรณีเฉพาะนี้จะทำให้คนที่ย้อนดูประวัติศาสตร์ใน

⁹⁵ แคลเรนซ์ เอ็ม เบอร์ด, *พระเจ้าที่เที่ยงแท้เพียงองค์เดียว*, หน้า 179, 1956 หนังสือเล่มนี้ซึ่งเขียนขึ้นจากมุมมองของผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับประเด็นของวิทยาศาสตร์และศาสนาที่แพร่หลายมากกว่าครึ่งศตวรรษก่อน

หน้าต่างๆ ต้องเย็นสันหลังวาบ เมื่อมองดูจากศตวรรษแรกๆ ของคริสตจักร เราจะเห็นความเชื่อที่ถูกสร้างขึ้นบนพระเยซูที่ไม่ได้มีอยู่ในพระคัมภีร์ และเป็นผู้ที่ถูกปั้นแต่งขึ้นอย่างเฉียบแหลมในลักษณะที่ปลดพระองค์ออกอย่างถาวรจากรากเหง้าของชาวยิวของพระองค์ที่เชื่อในพระเจ้าเพียงองค์เดียว สิ่งนี้เตือนเราถึงสิ่งที่พระเยซูได้ตรัสถึงยุคสุดท้ายว่า บรรดาผู้เชื่อจะต้องเผ่าร้าง เพราะแม้แต่ผู้ที่พระเจ้าทรงเลือกก็ถูกล่อลวงได้ (มัทธิว 24:24)⁹⁶

ปัจจุบันมีคริสเตียนประมาณสองพันล้านคนทั่วโลกและคิดเป็น 1 ใน 3 ของประชากรโลก⁹⁷ เมื่อพิจารณาถึงชัยชนะของศาสนาคริสต์ในโลกนี้อย่างน้อยก็ในแง่ของจำนวนผู้ติดตาม แล้วทำไมพระเยซูจึงตรัสว่ามี “คนจำนวนน้อย” ที่จะรอด (ลูกา 13:23-24)? เราเข้าใจคำกล่าวของพระองค์อย่างไร? เรื่องที่พูดถึงจำนวนที่มีมากของคริสต์ศาสนิกชนที่เป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพนั้น ผมไม่เคยได้ยินผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพคนไหนจะถามคำถามที่ทำให้เย็นสันหลังวาบเช่นนี้เลยว่า เหตุใดคนทั้งหมดจากจำนวนเป็นพันล้านจึงมีคนที่รอดเพียง “จำนวนน้อย” เท่านั้น?

คำถามนี้ตอบได้ไม่ยาก คือถ้าเราเข้าใจข้อเท็จจริงที่น่าตกใจว่า ผู้เชื่อส่วนใหญ่ในโลกทุกวันนี้ถูกหลอกอย่างน่าสลดใจที่สุด มีคำตอบอื่นให้กับคำถามที่น่าสพรึงกลัวนี้ใหม่ที่สอดคล้องกับคำกล่าวของพระเยซูว่า มีคนเพียงจำนวนน้อยเท่านั้นที่จะรอด? ผู้คนมากมายจะรอดหรือเข้าไปประตูแคบแห่งชีวิตได้อย่างไร ถ้าพวกเขาฝากความเชื่อ ความไว้วางใจ ความหวังของพวกเขาไว้กับพระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ ผู้เป็นพระเจ้าพระบุตรซึ่งไม่ได้มีอยู่ในพระคัมภีร์แห่งชีวิต?

ความเชื่อในพระเยซูของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ จะทำให้ความหวังในความรอดต้องเป็นโมฆะ นี่ไม่ใช่คำกล่าวรวมๆ ที่จะกล่าวว่าผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพทุกคนจะถูกกล่าวโทษ และผู้ที่ไม่เชื่อในตรีเอกานุภาพทุกคนจะรอด เพราะมีหลักการอย่างอื่นทางฝ่ายวิญญาณในการพิพากษาของพระเจ้า (เช่น ลูกา 12:48)⁹⁸ แต่คงเป็นเรื่องโง่เขลาที่จะเพิกเฉยต่อข้อเท็จจริงในพระคัมภีร์ว่าการไหว้รูปเคารพ รวมถึงการไหว้รูปเคารพของความเชื่อในตรีเอกานุภาพ จะมีผลทางวิญญาณที่ตามมา

การพิจารณาของเราในเวลานี้ไม่ได้เป็นเพียงการโต้แย้งทางวิชาการเกี่ยวกับหลักคำสอนที่ไม่มีผลต่อสวัสดิภาพนิรันดร์ของเรา เรากำลังพูดถึงเรื่องสำคัญในฝ่ายวิญญาณซึ่งข้อผิดพลาดเล็กน้อยเพียงครั้งเดียว

⁹⁶ มัทธิว 24:24 “เพราะว่าจะมีพระคริสต์เทียมเท็จและผู้เผยพระวจนะเทียมเท็จหลายคนปรากฏขึ้น แสดงหมายสำคัญและการ อัจฉริยะที่ยิ่งใหญ่ เพื่อล่อลวงแม้พวกที่พระเจ้าทรงเลือกถ้าเป็นได้”

⁹⁷ ตัวเลขนี้มาจากสารานุกรมสองฉบับเกี่ยวกับศาสนาที่ระบุปี 2007 *สารานุกรมศาสนาต่าง ๆ ของโลก* (หน้า 87) กล่าวว่า “ในช่วงต้นศตวรรษที่ 21 ศาสนาคริสต์เป็นศาสนาที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีประมาณสองพันล้านคนซึ่งเป็นจำนวนราวๆ หนึ่งในสามของประชากรโลกที่อย่างน้อยก็ได้เชื่อว่าเป็นคริสเตียนหรือมีพื้นหลังวัฒนธรรมคริสเตียน *ศาสนาต่าง ๆ ของโลก: กาลานุกรม* (เล่ม 1, หน้า 119) กล่าวว่า “นอกจากจะเป็นศาสนาที่แบ่งแยกมากที่สุดในโลกแล้ว ศาสนาคริสต์ยังเป็นศาสนาที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่มีผู้ติดตามถึง 2.1 พันล้านคน มีผู้เชื่ออาศัยอยู่ทั่วโลกแต่ที่มีคริสเตียนหนาแน่นที่สุดคือยุโรป อเมริกาเหนือและใต้ สหรัฐอเมริกามีจำนวนคริสเตียนมากที่สุดโดยมีประชากรร้อยละ 85 หรือ 225 ล้านคนที่อ้างตัวว่าเป็นคริสเตียน พื้นที่อื่น ๆ ส่วนใหญ่ของประชากรคริสเตียนที่รวมยุโรปจะมีประมาณ 550 ล้านคน; ละตินอเมริกามีประมาณ 450 ล้านคน; แอฟริกาประมาณ 350 ล้านคน; และเอเชียมีประมาณ 310 ล้านคน”

⁹⁸ ลูกา 12:48 “แต่คนที่ไม่รู้ แล้วทำสิ่งที่สมควรจะถูกเมียน ก็จะถูกเมียนเพียงเล็กน้อย คนที่ได้รับมาก จะต้องเรียกเอาจากคนนั้นมาก และคนที่ได้รับฝากไว้มาก ก็จะต้องทวงเอาจากคนนั้นมาก”

จะมีผลชั่ววันรันดร์ ความจริงที่น่าสะพรึงกลัวเกี่ยวกับข้อผิดพลาดของความเชื่อในตรีเอกานุภาพซึ่งเรียกอย่างถูกต้องว่านอกรีต ก็คือว่ามันแตกต่างอย่างสิ้นเชิงจากความจริงในพระคัมภีร์

ความบริบูรณ์ทั้งสิ้นของพระเจ้า

ในความเชื่อตรีเอกานุภาพนั้น พระเจ้าพระบุตร ผู้ซึ่งเป็นพระองค์ที่สองของตรีเอกานุภาพ ได้มาจุติเป็นพระเยซูคริสต์ แต่พระเจ้าพระบุตรเป็นเพียงหนึ่งในสามพระองค์ และดังนั้นจึงไม่สามารถแสดงให้เห็นถึง “ความบริบูรณ์ทั้งสิ้นของพระเจ้า” ได้ดังที่กล่าวถึงในโคโลสี 2:9 ว่า “เพราะในพระคริสต์นั้น ความบริบูรณ์ทั้งสิ้นของพระเจ้าดำรงอยู่ในพระกายของพระองค์” (ฉบับ NIV)

มีแต่เพียงพระยาห์เวห์ตามพระคัมภีร์เท่านั้นที่เป็นพระเจ้าเที่ยงแท้องค์เดียวที่มี “ความบริบูรณ์ทั้งสิ้นของพระเจ้า” และมีเพียงการสถิตอยู่ของพระยาห์เวห์ในพระเยซูคริสต์ที่เป็นมนุษย์เท่านั้น ที่จะอธิบายโคโลสี 2:9 ได้อย่างถูกต้อง ข้อผิดพลาดของความเชื่อในตรีเอกานุภาพก็ถูกเปิดเผยอีกครั้ง

คำกล่าวของเปาโลว่าความบริบูรณ์ของพระเจ้า อันที่จริงความบริบูรณ์ทั้งสิ้นของพระเจ้าที่สถิตอยู่ในพระกายของพระคริสต์นั้น ถูกเปรียบกับข้อเท็จจริงที่ว่า ประชากรของพระเจ้านั้นเต็มด้วยความบริบูรณ์ทั้งสิ้นของพระเจ้า “เพื่อท่านจะเต็มด้วยความบริบูรณ์ของพระเจ้า” (เอเฟซัส 3:19) การสถิตของพระเจ้าหรือการมาสถิตอยู่ในพระคริสต์เป็นการอยู่ “ในพระกาย” ซึ่งเป็นความจริงอันน่าทึ่งที่ยังเห็นได้ในโคโลสี 1:19 ว่า “เพราะว่าพระเจ้าพอพระทัยที่จะให้ความบริบูรณ์ทั้งสิ้นของพระองค์อยู่ในพระคริสต์”

การมาสถิตของพระเจ้าใน “พระกาย” ของพระคริสต์นั้นแตกต่างอย่างสิ้นเชิงจากการดำรงอยู่ร่วมกันของสองสภาวะของพระคริสต์ ที่เป็นทั้งพระเจ้าและเป็นมนุษย์ในคนเดียวกัน แนวคิดหลังได้ทำให้เกิดปัญหาว่า พระเจ้าที่มาเป็นมนุษย์จะสามารถทำหน้าที่ได้อย่างไร เป็นความยุ่งยากที่นำไปสู่หลักคำสอนของ *การร่วมคุณสมบัติ* ซึ่งเป็นแนวคิดทางปรัชญาอย่างมาก ที่พยายามจะอธิบายว่าทั้งสองสภาวะมีความเกี่ยวข้องต่อกันและกันอย่างไร หลักคำสอนนี้ไม่ได้ยึดจากสิ่งใดในพระคัมภีร์ แต่เป็นแนวคิดที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแก้ปัญหาก็สิ้นไม่เข้าคายไม่ออกที่มนุษย์สร้างขึ้น

พระคัมภีร์ไม่ได้สนับสนุนหลักคำสอนของสองสภาวะ คือพระเจ้าและมนุษย์ซึ่งรวมเป็นหนึ่งอย่างแยกกันไม่ได้อยู่ในพระคริสต์ โดยที่พระเยซูทรงเป็นพระเจ้าที่แท้จริงและเป็นมนุษย์ที่แท้จริง ในปี ค.ศ. 451 หลักคำสอนที่ไม่ตรงตามหลักพระคัมภีร์นี้ได้ประกาศใช้โดยหลักความเชื่อของสภาสังคายนาแห่งแคลซีดอน (เมืองแคลซีดอนตั้งอยู่ในบิธีเนียในตุรกีในปัจจุบัน) ความพยายามที่จะพิสูจน์ความคิดนี้โดยใช้ยอห์น 1:14 (“และพระวาทะมาเป็นมนุษย์”) นั้นผิดพลาด เพราะบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพสันนิษฐานโดยปราศจากหลักฐานว่าพระวาทะ (*logos, โลกอส*) หมายถึงพระคริสต์ที่คิดกันว่าทรงดำรงอยู่ก่อนความจริงก็คือ ไม่เคยมีการระบุว่า *โลกอส* เป็นพระเยซูไม่ว่าจะในคำขึ้นต้นของยอห์นหรือส่วนที่เหลือของพระคัมภีร์ใหม่⁹⁹ การให้ *โลกอส* ที่คิดกันว่าเทียบเท่ากับพระเยซูนั้นเป็นการฝืนพระวจนะของพระเจ้า

⁹⁹ แม้แต่ในวิวรณ์ 19:13 ที่ “พระวจนะ (หรือพระวาทะ) ของพระเจ้า” ไม่ได้หมายถึงพระเยซู แต่หมายถึงพระเจ้าตามภาพที่คุ้น ๆ ของพระ

แนวความคิดในการรวมกันเป็นหนึ่งในพระเจ้าและมนุษย์อยู่ในบุคคลเดียวกันจากสองสภาวะของพระคริสต์ คือสภาวะพระเจ้าและสภาวะมนุษย์นั้น นอกจากจะไม่ตรงตามพระคัมภีร์แล้ว แต่ยังไม่สามารถเข้าใจได้อีกด้วย ในหัวข้อ “การรวมเป็นหนึ่งในพระเจ้าและมนุษย์อยู่ในบุคคลเดียวกัน” จากวิกิพีเดียพูดไว้อย่างสุภาพว่า “การรวมกันเป็นหนึ่งในบุคคลเดียวกันนี้” มีขึ้นเพื่อท้าทายความเข้าใจที่จำกัดของมนุษย์” แต่ความไร้สาระในความหมายอย่างเป็นทางการก็ท้าทายความเข้าใจด้วย เพราะถ้าสิ่งนั้นมีความสมเหตุสมผล มันก็สามารถเข้าใจได้ แต่ความเข้าใจได้ยากของการรวมกันเป็นหนึ่งในพระเจ้าและมนุษย์อยู่ในบุคคลเดียวกันนั้น ไม่ได้เป็นปัญหาสำคัญกับผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพ เพราะเขามักจะปิดประเด็นนี้ให้เป็นเรื่องของ “ความล้าลึก” แม้จะมีข้อเท็จจริงที่ว่า การที่ไม่สามารถเข้าใจได้นั้นไม่ได้เป็นความหมายของความล้าลึกตามในพระคัมภีร์ เปาโลใช้คำว่า “ความ ล้าลึก” เพื่อพูดถึงสิ่งที่ถูกปิดซ่อนไว้ในอดีต แต่ตอนนี้พระเจ้าได้ทรงเปิดเผยอย่างชัดเจนแล้ว

มีการรวมบุคคลเป็นหนึ่งในเพียงสองแบบเท่านั้นที่พบในพระคัมภีร์ นั่นก็คือ การรวมกันเป็นหนึ่งในการแต่งงานของชายและหญิง โดยที่ทั้งสองมาเป็นเนื้อเดียวกัน และการรวมกันเป็นหนึ่งในพระเจ้าในจิตวิญญาณกับมนุษย์ โดยที่พระเจ้ากับมนุษย์มาเป็นจิตวิญญาณเดียวกัน (1 โครินธ์ 6:17)¹⁰⁰ พระคัมภีร์ไม่เคยพูดถึงการรวมกันเป็นหนึ่งในพระเจ้าและมนุษย์อยู่ในบุคคลเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพคิดขึ้นเองที่สร้างความขัดแย้งรุนแรงขึ้นในคริสตจักรยุคแรกกับสิ่งที่หมายถึง

ในทางกลับกันนั้น พระคัมภีร์ทำให้เรามองเห็นภาพที่ยอดเยี่ยมที่พระเจ้าสถิตอยู่ในประชากรของพระองค์ ซึ่งร่างกายของพวกเขาทำหน้าที่เป็นพระวิหารของพระองค์ในโลก เราจะพบพระเจ้าในประชากรของพระองค์ เพราะว่าความบริบูรณ์ของพระยาห์เวห์ที่ดำรงอยู่ในพระเยซู ก็ดำรงอยู่ในประชากรของพระองค์ด้วย ที่กล่าวว่า “ให้เข้าใจถึงความรักของพระคริสต์ซึ่งเกินความรู้ เพื่อท่านจะบริบูรณ์ด้วยความบริบูรณ์ทั้งสิ้นของพระเจ้า” (เอเฟซัส 3:19) ดังที่มักจะอยู่ในคำสอนของเปาโลว่า อะไรที่เป็นจริงกับพระเยซู ก็เป็นจริงกับบุตรทั้งหลายของพระเจ้าด้วยเช่นกัน

“เราเป็น”

ในสมัยที่เราเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพนั้น เมื่อเราเห็นคำกล่าวของพระเยซูว่า “เราเป็น” ในพระกิตติคุณยอห์น เราก็คิดทันทีว่าพระเยซูกำลังประกาศพระองค์เองเป็นพระเจ้า ในความคิดของเรานั้นไม่เห็นว

เจ้าจากพระคัมภีร์เดิมว่า “พระเจ้าจอมทัพบ” หรือ “พระเจ้าแห่งกองทัพ” คำว่า “เลือด” ในข้อเดียวกันไม่ได้หมายถึงเลือดของพระคริสต์ แต่เป็นเลือดของศัตรูของพระเจ้าที่ถูกกำราบ อันที่จริงในสองข้อต่อมา (14,15) ให้ภาพพระวามะของพระเจ้าว่าเป็นผู้ทรงนำ “กองทัพแห่งสวรรค์” และใช้ดาบของพระองค์เพื่อ “ฟาดฟันประชาชาติต่างๆ” ส่งผลให้มีซากศพของกษัตริย์ นายทหาร คนที่มีกำลังมาก และม้า (ข้อ 18) คำเรียก “พระเจ้าจอมทัพบ” (คำตรงตัวคือ “พระยาห์เวห์จอมทัพบ”) มีปรากฏประมาณ 240 ครั้งในพระคัมภีร์เดิมและในแต่ละกรณีนั้น “องค์ผู้เป็นเจ้า” คำตรงตัวคือ “พระยาห์เวห์” (เกี่ยวกับวิวรณ์ 19:13, ดูในหนังสือพระเจ้าที่เที่ยงแท้เพียงองค์เดียว, ภาคผนวก 6) ไอ เอช มาร์แชล ซึ่งเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพเสนอว่า “พระวาทะของพระเจ้า” ในวิวรณ์ 19:13 ไม่ได้หมายถึงพระคริสต์: “หลังจากคำขึ้นต้น [ของยอห์น] พระเยซูก็ไม่ได้ถูกกล่าวถึงว่า ‘พระวาทะ’ อีกต่อไป” (*ศาสนศาสตร์พระคัมภีร์ใหม่ฉบับย่อ*, หน้า 187) ในหน้า 220 มาร์แชลกล่าวว่า “การใช้คำเรียกที่เฉพาะว่า *พระวาทะของพระเจ้า* (วิวรณ์ 19:13) ทำให้เรานึกถึงยอห์น 1:1-14 กับ 1 ยอห์น 1:1-4 แต่มันก็ไม่ชัดเจนว่าเบื้องหลังที่เข้มข้นของทั้งสองข้อนี้ จำเป็นต้องเข้าใจการใช้ในวิวรณ์หรือไม่”

¹⁰⁰ 1 โครินธ์ 6:17 “แต่คนที่รวมตนเองเป็นหนึ่งในเดียวกับองค์พระผู้เป็นเจ้าก็เป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์ในจิตวิญญาณ” (ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย)

จำเป็นต้องพิสูจน์ว่าพระเยซูทรงเป็นพระเจ้า เพราะพระเยซูได้ทรงประกาศเอง และแน่นอนว่าในพวกเรา ก็ไม่มีใครคิดว่าชายตาบอดที่พระเยซูทรงรักษาให้หายนั้น กำลังอ้างตัวว่าเป็นพระเจ้าเมื่อเขาพูดว่า “ข้าพเจ้าเป็น” (I am, เราเป็น) กับพวกที่ถามเขาว่า เขาเป็นชายตาบอดคนเดียวกับที่พวกเขารู้จักมาตลอดหรือไม่ (ยอห์น 9:9)¹⁰¹ คำกล่าวที่ว่า “เราเป็น” ที่ถกเถียงกันมากที่สุดที่สุดในพระกิตติคุณยอห์นคือคำกล่าวในข้อสุดท้ายของพระคัมภีร์ตอนต่อไปนี้

⁵¹เราบอกความจริงกับพวกท่านว่า ถ้าผู้ใดประพฤติตามคำของเรา ผู้นั้นจะไม่เห็นความตายเลย” ⁵²พวกยิวทูลพระองค์ว่า “ตอนนี้เรารู้แล้วว่าท่านมีผีสิง อับราฮัมตายไปแล้ว พวกผู้เผยพระวจนะก็เหมือนกัน แต่ท่านพูดว่า ‘ถ้าผู้ใดประพฤติตามคำของเรา ผู้นั้นจะไม่ได้ลิ้มความตายเลย’ ⁵³ท่านเป็นใหญ่กว่าอับราฮัมบิดาของเราที่ตายไปแล้วหรือ? และพวกผู้เผยพระวจนะก็ตายไปแล้ว! ท่านเข้าใจว่าท่านเป็นใคร?” ⁵⁴พระเยซูตรัสตอบว่า “ถ้าเราให้เกียรติตัวเราเอง เกียรติของเราก็ไม่มี ความหมาย ผู้ที่ทรงให้เกียรติเราก็คือพระบิดาของเรา ผู้ที่พวกท่านกล่าวว่า ‘พระองค์เป็นพระเจ้าของเรา’ ⁵⁵แต่พวกท่านไม่รู้จักพระองค์ เรา รู้จักพระองค์ ถ้าเรากล่าวว่าเราไม่รู้จักพระองค์ เราก็คือคนโกหกเหมือนพวกท่าน แต่เรารู้จักพระองค์ และประพฤติตามคำของพระองค์ ⁵⁶อับราฮัมบิดาของพวกท่านชื่นชมยินดีที่เขายจะได้เห็นวันของเรา และเขาได้เห็นและมีความยินดี” ⁵⁷พวกยิวจึงทูลพระองค์ว่า “ท่านอายุยังไม่ถึงห้าสิบปีเลย ท่านได้เห็นอับราฮัมแล้วหรือ?” ⁵⁸พระเยซูจึงตรัสกับพวกเขาว่า “เราบอกความจริงแก่ท่านว่า ก่อนอับราฮัมเกิด เราเป็น” (ยอห์น 8:51-58 ฉบับ ESV)

การโต้เถียงกับชาวยิว¹⁰² เริ่มต้นด้วยคำประกาศของพระเยซูคริสต์ว่า “เราบอกความจริงกับพวกท่านว่า ถ้าผู้ใดประพฤติตามคำของเรา ผู้นั้นจะไม่เห็นความตายเลย” (ข้อ 51) คำกล่าวสำคัญคือ “ถ้าผู้ใดประพฤติตามคำของเรา” ถ้อยคำที่พระเยซูตรัสตั้งที่พระองค์ชี้ให้เห็นหลายครั้งนั้น ไม่ใช่ถ้อยคำของพระองค์เอง แต่เป็นถ้อยคำของพระบิดา การเชื่อฟังคำของพระเจ้าคือชีวิต การไม่เชื่อฟังคำก็คือความตายดังที่ชาวยิวรู้จักบทบัญญัติของพวกเขามาเอง ในคำสนทนาของพระเยซูกับชาวยิวนั้น ใจความสำคัญคือการประพฤติตามคำของพระเจ้า พระเยซูทรงมีสิทธิอำนาจในการประกาศคำของพระเจ้ายิ่งกว่าพระองค์ทรงประพฤติตาม ดังที่ตรัสว่า “แต่เรารู้จักพระองค์ และประพฤติตามคำของพระองค์” (ข้อ 55) พระเยซูทรงประกาศคำของพระเจ้าเช่นเดียวกับโมเสส แต่ในระดับที่สูงกว่าโมเสส อายุของพระเยซูซึ่งชาวยิวประมาณไว้มากไปว่าเกือบจะห้าสิบปีนั้นไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นนี้ โมเสสมีอายุประมาณแปดสิบปีเมื่อเขาเผชิญหน้ากับฟาโรห์ (อพยพ 7:7)

¹⁰¹ ยอห์น 9:9 บางคนก็พูดว่า “ใช้คนนั้นแหละ” คนอื่นว่า “ไม่ใช่ แต่เขาเหมือนคนนั้น” ตัวเขาเองพูดว่า “ข้าพเจ้าเป็นคนนั้น”

¹⁰² พจนานุกรมภาษากรีก-อังกฤษฉบับเฮเยอร์, Ioudaios (ชาวยิว, ชาวยิวแท้), กล่าวว่ายอห์น “อ้างถึงภาษาของพระเยซูและเหล่าอัครทูตของพระองค์ที่ทำให้พวกเขาแตกต่างจากชาวยิวเหมือนว่าพวกหลังเกิดจากเชื้อสายต่างตัว” เราจำเป็นต้องระวังการกล่าวที่มากเกินไปในลักษณะนี้ซึ่งอาจมีความหมายโดยนัยทางชาติพันธุ์และทางศาสนาที่ไม่พึงประสงค์และยังเป็นอันตรายได้ เราควรนึกถึง สิ่งที่พระเยซูตรัสเกี่ยวกับชาวยิวว่า “พวกท่านนมัสการสิ่งที่ท่านไม่รู้จักร ส่วนเรานมัสการสิ่งที่เรารู้จัก เพราะความรอดมาจากพวกยิว” (ยอห์น 4:22) นั้นแทบจะไม่ได้เป็นคำพูดที่เป็นปฏิปักษ์กับชาวยิว เห็นได้ชัดว่าเปาโลไม่เห็นสิ่งใดในคำสอนของพระเยซูที่เป็นปฏิปักษ์กับชาวยิว เพราะในความคิดของเปาโลแล้ว “ชาวยิวต้องมาก่อน” เสมอ (โรม 1:16; 2:9,10) ทั้งเรื่องบำเหน็จและการลงโทษ

สาระสำคัญของเรื่องนี้ก็คือ ถ้อยคำของพระเจ้าได้ไปถึงชาวยิวทางพระเยซู แต่บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพกลับสนใจเฉพาะสิ่งที่พวกเขาคิดว่าเป็นคำสำคัญคือ “ก่อนอับราฮัมเกิด เราเป็น”

การอ่านยอห์น 8:58 ที่ถูกต้องจะต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงว่า “เราเป็น” ในยอห์น 8:58 ที่อยู่โดด ๆ (โดยไม่มีส่วนเติมเต็มประธาน¹⁰³ที่ชัดเจน) นั้นยังพบในข้อ 24 และ 28 ของบทเดียวกันด้วย (ข้อทั้งหมดมาจากฉบับ ESV) คำว่า “ผู้นั้น” ที่ขีดเส้นใต้ไม่ได้มีอยู่ในตัวบทภาษากรีก

ข้อ 24 “เราบอกพวกท่านแล้วว่า พวกท่านจะตายในการบาปของพวกท่าน เพราะถ้าพวกท่านไม่เชื่อว่าเราเป็นผู้¹⁰⁴นั้น พวกท่านก็จะตายในการบาปของตน”

ข้อ 28 “เมื่อพวกท่านได้ยกบุตรมนุษย์ขึ้น พวกท่านก็จะรู้ว่าเราเป็นผู้¹⁰⁵นั้น และเราไม่ได้ทำสิ่งใดด้วยอำนาจของเราเอง แต่พูดตามที่พระบิดาได้ทรงสอนเรา”

ข้อ 58 “เราบอกความจริงกับท่านว่า เราเป็น¹⁰⁶ก่อนอับราฮัมเกิด”

คำว่า “ผู้นั้น” (ดูที่ขีดเส้นใต้) ในข้อ 24 และข้อ 28 ไม่มีในภาษากรีก ดังนั้นทั้งสามข้อจึงมีคำว่า “เราเป็น” อยู่โดด ๆ ในภาษากรีก พระคัมภีร์ส่วนใหญ่ (ฉบับ, ESV, KJV, NET, NIV, NRSV) จะเพิ่มคำว่า “ผู้นั้น” ในข้อ 24 และข้อ 28 ให้ดูเชื่อถือได้และพอฟังขึ้นเพื่อให้คำกล่าวที่ว่า “เราเป็น” (“เราเป็นผู้¹⁰⁵นั้น”) เป็นตามความหมายที่ตั้งใจไว้ แต่กระนั้นพระคัมภีร์ฉบับเหล่านี้ก็ไม่ได้ทำอย่างเดียวกันกับข้อ 58

พระเยซูคริสต์กำลังตรัสอะไรถึงตัวพระองค์เองเมื่อพระองค์ตรัสว่า “เราเป็นผู้¹⁰⁵นั้น” ในข้อ 24 และข้อ 28? มีผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพบางคนใช้หมายถึง “เราเป็นพระเจ้า” แต่คนอื่นๆต่างรู้ว่า การอ่านแบบนี้ อาจเป็นปัญหาในข้อ 28 เพราะมันจะทำให้ “เราเป็น” มาอยู่ภายใต้ “อำนาจ” ของบุคคลอื่น ซึ่งไม่อาจเป็นจริงได้กับ “เราเป็น” ผู้ทรงฤทธานุภาพสูงสุด ดังนั้นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพบางคนจะอ่าน (พอฟังขึ้น) ข้อ 24 และข้อ 28 ให้หมายความว่า “เราคือพระเมสสิยาห์” ซึ่งจะสอดคล้องกับจุดประสงค์ของพระกิตติคุณยอห์นที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า “เพื่อพวกท่านจะได้เชื่อว่าพระเยซูเป็นพระคริสต์” (ยอห์น 20:31)¹⁰⁶ จอห์น คาลวิน ซึ่งเป็นผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพกล่าวว่า มันน่าจะเป็น “ความผิดพลาด” ที่จะใช้ “เราเป็น” ในข้อ 24 เป็นการอ้างอิงถึง “แก่นแท้ในความเป็นพระเจ้าของพระคริสต์” คาลวินยอมรับอย่างหนักแน่นว่าเป็น “เราเป็นพระเมสสิยาห์”

ที่จริงถ้าข้อ 24 และข้อ 28 ประกาศว่าพระเยซูทรงเป็นพระเมสสิยาห์ แล้วข้อ 58 ละ (“ก่อนอับราฮัมเกิด เราเป็น”)? มันอาจเป็นการประกาศในทำนองเดียวกันไหมว่าพระเยซูทรงเป็นพระเมสสิยาห์? นี่

¹⁰³ predicate nominative หรือ ภาคแสดงส่วนของกริยาและกรรม ส่วนที่เป็นการกระทำของประธานในประโยค (ผู้แปล)

¹⁰⁴ I am he

¹⁰⁵ I am

¹⁰⁶ ยอห์น 20:31 “แต่การที่บันทึกเหตุการณ์เหล่านี้ไว้ ก็เพื่อพวกท่านจะได้เชื่อว่าพระเยซูเป็นพระคริสต์พระบุตรของพระเจ้า”

สนับสนุนโดยบริบทถัดมาว่า “อับราฮัมบิดาของพวกท่านชื่นชมยินดีที่เขาจะได้เห็นวันของเรา” (ข้อ 56) คำกล่าวที่ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพส่วนใหญ่เข้าใจว่าอับราฮัมมีนิมิตเกี่ยวกับพระเมสสิยาห์ *ในอนาคต*

แต่ถ้าเราใช้ยอห์น 8:58 เป็นการอ้างอิงถึงพระยาห์เวห์ว่าคือผู้เป็น “เราเป็น” ของอพยพ 3:14 มันก็จะมีสองวิธีหลักๆที่จะเข้าใจเรื่องนี้ วิธีหนึ่งก็คือการบอกว่าพระเยซูเป็นคนเดียวกันกับพระยาห์เวห์ผู้เป็น “เราเป็น” แต่นี่จะเป็นปัญหากับบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพที่มองพระยาห์เวห์อย่างถูกต้องว่าเป็นพระเจ้าพระบิดา และไม่ใช่พระเจ้าพระบุตร ถ้าพระเยซูทรงเป็นพระยาห์เวห์จริงๆ นั่นจะเป็นการกีดกันพระบิดาว่าเป็นพระยาห์เวห์ (เนื่องจากเฉลยธรรมบัญญัติ 6:4¹⁰⁷ ซึ่งกล่าวว่าไม่มีเพียงพระยาห์เวห์เดียว) แล้วยังกีดกันว่าเป็นพระเจ้าอีกด้วย (เนื่องจากอิสยาห์ 45:5 ซึ่งกล่าวว่าไม่มี พระเจ้าอื่นใดนอกจากพระยาห์เวห์)¹⁰⁸

“เราเป็น” ไม่ใช่ชื่อทั่วไปของพระเจ้า แต่เป็นชื่อเฉพาะของพระยาห์เวห์ (“พระองค์ผู้ทรงพระนามว่าเราเป็น ทรงใช้ข้าพเจ้ามาหาท่านทั้งหลาย” อพยพ 3:14) ถ้าพระเยซูทรงอ้างว่าเป็นผู้ที่ “เราเป็น” พระองค์ก็กำลังอ้างว่าทรงเป็นพระยาห์เวห์พระเจ้า พระเยซูผู้ไม่ได้ทรงยึดฉวยที่จะเท่าเทียมกับพระเจ้า (ฟิลิปปี 2:6)¹⁰⁹ ตอนนี้กำลังประกาศตัวพระองค์เองต่อสาธารณชนว่าเป็นพระเจ้าองค์เดียวของอิสราเอล! ความตั้งพระทัยเช่นนี้ในส่วนของพระเยซูสามารถถูกตัดโอกาสด้วยฟิลิปปี 2:6 แต่ก็ถูกตัดโอกาสพอกันด้วยข้อเท็จจริงที่ว่าไม่มีเพียงพระยาห์เวห์เท่านั้นเป็นพระเจ้า (อิสยาห์ 45:5)

อีกวิธีหนึ่งในการอธิบาย “เราเป็น” จากยอห์น 8:58 ว่าหมายถึงพระยาห์เวห์ก็คือวิธีที่สอดคล้องกับพระกิตติคุณยอห์นทั้งหมด ในยอห์น 8:58 พระยาห์เวห์กำลังตรัส *โดยตรงผ่านพระเยซู* เพื่อตรัสกับชาวยิวว่า “ก่อนอับราฮัมเกิด เราเป็น” นี่เป็นการอ้างอิงโดยตรงถึงสิ่งที่พระยาห์เวห์ได้ตรัสโมเสสก่อนหน้านั้นเกี่ยวกับพระนามของพระองค์

พระเจ้าตรัสกับโมเสสว่า “เราเป็นผู้ซึ่งเราเป็น” แล้วพระองค์ก็ตรัสว่า “จงไปบอกประชาชนอิสราเอลอย่างนี้ว่า ‘พระองค์ผู้ทรงพระนามว่า เราเป็น ได้ทรงใช้ข้าพเจ้ามาหาท่านทั้งหลาย’” (อพยพ 3:14)

ในยอห์น 8:58 พระยาห์เวห์ตรัสพระนามของพระองค์กับคนอิสราเอล ไม่ใช่จากพุ่มไม้ที่มีไฟลุกโชน แต่ผ่านทางพระเยซูผู้ที่พระเจ้าทรงส่งมา สิ่งนี้ยืนยันโดยข้อ 28 จากบทเดียวกันที่พระเยซูตรัสว่าพระองค์ “พูดตามที่พระบิดาทรงสอนเรา” (ยอห์น 8:58) นี่คล้ายกับกรณีของยอห์น 2:19 ที่พระเจ้าตรัสโดยตรงผ่านพระเยซูว่า “ทำลายวิหารนี้ แล้วเราจะยกขึ้นใหม่ในสามวัน” (กรณีพิเศษนี้จะกล่าวถึงในบทต่อไป)

ทั้งหมดนี้สอดคล้องกับความจริงที่ได้กล่าวซ้ำๆหลายครั้งในพระกิตติคุณยอห์นว่า พระเยซูตรัสถ้อยคำของพระบิดา

¹⁰⁷ เฉลยธรรมบัญญัติ 6:4 “โอ คนอิสราเอล จงฟังเถิด พระยาห์เวห์ พระยาห์เวห์เท่านั้นทรงเป็นพระเจ้าของเรา”

¹⁰⁸ อิสยาห์ 45:5 “เราคือพระยาห์เวห์ ไม่มีใครอื่น นอกจากเราแล้ว ไม่มีพระเจ้าอื่นใด” (ฉบับอมตธรรมร่วมสมัย)

¹⁰⁹ ฟิลิปปี 2:6 ผู้ที่แม้จะอยู่ในภาพลักษณ์ของพระเจ้า พระองค์ก็ไม่ได้ทรงยึดฉวยที่จะเท่าเทียมกับพระเจ้า (ฉบับ ESV)

ถ้อยคำที่พวกท่านได้ยินนี้ไม่ใช่คำของเรา แต่เป็นถ้อยคำของพระบิดาผู้ทรงใช้เรามา (ยอห์น 14:24 ฉบับ ESV)

“เพราะเราไม่ได้พูดด้วยอำนาจของเราเอง แต่พระบิดาผู้ทรงใช้เรามาได้บัญชาเราว่าจะกล่าวอะไรหรือพูดอะไร และเรารู้ว่าพระบัญชาของพระองค์นั้นคือชีวิตนิรันดร์ ดังนั้นสิ่งที่เราพูด เราก็ตอบตามที่พระบิดาผู้ทรงบอกเรา” (ยอห์น 12:49-50 ฉบับ ESV)

ชาวยิวเข้าใจพระเยซูของคัมภีร์เป็นเจ้าผิด เมื่อพระองค์ตรัสกับพวกเขาว่า “อับราฮัมบิดาของพวกท่าน ชื่นชมยินดีที่เขาสังเกตเห็นวันของเรา และเขาก็เห็นแล้วและมีความยินดี” (ยอห์น 8:56) พวกเขาจึงถามพระองค์ว่า “ท่านอายุยังไม่ถึงห้าสิบปีเลย ท่านได้เห็นอับราฮัมแล้วหรือ?” (ข้อ 57)

แต่พระเยซูไม่เคยตรัสว่าพระองค์เคยเห็นอับราฮัม แต่ตรัสว่า “อับราฮัมบิดาของพวกท่าน ชื่นชมยินดีที่เขาสังเกตเห็นวันของเรา” คือวันที่ยกย่องพระเยซูว่าเป็นพระเมสสิยาห์ของพระเจ้า (มุมมองที่ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพหลายคนยึดถือ) อับราฮัมได้เห็นพระเมสสิยาห์ในอนาคตแวบหนึ่งและชื่นชมยินดีกับสิ่งที่เขาได้เห็น ท้ายที่สุดอับราฮัมเป็นคนที่เฝ้าคอย “นครที่ตั้งอยู่บนรากฐานซึ่งพระเจ้าทรงเป็นสถาปนิกและทรงเป็นผู้สร้าง” (ฮีบรู 11:10) นี่คือนครในสวรรค์ที่พระคริสต์จะทรงปกครองเหนือจักรวาลในฐานะผู้แทนของพระยาห์เวห์

พระเยซูไม่เคยตรัสว่าอับราฮัมได้เห็นพระองค์ด้วยตาเปล่าของเขา แต่ตรัสว่าอับราฮัมเห็น “วันของเรา” ซึ่งบรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพและผู้ไม่เชื่อในตรีเอกานุภาพยอมรับอย่างเดียวกันโดยไม่มีข้อโต้แย้งว่าหมายถึงว่า โดยความเชื่อ อับราฮัมได้เห็นนิมิตที่ปล้ำปัดยินดีเกี่ยวกับพันธกิจแห่งความรอดของพระเมสสิยาห์ที่จะเสด็จมา¹¹⁰

การเปรียบเทียบคำกล่าวที่ว่า “ก่อนอับราฮัมเกิด เราเป็น” กับ “เราเป็น” ที่กล่าวในพระกิตติคุณ ยอห์น¹¹¹ แสดงให้เห็นว่า “เราเป็น” คำกล่าวแรกนั้นแตกต่างอย่างแท้จริงจากคำกล่าวอันหลัง คำว่า “เราเป็น” ที่กล่าวโดยทั่วไปเป็นภาพของพระเยซูที่ทรงเป็นความสว่าง เป็นประจักษ์ เป็นผู้เป็นขึ้นจากตาย และอื่นๆ แต่คำกล่าวที่ว่า “เราเป็น” ในยอห์น 8:58 มีลักษณะเฉพาะและอยู่ได้เดี่ยวๆ

ความคิดเห็นเพิ่มเติม (เลือกอ่านได้)

¹¹⁰ ผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพส่วนใหญ่ยึดมุมมองนี้ของยอห์น 8:56 พระคัมภีร์ฉบับศึกษาของ NIV กล่าวว่า “พระเยซูคงไม่ได้กล่าวถึงเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง แต่กล่าวถึงความยินดีทั่วไปของอับราฮัมกับการที่เป็นไปตามพระประสงค์ของพระเจ้าในพระเมสสิยาห์ ซึ่งทุกประชาชาติทั่วโลกจะได้รับพระพร” โทมัส คอนสแตเบิ้ลกล่าวว่า พระเยซูทรง “ทำให้สิ่งที่อับราฮัมเฝ้าคอยเป็นจริง” และนิมิตของอับราฮัมเป็น “คำทำนายล่วงหน้าว่าพระเจ้าจะอวยพรคนทั้งโลกผ่านอับราฮัม” *คู่มือพระคัมภีร์ของผู้อธิบายความ* กล่าวว่า “อับราฮัมได้เห็นพันธกิจของพระเยซูคริสต์ก่อนและมีความชื่นชมยินดีในเรื่องนี้”

¹¹¹ เราเป็นอาหารแห่งชีวิต (ยอห์น 6:35), เราเป็นความสว่างของโลก (ยอห์น 8:12), เราเป็นประจักษ์ของแกะทั้งหลาย (ยอห์น 10:7), เราเป็นผู้เลี้ยงที่ดี (ยอห์น 10:11), เราเป็นผู้ที่ขึ้นจากตายและเป็นชีวิต (ยอห์น 11:25), เราเป็นทางนั้น เป็นความจริง และเป็นชีวิต (ยอห์น 14:6), เราเป็นเถาองุ่นแท้ (ยอห์น 15:1)

หลายคนใช้คำประกาศว่า “เราเป็น” ของพระเยซูในยอห์น 8:58 เป็นการอ้างถึงความเป็นพระเจ้า เพราะมีความคล้ายคลึงกับคำว่า “เราเป็นผู้ซึ่งเราเป็น” ที่ตรัสโดยพระยาห์เวห์ในอพยพ 3:14 ถ้าเราจำกัดการวิเคราะห์ของเราเกี่ยวกับตัวบทฉบับภาษากรีก (พระคัมภีร์ใหม่และพระคัมภีร์เดิมฉบับเซปทัวจินต์) ไม่ใช่กับฉบับภาษาฮีบรู (ฉบับ MT)¹¹² แล้วละก็ การเปรียบเทียบ “เราเป็น” ของยอห์น 8:58 (“ก่อนอับราฮัมเกิดเราเป็น”) ให้เท่ากับ “เราเป็น” ของอพยพ 3:14 จะไม่สามารถทำต่อไปได้บนพื้นฐานของคำศัพท์ที่คล้ายคลึงกันเท่านั้น

จากหลายๆตัวอย่างของ “เราเป็น” ในพระกิตติคุณยอห์น ตัวอย่างหนึ่งผู้พูดคือชายตาบอดที่พระเยซูได้ทรงรักษาเขาให้หาย เมื่อคนถามเขาว่า เขาเป็นคนตาบอดที่พวกเขารู้จักมาก่อนหรือไม่ เขาตอบว่า “ข้าพเจ้าเป็น” (“I am” ยอห์น 9:9) ฉบับแปลภาษาอังกฤษส่วนใหญ่จะขยายส่วนนี้เป็น “ข้าพเจ้าเป็นคนนั้น (I am he)” หรือ “ข้าพเจ้าคือผู้นั้น (I am the one)” หรือ “ข้าพเจ้าเป็นชายคนนั้น (I am the man)” ในภาษากรีกคือคำ *egō eimi* (ἐγώ εἰμι) ที่ชายคนนั้นพูดก็เหมือนกับคำว่า “เราเป็น” (I am) ที่พระเยซูตรัสในยอห์น 8:58 ในฉบับเซปทัวจินต์ (ฉบับ LXX)¹¹³ เราจะพบการใช้ *egō eimi* โดดๆที่คล้ายกันใน 2 ซามูเอล 2:20 (อาสาเฮลกล่าวกับอับเนอร์ว่า “I am”, ข้าเอง)¹¹⁴

แต่มีโครงสร้างภาษากรีกอีกแบบของ “เราเป็น” คือ *ho ōn* (ὁ ὢν) ซึ่งแตกต่างจาก *egō eimi* ที่ตรัสโดยพระเยซู ในอพยพ 3:14 ฉบับ LXX นั้น เมื่อพระยาห์เวห์ตรัสว่า “เราเป็นผู้ซึ่งเราเป็น” โดยที่ “เราเป็น” อันแรกคือ *egō eimi* ในขณะที่ “เราเป็น” อันที่สองคือ *ho ōn* พระยาห์เวห์ไม่ได้แค่ตรัสว่า *egō eimi* (“I am”) พระองค์ตรัสว่า *egō eimi ho ōn* ที่มักแปลว่า “เราเป็นอย่างที่เราเป็น (I am that I am)” หรือ “เราเป็นผู้ซึ่งเราเป็น (I am who I am)” นั่นคือ “ผู้ที่เป็นอย่างนี้ หรือดำรงอยู่” พูดอีกอย่างหนึ่งคือ คำกล่าวของพระยาห์เวห์ว่า “เราเป็นผู้ซึ่งเราเป็น” ในอพยพ 3:14 นั้นยาวกว่าคำกล่าวของพระเยซูว่า “เราเป็น” ในยอห์น 8:58 ในคำกล่าวที่ว่า “เราเป็นผู้ซึ่งเราเป็น” ของอพยพ 3:14 นั้น “เราเป็น” (*I am, egō eimi*) อันแรก เป็นเพียงการเกริ่นถึง “เราเป็น” (*ho ōn*) อันที่สองและอันที่กำหนดไว้ จากข้อมูลที่ผ่านมา นั้นเป็น “เราเป็น” (*ho ōn*) อันที่สอง ซึ่งไม่ใช่อันแรก (*egō eimi*) ที่เห็นได้ชัดว่าเป็นคำพูดที่พูดกันบ่อยๆ ถึง “พระเจ้า” ในหมู่ชาวยิวที่พูดภาษากรีก (เช่น *ชีวิตโมเสสของฟีโล* และ *คู่มือทำความเข้าใจฟีโลของเคมบริดจ์*, หน้า 198)¹¹⁵

ในทำนองเดียวกันกับในอพยพ 3:14 เมื่อพระยาห์เวห์ตรัสสั่งโมเสสให้พูดกับชนอิสราเอลว่า “เราเป็นได้ทรงใช้ข้าพเจ้ามาหาท่านทั้งหลาย” คำว่า “เราเป็น” นี้คือคำที่กำหนดไว้ว่า *ho ōn* แทนที่จะเป็นคำ *egō eimi* ที่พระเยซูตรัสในยอห์น 8:58

ในเมื่อความแตกต่างของเราระหว่าง *egō eimi* และ *ho ōn* ขึ้นอยู่กับภาษากรีก ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการแปลภาษาฮีบรู ถ้าเช่นนั้นมันมีความเกี่ยวข้องใด ๆ กับอพยพ 3:14 (“เราเป็นผู้ซึ่งเราเป็น”) หรือไม่? ก็อาจเป็นไปได้

¹¹² The Masoretic Text คือพระคัมภีร์ฉบับคัดลอกของชาวยิว เป็นภาษาฮีบรูและอารามิค (ผู้แปล)

¹¹³ พระคัมภีร์เดิมภาษากรีกที่แปลจากพระคัมภีร์เดิมภาษาฮีบรู

¹¹⁴ 2 ซามูเอล 2:20 อับเนอร์เหลียวหลังมาพูดว่า “นั่นอาสาเฮลหรือ?” เขาตอบว่า “ข้าเอง”

¹¹⁵ Philo's *Life of Moses*, and *Cambridge Companion to Philo*, p.198

ได้และด้วยเหตุผลที่นี้ก็ไม่ถึง ในวิวรณ์ 1:4 (“ผู้ทรงเป็นอยู่ ผู้ทรงเคยเป็นอยู่ และผู้ที่จะเสด็จมา” ซึ่งพระเจ้าเป็นผู้ตรัส ไม่ใช่พระเยซูตรัส) ยอห์นพ่วงคำ *ho ōn* ในรูปกรรตุการกซึ่งเป็นประธานของประโยคกับคำบุพบท *apo* แม้ว่า *apo* จะเรียกร้องสัมพันธ์การกซึ่งบอกความเป็นเจ้าของ ความผิดปกติทางไวยากรณ์ที่โดดเด่นนี้ อาจเป็นการตั้งใจพาดพิงถึงอพยพ 3:14 ความเป็นไปได้ที่ยอห์นกำลังทำให้เห็นความต่างกันเด่นชัดขึ้นระหว่าง *egō eimi* โดยทั่วไป กับ *ho ōn* ที่ (เป็นไปได้ว่า) มีนัยสำคัญทางศาสนศาสตร์ในวิวรณ์ 1:4 นั้นหมายความว่า การใช้ *egō eimi* ของพระเยซูแทนที่จะเป็น *ho ōn* ในยอห์น 8:58 นั้นอาจมีนัยสำคัญและอาจให้การสนับสนุนมุมมองของผู้เชื่อตรีเอกานุภาพในข้อนี้ น้อยกว่าที่บรรดาผู้เชื่อในตรีเอกานุภาพได้เชื่อกันโดยทั่วไป